

Sprawozdanie z realizacji uchwały nr LII/964/16
z dnia 14 września 2016 r. w sprawie przyjęcia
Programu „Otwarty Kraków”
za rok 2021

Spis treści

Wstęp do sprawozdania z realizacji Programu „Otwarty Kraków”	4
Cudzoziemcy w Krakowie – dane demograficzne z badań socjologicznych	4
Cudzoziemcy w Krakowie – dane statystyczne z Urzędu Miasta Krakowa	6
Wydział Spraw Administracyjnych – zameldowania	6
Wydział Mieszkalnictwa – pomoc mieszkaniowa	6
Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców	6
Wydział Spraw Administracyjnych – wnioski do CEIDG	6
Urząd Stanu Cywilnego – związki małżeńskie	9
Wydział Edukacji – uczniowie cudzoziemscy w szkołach, internatach i bursach	10
Grodzki Urząd Pracy – zatrudnienie cudzoziemców	13
Edukacja	16
Nauka języka polskiego, nauka języka i własnej historii i kultury, zajęcia wyrównawcze, wsparcie poradni psychologiczno-pedagogicznych	16
Asystenci międzykulturowi i asystenci edukacji romskiej	18
Inicjatywy z zakresu edukacji w ramach Programu „Otwarty Kraków”	18
Przedsiębiorczość	20
Punkt Obsługi Przedsiębiorcy Cudzoziemca	20
Inicjatywy z zakresu przedsiębiorczości w ramach Programu „Otwarty Kraków”	20
Ruch turystyczny	22
Międzynarodowy ruch turystyczny	22
Inicjatywy z zakresu turystyki w ramach Programu „Otwarty Kraków”	22
Wydarzenia wielokulturowe i propagowanie kultury mniejszości narodowych i etnicznych	23
Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego	23
Krakowskie Biuro Festiwalowe	25
Instytucje Kultury Miasta Krakowa, muzea, teatry	28
Wielokulturowi patroni krakowskich ulic	49
Bezpieczeństwo	50
Straż Miejska i Zespół Zadaniowy ds. Ograniczania Bazgrołów	50
Komenda Miejska Policji	51
Klauzule antydyskryminacyjne	51
Pomoc społeczna	52
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	52
Krakowskie Centrum Świadczeń	54
Działania na rzecz Romów	59
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia – koordynator Programu „Otwarty Kraków”	60
Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców i Centrum Wielokulturowe	61
Dotacje dla organizacji pozarządowych	63

Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji (OWiM).....	66
Krakowski Ambasador Wielokulturowości AD 2020	67
Sieć Miast Międzykulturowych i projekt „Razem przeciwko mowie nienawiści”	69
Zespół Interdyscyplinarny ds. Współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”	70
Wspólne działania i projekty partnerskie z organizacjami pozarządowymi i instytucjami	70
Zespół Unii Metropolii Polskich ds. Migracji i Integracji	73
Inicjatywa lokalna i budżet obywatelski	73
Działania na rzecz młodzieży	73
Komunikacja i strona internetowa Otwarty Kraków	74
Informatory w językach obcych, tłumaczenia	74
Harmonogram realizacji Programu „Otwarty Kraków” w 2021 r.	76
Podsumowanie.....	85

Wstęp do sprawozdania z realizacji Programu „Otwarty Kraków”

„Wielokulturowość zbudowała tożsamość historycznego Krakowa i chcemy by tworzyła ją również współcześnie. Cieszymy się, kiedy cudzoziemcy wybierają nasze miasto żeby tutaj żyć, uczyć się, pracować czy znaleźć bezpieczny azyl. Dlatego od 2016 r. realizujemy program Otwarty Kraków, którego celem jest nic innego, jak stworzenie takich warunków, takiego klimatu społecznego, który sprawi, że przybysze będą czuli się pełnoprawną częścią naszej społeczności. Cieszę się także, że coraz więcej osób i instytucji z oddaniem działa na rzecz międzynarodowej społeczności naszego Miasta i wspiera nasz projekt otwartego wielokulturowego Krakowa”.

Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski

Gala finałowa konkursu o tytuł „Krakowski Ambasador Wielokulturowości A.D. 2020”.

Realizacja Programu „Otwarty Kraków”¹ była w 2021 r. koordynowana przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa (Referat ds. Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej), a poszczególne działania były prowadzone przez różne wydziały Urzędu Miasta Krakowa, miejskie jednostki organizacyjne i instytucje miejskie, domy kultury, biblioteki oraz organizacje pozarządowe współpracujące z Gminą Miejską Kraków. W sprawozdaniu przedstawiono również informacje dotyczące projektów na rzecz migrantów, mniejszości narodowych i etnicznych oraz aktywność zespołów, ciał doradczych powołanych, wspieranych lub finansowanych przez Miasto.

Niniejsze sprawozdanie jest szóstym podsumowaniem działań Gminy Miejskiej Kraków na rzecz wielokulturowości i realizowanych we współpracy z cudzoziemcami.

Cudzoziemcy w Krakowie – dane demograficzne z badań socjologicznych

Wiedzę na temat liczby cudzoziemców w Krakowie czerpiemy z różnych źródeł danych statystycznych na temat imigrantów, m.in. z trzech rejestrów cudzoziemców posiadających ważne karty pobytu (wydane przez Wojewodę Małopolskiego), cudzoziemców zameldowanych (stale i czasowo) na terenie Krakowa, cudzoziemców uwzględnionych w rejestrach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz dzieci imigrantów zarejestrowanych w placówkach edukacyjnych na terenie Miasta. W dalszym ciągu jednak odwołujemy się do szacunkowej liczby ogólnej migrantów w Krakowie na poziomie 10% mieszkańców Miasta.

W 2021 r. w ramach Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji opracowano raport² pt. „Imigranci w Krakowie w 2021 r.”, w którym na podstawie ww. rejestrów ujęto podstawowe dane dotyczące liczby i struktury migrantów w Krakowie:

- W latach 2019-2021 obserwujemy trend wzrostowy liczebności populacji obcokrajowców mieszkających w Krakowie. W 2021 r. najwyższą liczbę migrantów na poziomie około **48 tysięcy** osób zanotował Małopolski Urząd Wojewódzki, czyli prawie o 7 tysięcy więcej niż w roku poprzednim (wzrost o 17%).

¹ Program „Otwarty Kraków” został przyjęty uchwałą nr LII/964/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 14 września 2016 r. Treść uchwały opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa pod adresem internetowym: <https://tiny.pl/7qj43>.

Program został przetłumaczony na cztery języki: angielski, ukraiński, rosyjski i niemiecki. Przetłumaczony tekst uchwały można znaleźć pod adresem internetowym: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=%2066323.

² Imigranci w Krakowie w 2021 r. (2021), K. Pędziwiatr, M. Stonawski, J. Brzozowski <https://owim.uek.krakow.pl/index.php/publikacje/>.

- Znacząco wzrosła liczba obcokrajowców płacących składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Na koniec października 2021 r. ZUS zanotował **43,4 tysiące** obcokrajowców, to jest o 8,9 tysięcy więcej niż rok wcześniej. Stanowi to prawie 25% wzrost liczby ubezpieczonych cudzoziemców.
- W 2021 r. wzrosła również liczba imigrantów zameldowanych na terenie Miasta, po okresie spadkowym w 2020 r., do poziomu **14,9 tysiąca**, czyli o 600 osób więcej niż 2020 r. Jest to jednak wynik niższy niż ten notowany w 2019 r. (15,6 tys.). W 2021 r. roku liczba mieszkańców zameldowanych w Krakowie wynosiła 725,3 tys. osób (w tym 706,7 tys. na pobyt stały). Wynika z tego, że obcokrajowcy stanowili 2,1% osób zameldowanych w Mieście.
- W 2021 r. obcokrajowcy zamieszkiwali **we wszystkich dzielnicach Krakowa**. Dane z bazy legalizacji pobytów MUW wskazują, że największa koncentracja obcokrajowców była widoczna w dzielnicach Stare Miasto – 5,9 tysiąca osób, Dębniki – 5,4 tys., Podgórze – 4,7 tys. oraz Prądnik Biały (4,6 tys.)
- Wszystkie trzy rejestry wskazują na **wzrost udziału największej z grup, czyli obywateli krajów europejskich spoza UE**. Według danych z Urzędu Miasta Krakowa grupa ta stanowiła 62,4% wszystkich migrantów w Krakowie w 2021 r. Małopolski Urząd Wojewódzki wskazywał jej udział na poziomie 65,2%, a ZUS na 74,4%.
- Największą grupą obcokrajowców w Krakowie jest populacja Ukraińców. W 2021 r. **Ukraińcy stanowili prawie 50% wszystkich zameldowanych obcokrajowców** (wg UMK), **54% legalizujących pobyt** na terenie RP (MUW) oraz **61% płacących składki do ZUS**. Liczba imigrantów z Ukrainy z roku na rok wzrasta. Rejestry MUW oraz ZUS wskazują, że **około 26 tys. Ukraińców** mieszkało w 2021 r. na terenie Krakowa.
- Najliczniejsze grupy cudzoziemców w Krakowie (wg danych MUW):
 - Ukraina: 26 111
 - Białoruś: 2 440
 - Rosja: 1 803
 - Indie: 1 738
 - Włochy: 1 226
 - Hiszpania: 981
 - Wielka Brytania: 863
 - Francja: 812
 - Rumunia: 581
 - Brazylia: 573
 - Niemcy: 540
 - Turcja: 512
 - Wietnam: 485
 - Gruzja: 481
 - USA: 453
 - Portugalia: 408
 - Słowacja: 380
 - Węgry: 378
 - Niderlandy: 342
- W populacji cudzoziemców mieszkających w Krakowie **dominują liczebnie mężczyźni**. Wśród osób, które zalegalizowały pobyt na terenie RP w MUW 56% stanowili właśnie przedstawiciele tej płci.
- W 2021 r. według danych MUW **osoby w wieku 25-34 lat stanowiły 38% wszystkich obcokrajowców w Krakowie**. Druga co do wielkości zbiorowość, to jest osoby w wieku 35-44 lat, miała natomiast 23% udział w populacji.
- Obcokrajowcy mieszkający w Krakowie są bardzo dobrze wykształceni. Dane z MUW z 2021 r. wskazują, że **około 63,5% w wieku 25 i więcej lat posiadało wykształcenie wyższe**.

Cudzoziemcy w Krakowie – dane statystyczne z Urzędu Miasta Krakowa

Wydział Spraw Administracyjnych – zameldowania

Wydział Spraw Administracyjnych dokonuje zameldowania cudzoziemców na pobyt stały lub stały czasowy. Procedura SA-12, która określa zasady dokonania zameldowania cudzoziemca na pobyt stały lub czasowy jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej w języku polskim pod adresem internetowym: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub=procedura&proc=SA-12 oraz w językach angielskim, ukraińskim i rosyjskim jest dostępna w portalu „Otwarty Kraków”: www.otwarty.krakow.pl

Według danych (stan na 4 lutego 2022 r.) liczba cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały i czasowy wyniosła **25 636**, z czego 3 945 osób było zameldowanych na pobyt stały, a 21 691 na pobyt czasowy. W Krakowie mieszkali przedstawiciele **140 narodowości** z całego świata – tabela na stronach 6-7 przedstawia ich strukturę liczebności.

Wydział Mieszkalnictwa – pomoc mieszkaniowa

W ramach realizacji zadania Gminy Miejskiej Kraków jakim jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych, W 2021 r. przyznano gminne lokale mieszkalne dla czterech rodzin zamieszkujących w Krakowie, a będących cudzoziemcami (lista mieszkaniowa).

Ponadto w 2021 r. z pomocy mieszkaniowej skorzystało 12 osób legitymujących się obcym obywatelstwem w ramach procedury przedłużenia umowy najmu socjalnego lokalu i pomieszczenia tymczasowego.

Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców

Liczba cudzoziemców, którym wydano prawo jazdy: 1 934;

Liczba cudzoziemców, którzy zarejestrowali pojazd w Krakowie wynosi: 3 545;

Liczba cudzoziemców, którym wydano licencję taxi wynosi: 62 (jednoosobowa działalność gospodarcza), 127 (spółka prawa handlowego).

Wydział Spraw Administracyjnych – wnioski do CEIDG

W 2021 r. w Gminie Miejskiej Kraków **223 cudzoziemców** złożyło wnioski o zarejestrowanie działalności gospodarczej w CEIDG.

Wnioski o wpis do CEIDG osoby zagranicznej w roku 2021	
Państwo	Liczba wniosków CEIDG-1
kraje unii europejskiej	62
Białoruś	17
Rosja	4
Ukraina	84
pozostałe kraje	56

Cudzoziemcy zameldowani na pobyt stały i czasowy w Krakowie - stan na 04.02.2022					
Razem: 25636					
Cudzoziemcy zameldowani na pobyt stały			Cudzoziemcy zameldowani na pobyt czasowy		
Razem: 3945			Razem: 21691		
Lp.	Kraj	Liczba osób	Lp.	Kraj	Liczba osób
1	AFGANISTAN	5	1	AFGANISTAN	11
2	ALBANIA	3	2	ALBANIA	34
3	ALGERIA	14	3	ALGERIA	39
4	ARGENTYNA	5	4	ANDORA	1
5	ARMENIA	20	5	ANGOLA	31
6	AUSTRALIA	6	6	ARABIA SAUDYJSKA	7
7	AUSTRIA	140	7	ARGENTYNA	45
8	AZERBEJDŻAN	3	8	ARMENIA	75
9	BELGIA	43	9	AUSTRALIA	25
10	BEZPAŃSTWOWCY	4	10	AUSTRIA	46
11	BIAŁORUŚ	150	11	AZERBEJDŻAN	203
12	BOLIWIA	2	12	BAHRAJN	1
13	BOŚNIA I HERCEGOWINA	3	13	BANGLADESZ	16
14	BOTSWANA	1	14	BELGIA	46
15	BRAZYLIA	27	15	BENIN	2
16	BULGARIA	50	16	BEZPAŃSTWOWCY	4
17	CHINY	10	17	BIAŁORUŚ	2472
18	CHORWACJA	17	18	BOLIWIA	5
19	CYPR	1	19	BOŚNIA I HERCEGOWINA	10
20	CZARNOGÓRA	1	20	BRAZYLIA	208
21	CZECHY	58	21	BULGARIA	49
22	DANIA	20	22	BURUNDI	2
23	EGIPT	13	23	CHILE	14
24	EKWADOR	1	24	CHINY	219
25	ESTONIA	3	25	CHORWACJA	54
26	FILIPINY	2	26	CYPR	4
27	FINLANDIA	15	27	CZARNOGÓRA	2
28	FRANCJA	178	28	CZECHY	92
29	GRECJA	40	29	DANIA	22
30	GRUZJA	5	30	DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA (D. ZAIR)	5
31	GWATEMALA	1	31	DOMINIKA	1
32	GWINEA RÓWNIKOWA	1	32	DOMINIKANA	6
33	HISZPANIA	141	33	DŻIBUTTI	1
34	HOLANDIA	75	34	EGIPT	126
35	INDIE	39	35	EKWADOR	9
36	INDONEZJA	4	36	ESTONIA	17
37	IRAK	5	37	ETIOPIA	8
38	IRAN	4	38	FILIPINY	35
39	IRLANDIA	34	39	FINLANDIA	35
40	ISLANDIA	2	40	FRANCJA	217
41	IZRAEL	8	41	GAMBIA	4
42	JAPONIA	19	42	GHANA	9
43	JEMEN	2	43	GRECJA	119
44	JORDANIA	1	44	GRUZJA	96
45	JUGOSŁAWIA	2	45	GWATEMALA	3
46	KAMERUN	2	46	GWINEA KONAKRY	1
47	KANADA	8	47	GWINEA RÓWNIKOWA	1
48	KAZACHSTAN	23	48	HAITI	1
49	KENIA	1	49	HISZPANIA	295
50	KOLUMBIA	5	50	HOLANDIA	88
51	KOREAŃSKA REP. LUDOWO-DEM. (KOREA PÓŁNOCNA)	2	51	HONDURAS	2
52	KOSOWO	1	52	INDIE	1046
53	KOSTARYKA	1	53	INDONEZJA	47
54	KUBA	3	54	INNE KRAJE	1
55	LIBAN	2	55	IRAK	41
56	LIBIA	7	56	IRAN	78
57	LITWA	54	57	IRLANDIA	40
58	LUKSEMBURG	3	58	IZRAEL	28
59	ŁOTWA	9	59	JAPONIA	46
60	MACEDONIA	2	60	JEMEN	10
61	MALEZJA	1	61	JORDANIA	40
62	MAROKO	10	62	KAMERUN	12
63	MEKSYK	9	63	KANADA	34
64	MOŁDOWA (MOŁDAWIA)	9	64	KAZACHSTAN	199
65	MONGOLIA	12	65	KENIA	9
66	MOZAMBIK	1	66	KOLUMBIA	64
67	NIEMCY	126	67	KONGO	8
68	NIESTALONE	35	68	KOREAŃSKA REP. LUDOWO-DEM. (KOREA PÓŁNOCNA)	29
69	NIGER	1	69	KOSOWO	3
70	NIGERIA	3	70	KOSTARYKA	8

71	NORWEGIA	17	71	KUBA	6
72	NOWA ZELANDIA	1	72	KYRGYSTAN (KIRGISTAN, KIRGIZJA)	31
73	PERU	1	73	LIBAN	12
74	PORTUGALIA	67	74	LIBIA	6
75	REPUBLIKA KOREI (KOREA POŁUDNIOWA)	11	75	LITWA	54
76	REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI (RPA)	2	76	LUKSEMBURG	4
77	ROSJA	157	77	ŁOTWA	27
78	RUMUNIA	106	78	MACEDONIA	11
79	SENEGAL	2	79	MADAGASKAR	1
80	SERBIA	13	80	MALEDIWY	1
81	SINGAPUR	1	81	MALEZJA	13
82	SŁOWACJA	62	82	MAROKO	44
83	SŁOWENIA	5	83	MAURITIUS	10
84	STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI	87	84	MEKSYK	84
85	SYRIA	2	85	MOŁDOWA (MOŁDAWIA)	50
86	SZWAJCARIA	20	86	MONAKO	1
87	SZWECJA	51	87	MONGOLIA	65
88	TAJLANDIA	1	88	MOZAMBIK	3
89	TAJWAN (TAIWAN)	1	89	MYANMAR (BIRMA)	2
90	TOGO	1	90	NEPAL	12
91	TRYNIDAD I TOBAGO	1	91	NIEMCY	189
92	TUNEZJA	15	92	NIEUSTALONE	5
93	TURCJA	34	93	NIGER	2
94	TURKMENISTAN	2	94	NIGERIA	39
95	UKRAINA	1049	95	NORWEGIA	20
96	URUGWAJ	1	96	NOWA ZELANDIA	4
97	UZBEKISTAN	7	97	PAKISTAN	57
98	WATYKAN	1	98	PALESTYNA	4
99	WENEZUELA	3	99	PANAMA	1
100	WĘGRY	86	100	PERU	12
101	WIELKA BRYTANIA	210	101	PORTUGALIA	164
102	WIETNAM	112	102	REPUBLIKA KOREI (KOREA POŁUDNIOWA)	53
103	WŁOCHY	308	103	REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI (RPA)	27
			104	ROSJA	1036
			105	RUMUNIA	195
			106	RWANDA (RUANDA)	12
			107	SALWADOR	6
			108	SENEGAL	3
			109	SERBIA	55
			110	SIERRA LEONE	1
			111	SINGAPUR	8
			112	SŁOWACJA	176
			113	SŁOWENIA	17
			114	SOMALIA	1
			115	SRI LANKA	15
			116	STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI	288
			117	SUDAN	2
			118	SYRIA	26
			119	SZWAJCARIA	13
			120	SZWECJA	37
			121	TADŻYKISTAN	9
			122	TAJLANDIA	23
			123	TAJWAN (TAIWAN)	13
			124	TANZANIA	3
			125	TOGO	1
			126	TRYNIDAD I TOBAGO	1
			127	TUNEZJA	49
			128	TURCJA	509
			129	TURKMENISTAN	1
			130	UGANDA	1
			131	UKRAINA	10607
			132	URUGWAJ	4
			133	UZBEKISTAN	41
			134	WATYKAN	1
			135	WENEZUELA	13
			136	WĘGRY	128
			137	WIELKA BRYTANIA	175
			138	WIETNAM	165
			139	WŁOCHY	454
			140	ZIMBABWE	27

Urząd Stanu Cywilnego – związki małżeńskie

W 2021 r. małżeństwo w Krakowie zawarło **359 cudzoziemców**. Najwięcej obywateli Ukrainy. W następnej kolejności przedstawiciele Włoch, Francji, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane w tym zakresie.

Liczba zawartych małżeństw przez obcokrajowców w Krakowie					
lp.	obywatelstwo	liczba zawartych małżeństw	lp.	obywatelstwo	liczba zawartych małżeństw
1	Ukraina	102	36	Peru	2
2	Włochy	20	37	Słowacja	2
3	Francja	17	38	Słowenia	2
4	Wielka Brytania	16	39	Tadżykistan	2
5	Hiszpania	14	40	Uzbekistan	2
6	Ukraina – Ukraina	13	41	Wietnam	2
7	Białoruś	11	42	Argentyna	1
8	Rosja	11	43	Azerbejdżan	1
9	Stany Zjednoczone Ameryki	10	44	Bahamy	1
10	Portugalia	9	45	Bangladesz	1
11	Niemcy	8	46	Belgia – Rumunia	1
12	Grecja	6	47	Belgia – Ukraina	1
13	Indie	6	48	Białoruś – Białoruś	1
14	Węgry	6	49	Białoruś – Nigeria	1
15	Egipt	5	50	Białoruś – Rosja	1
16	Chile	4	51	Białoruś – Ukraina	1
17	Gruzja	4	52	Bułgaria – Turcja	1
18	Japonia	4	53	Burkina Faso	1
19	Maroko	4	54	Chiny	1
20	Niderlandy	4	55	Chorwacja – Hiszpania	1
21	Nigeria	4	56	Etiopia	1
22	Turcja	4	57	Filipiny	1
23	Brazylia	3	58	Finlandia – Senegal	1
24	Kuba	3	59	Francja – Rosja	1
25	Rumunia	3	60	Gwatemala – Iran	1
26	Armenia	2	61	Indonezja	1
27	Australia	2	62	Irak	1
28	Austria	2	63	Islandia	1
29	Belgia	2	64	Jordania	1
30	Czechy	2	65	Kamerun	1
31	Irlandia	2	66	Kanada	1
32	Kolumbia	2	67	Kazachstan	1
33	Korea Południowa	2	68	Litwa	1
34	Meksyk	2	69	Nepal	1
35	Mongolia	2	70	Norwegia	1
			71	Rosja – Stany Zjednoczone Ameryki	1
			72	Salwador	1
			73	Serbia	1
			74	Seszele	1
			75	Szwajcaria	1
			76	Szwecja	1
			77	Tunezja	1
			SUMA		359

Wydział Edukacji – uczniowie cudzoziemcy w szkołach, internatach i bursach

Liczba uczniów cudzoziemców wg Systemu Informacji Oświatowej (stan na 10 lutego 2022 r.) wyniosła **ogółem 4 008**, w tym **1 959 w** przedszkolach i szkołach samorządowych oraz **2 049** w przedszkolach i szkołach niesamorządowych. Szczegółową liczbę uczniów cudzoziemców w podziale na szkoły samorządowe i niesamorządowe przedstawiają tabele na stronach 11-12.

Liczba uczniów innych narodowości niż polska posiadających miejsce w **internatach szkolnych i bursach** - 128 (stan na 31 grudnia 2021 r.). Szczegółowy wykaz z podziałem na narodowości oraz lokalizację przedstawia tabela:

Liczba uczniów innych narodowości niż polska posiadających miejsce w internatach szkolnych z podziałem na narodowości oraz lokalizacje - informacje z samorządowych krakowskich burs i internatów na 31 grudnia 2021 r.							
Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej, w której funkcjonuje internat/bursa	Adres internatu/bursy	Dzielnica	Narodowość			
				Ukraińska	Białoruska	Rosyjska	Inna - jaka
1	Zespół Szkół Budowlanych nr 1	ul. Szablowskiego 1	VI Bronowice	10	0	0	kazachska - 3
2	Zespół Szkół Elektrycznych nr 1	ul. Kamieńskiego 49	XI Podgórze Duchackie	5	0	0	0
3	Zespół Szkół Gastronomicznych nr 2	ul. Sokolska 17	XIII Podgórze	1	0	0	0
4	Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji	ul. Ułanów 5	III Prądnik Czerwony	1	0	0	0
5	Zespół Szkół Łączności	ul. Nowaczyńskiego 2	VIII Dębniki	1	0	0	0
6	Zespół Szkół nr 1	ul. Ułanów 5	III Prądnik Czerwony	1	0	0	0
7	Bursa Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 1	al. Focha 39, ul. Rzeźnicza 4	VII Zwierzyniec II Grzegórzki	2 0	0 1	1 0	0 0
8	Bursa Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 2	os. Szkolne 17-19	XVIII Nowa Huta	90	5	2	gruzińska - 1 kazachska - 2 bułgarska - 1 rumuńska - 1
RAZEM:				111	6	3	8

Liczba uczniów cudzoziemskich w krakowskich szkołach samorządowych			
narodowość	liczba cudzoziemców	narodowość	liczba cudzoziemców
Branżowa szkoła I stopnia	22	ESTONIA	1
GRUZJA	1	FILIPINY	1
ROSJA	1	FRANCJA	1
UKRAINA	20	GAMBIA	1
Liceum ogólnokształcące	129	GRUZJA	7
ARMENIA	1	HOLANDIA	2
AZERBEJDŻAN	1	INDIE	6
BIAŁORUŚ	7	IRAK	3
BOLIWIA	1	IRAN	1
BUŁGARIA	2	JORDANIA	1
CHILE	1	KAMERUN	2
FILIPINY	1	KAZACHSTAN	7
JAPONIA	1	KIRGIZJA	3
KAZACHSTAN	1	KOREA PŁD.	1
MOŁDAWIA	2	KOSTARYKA	2
MONGOLIA	1	KUBA	2
PERU	1	MEKSYK	1
ROSJA	4	NIEMCY	1
TURCJA	1	NORWEGIA	2
UKRAINA	99	PAKISTAN	2
WENEZUELA	2	REP.PŁD.AFR.	1
WIETNAM	3	REP.ŚROD-AFR	1
Przedszkole	138	ROSJA	63
ARGENTYNA	2	RUMUNIA	2
ARMENIA	1	SERBIA	2
AUSTRIA	1	SINGAPUR	1
AZERBEJDŻAN	3	SŁOWACJA	1
BIAŁORUŚ	19	SRI LANKA	2
BRAZYLIA	2	ST.ZJEDN.AM.	4
EGIPT	1	SYRIA	2
HOLANDIA	1	TURCJA	4
INDIE	1	UKRAINA	1051
NIEMCY	3	URUGWAJ	2
REP.PŁD.AFR.	1	WENEZUELA	2
ROSJA	4	WĘGRY	6
TUNEZJA	1	WIELKA BRYT.	5
TURCJA	2	WIETNAM	27
UKRAINA	92	WŁOCHY	5
WIETNAM	4	ZIMBABWE	1
Szkoła muzyczna I stopnia	5	Szkoła specjalna przysposabiająca	1
BOLIWIA	1	NIEMCY	1
UKRAINA	3	Technikum	213
WŁOCHY	1	ARMENIA	1
Szkoła podstawowa	1451	AZERBEJDŻAN	9
ALGERIA	1	BIAŁORUŚ	8
ARGENTYNA	3	CZECHY	1
ARMENIA	12	GRUZJA	3
AZERBEJDŻAN	8	KAZACHSTAN	10
BIAŁORUŚ	181	KIRGIZJA	2
BOLIWIA	2	ROSJA	4
BRAZYLIA	10	RUMUNIA	1
BUŁGARIA	1	TURCJA	1
CHINY	1	UKRAINA	171
EGIPT	3	WIETNAM	2
		Suma końcowa	1959

liczba uczniów cudzoziemskich w krakowskich szkołach niesamorządowych			
narodowość	liczba cudzoziemców	narodowość	liczba cudzoziemców
Liceum ogólnokształcące	84	WŁOCHY	2
ARMENIA	1	Z.EM.ARAB.	1
BIAŁORUŚ	6	Punkt przedszkolny	9
BRAZYLIA	3	BIAŁORUŚ	3
HISZPANIA	1	INDIE	1
INDIE	3	IZRAEL	1
MEKSYK	2	UKRAINA	2
MOŁDAWIA	1	WĘGRY	2
NIEMCY	2	Szkoła podstawowa	157
ROSJA	4	ALBANIA	2
RWANDA	2	ANGOLA	1
SŁOWACJA	2	ARMENIA	1
TAJLANDIA	1	AUSTRIA	1
UKRAINA	49	BIAŁORUŚ	10
UZBEKISTAN	1	BRAZYLIA	2
WENEZUELA	1	CHILE	1
WIETNAM	2	CHINY	2
WŁOCHY	1	EGIPT	5
Z.EM.ARAB.	1	FRANCJA	3
ZIMBABWE	1	HISZPANIA	4
Przedszkole	353	HOLANDIA	1
ARGENTYNA	2	INDIE	30
ARMENIA	2	JAPONIA	1
AUSTRALIA	4	JORDANIA	1
AZERBEJDŻAN	2	KAZACHSTAN	1
BELGIA	1	KIRGIZJA	2
BIAŁORUŚ	28	KOREA PŁD.	2
BRAZYLIA	8	LITWA	2
BUŁGARIA	1	MEKSYK	1
EGIPT	2	MOŁDAWIA	1
EKWADOR	1	NIEMCY	3
FRANCJA	2	PAKISTAN	1
GRECJA	2	PORTUGALIA	1
GRUZJA	2	ROSJA	8
HOLANDIA	2	RWANDA	1
INDIE	36	SŁOWACJA	3
IRAK	1	SRI LANKA	2
KAZACHSTAN	2	ST.ZJEDN.AM.	3
KIRGIZJA	1	TRYNIDAD I T	1
KOREA PŁD.	2	TURCJA	3
MEKSYK	2	UKRAINA	43
MOŁDAWIA	2	WĘGRY	3
NIEMCY	4	WIELKA BRYT.	5
PAKISTAN	2	WŁOCHY	3
REP.PŁD.AFR.	1	Z.EM.ARAB.	3
ROSJA	6	Szkoła policealna	1343
RUMUNIA	4	ARABIA SAUD.	1
SŁOWACJA	3	ARMENIA	4
SŁOWENIA	1	AZERBEJDŻAN	1
SRI LANKA	1	BIAŁORUŚ	61
ST.ZJEDN.AM.	5	GRUZJA	4
SZWECJA	5	INDIE	11
TUNEZJA	2	KAZACHSTAN	8
TURCJA	4	KIRGIZJA	1
UKRAINA	200	MAROKO	1
UZBEKISTAN	2	MOŁDAWIA	3
WĘGRY	2	NIEMCY	2
WIELKA BRYT.	1	PERU	1
WIETNAM	2	ROSJA	46
		RUMUNIA	1
		SIERRA LEONE	1
		SRI LANKA	1
		TURKMENISTAN	1
		UKRAINA	1192
		UZBEKISTAN	3
		Technikum	103
		BIAŁORUŚ	4
		ROSJA	2
		UKRAINA	97
		Suma końcowa	2049

Grodzki Urząd Pracy – zatrudnienie cudzoziemców

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. GUP zarejestrował **35 886 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi:**

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba
Armenia	208
Białoruś	1 747
Gruzja	3 840
Mołdawia	405
Rosja	1 128
Ukraina	28 558
Razem	35 886

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. GUP wydał **197 odmów wpisu do ewidencji** oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi:

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba
Armenia	1
Białoruś	8
Gruzja	8
Ukraina	180
Razem	197

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. GUP wydał **252 zezwolenia na pracę sezonową** (przy 725 złożonych wnioskach o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca):

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba
Białoruś	3
Indie	2
Kazachstan	1
Kirgistan	4
Rosja	6
Ukraina	235
Uzbekistan	1
Razem	252

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. GUP wydał **129 odmów wydania zezwolenia na pracę sezonową:**

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba
Białoruś	3
Gruzja	3
Mołdawia	10
Rosja	1
Ukraina	112
Razem	129

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. GUP wydał **22 131 informacji starosty**, jednocześnie brak było odmów wydania informacji starosty.

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w GUP zostało zarejestrowanych **217 osób bezrobotnych cudzoziemców**:

Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni	Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni
Afganistan	2	Libia	1
Armenia	1	Litwa	4
Austria	2	Luksemburg	1
Białoruś	17	Łotwa	3
Brazylia	1	Mołdawia	2
Bułgaria	1	Mongolia	2
Chorwacja	1	Nigeria	3
Czad	1	Peru	2
Czechy	2	Rosja	3
Dania	1	Rumunia	3
Filipiny	1	Słowacja	6
Finlandia	1	Stany Zjednoczone Ameryki	1
Francja	7	Szwecja	1
Grecja	2	Tunezja	3
Gruzja	4	Turcja	1
Hiszpania	6	Ukraina	108
Irak	2	Węgry	2
Irlandia	1	Wielka Brytania	2
Kazachstan	4	Włochy	8
Królestwo Niderlandów	3	RAZEM:	217
Liban	1		

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. z pomocy GUP w zakresie poszukiwania pracy skorzystało **110 osób bezrobotnych cudzoziemców**:

Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni	Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni
Armenia	1	Maroko	1
Austria	1	Meksyk	1
Białoruś	9	Mołdawia	2
Brazylia	1	Mongolia	2
Bułgaria	1	Nigeria	1
Chorwacja	1	Peru	1
Estonia	1	Portugalia	1
Finlandia	1	Rosja	1
Francja	3	Słowacja	3
Gruzja	3	Syria	1
Hiszpania	2	Szwecja	1
Irak	1	Ukraina	63
Kazachstan	1	Węgry	1

Królestwo Niderlandów	2	Włochy	1
Litwa	1	RAZEM:	110
Łotwa	1		

Liczba cudzoziemców korzystających z pomocy GUP w zakresie zasiłków dla bezrobotnych w końcu danego miesiąca:

Cudzoziemcy bezrobotni z prawem do zasiłku w końcu danego miesiąca												
2021 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
ogółem	28	24	26	24	22	19	19	17	11	12	13	19
w tym kobiety	16	13	15	16	13	10	10	8	6	9	7	12

Liczba osób bezrobotnych cudzoziemców z prawem do zasiłku według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 19 osób.

Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni z prawem do zasiłku
Bułgaria	1
Czad	1
Finlandia	1
Litwa	1
Słowacja	1
Tunezja	1
Ukraina	8
Wielka Brytania	1
Włochy	4
RAZEM:	19

Liczba cudzoziemców zarejestrowanych jako osoby poszukujące pracy i osoby bezrobotne w końcu danego miesiąca:

Cudzoziemcy poszukujący pracy w końcu danego miesiąca												
2021 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
ogółem	81	88	98	96	95	98	103	103	109	108	108	111
w tym kobiety	44	50	55	56	55	57	60	61	67	64	64	66
Cudzoziemcy bezrobotni w końcu danego miesiąca												
ogółem	175	176	193	190	181	167	168	163	165	163	170	164
w tym kobiety	106	106	117	111	105	100	99	95	97	93	97	94
RAZEM												
Cudzoziemcy poszukujący pracy oraz cudzoziemcy bezrobotni w końcu danego miesiąca												
ogółem	256	264	291	286	276	265	271	266	274	271	278	275
w tym kobiety	150	156	172	167	160	157	159	156	164	157	161	160

Liczba osób **bezrobotnych cudzoziemców** według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła **164 osoby**:

Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni	Obywatelstwo cudzoziemca	Cudzoziemcy bezrobotni
Afganistan	2	Litwa	2
Austria	2	Luksemburg	1
Białoruś	11	Łotwa	2
Brazylia	1	Maroko	2
Bułgaria	1	Mongolia	2
Chorwacja	1	Nigeria	2
Czad	1	Pakistan	1
Czechy	1	Peru	1
Dania	1	Rosja	5
Egipt	1	Rumunia	4
Estonia	1	Słowacja	6
Filipiny	1	Stany Zjednoczone Ameryki	1
Finlandia	1	Szwecja	2
Francja	2	Tunezja	2
Gruzja	4	Turcja	2
Hiszpania	3	Ukraina	73
Irak	2	Węgry	2
Irlandia	2	Wielka Brytania	2
Jordania	1	Włochy	9
Kazachstan	3	RAZEM:	164
Libia	1		

Grodzki Urząd Pracy w Krakowie **współpracuje w zakresie zatrudniania cudzoziemców z Centrum Wielokulturowym w Krakowie**. Ponadto na terenie Urzędu dostępne są informacje dotyczące działalności Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w Krakowie przy al. Daszyńskiego 22. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. GUP wziął udział w 3 wydarzeniach dedykowanych cudzoziemcom i pracodawcom związanych z zatrudnianiem cudzoziemców.

Edukacja

Nauka języka polskiego, nauka języka i własnej historii i kultury, zajęcia wyrównawcze, wsparcie poradni psychologiczno-pedagogicznych

Liczba uczniów posiadających obywatelstwo polskie i uczniów cudzoziemców (brak możliwości wyodrębnienia jedynie cudzoziemców) korzystających z **dotatkowej bezpłatnej nauki języka polskiego** wg SIO (stan na 30 września 2021 r.) wyniosła ogółem **1 718**, w tym 1 518 w szkołach samorządowych oraz 200 w szkołach niesamorządowych. Zgodnie z przygotowanymi przez dyrektorów krakowskich szkół i umieszczonymi w aplikacji PABS arkuszami organizacji pracy, wymiar przyznanych dodatkowych zajęć z języka polskiego wynosił 573 godziny tygodniowo (stan na 30 września 2021 r.).

Szkoła samorządowa	Korzystanie z dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego w szkołach samorządowych	Szkoła niesamorządowa	Korzystanie z dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego w szkołach niesamorządowych
Branżowa szkoła I stopnia	11	Branżowa szkoła I stopnia	4
Liceum ogólnokształcące	75	Liceum ogólnokształcące	46
Ogólnokształcąca szkoła muzyczna I stopnia	6	Szkoła podstawowa	127
Szkoła podstawowa	1 354	Technikum	23
Technikum	72	(puste)	
		Suma końcowa	200
Suma końcowa	1 518		

Zgodnie z przygotowanymi przez dyrektorów krakowskich szkół i umieszczonymi w aplikacji PABS arkuszami organizacji pracy **wymiar zajęć wyrównawczych** przyznanych uczniom posiadającym obywatelstwo polskie i uczniom - cudzoziemcom (brak odrębnych danych jedynie dla cudzoziemców) wynosił 140 godzin tygodniowo (stan na 30 września 2021 r.).

Liczba dzieci należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, które skorzystały z **możliwości nauki języka oraz własnej historii i kultury** wg sprawozdania SIO (stan na 30 września 2021 r.) wyniosła: 19. Szkoły niesamorządowe nie wykazywały takich danych w sprawozdaniu SIO.

Nazwa szkoły	Język mniejszości	Liczba uczniów w oddziale ogółem	w tym mężczyźni	w tym kobiety
Szkoła podstawowa nr 50 im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie	ormiański	2	1	1
Szkoła podstawowa nr 26 im. Andrzeja Struga w Krakowie	ormiański	6	2	4
Szkoła podstawowa z oddziałami integracyjnymi nr 12 im. Janusza Korczaka w Krakowie	ukraiński	6	4	2
Szkoła podstawowa z oddziałami integracyjnymi nr 12 im. Janusza Korczaka w Krakowie	ukraiński	5	1	4

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez dyrektorów przedszkoli i szkół w 2021 r. w **147 jednostkach oświatowych realizowane były działania integracyjno-wychowawcze**, których celem było pozyskanie przez uczniów wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków oraz projekty poświęcone wielokulturowemu dziedzictwu Krakowa.

Liczba uczniów, dzieci cudzoziemców, którzy skorzystali z **pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznych** w 2021 r. wyniosła 532, w tym: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1: 16 uczniów, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2: 62 uczniów, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3: 94 uczniów, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4: 70 uczniów, Specjalistyczna Poradnia Wczesnej Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej: 87 uczniów, Specjalistyczna Psychologiczno-Pedagogiczna „KOT”: 1 uczeń, Specjalistyczna Psychologiczno-Pedagogiczna „KOK”: 70 uczniów, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi: 132 uczniów. Wsparcia udzielono w zakresie:

- diagnozy i terapii logopedycznej,

- badania psychologiczno-pedagogicznego, oceny rozwoju psychoruchowego dziecka oraz opanowania podstawowych technik szkolnych,
- oceny rozwoju psychomotorycznego pod kątem ryzyka dysleksji, dostosowanie wymagań edukacyjnych, objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, dostosowanie warunków egzaminacyjnych,
- badań sondażowych,
- zindywidualizowanej ścieżki kształcenia i wyboru zawodu,
- konsultacji dla rodziców,
- uzyskania orzeczenia lub opinii,
- zgłaszanych trudności w nauce oraz trudności adaptacyjnych, często związanych z niewystarczającą znajomością języka polskiego,
- trudności wychowawczych, potrzeba uzyskania porady w tej kwestii,
- procesu adaptacji w przedszkolu, szkole,
- organizacji zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Asystenci międzykulturowi i asystenci edukacji romskiej

Ze względu na charakter zadań wykonywanych przez tzw. asystentów międzykulturowych oraz częste zmiany miejsca zamieszkania dzieci, liczba zatrudnionych osób na tym stanowisku w szkołach ulega dużym zmianom w trakcie roku szkolnego. W szkołach samorządowych wg danych zawartych w systemie ZSZO (stan na 31 grudnia 2021 r.) **zatrudnionych było 29 osób władających językiem kraju pochodzenia**, o których mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.) oraz **3 asystentów edukacji romskiej**, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ww. ustawy. Szkoły niesamorządowe nie wykazywały takich danych w sprawozdaniu.

We wrześniu 2021 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Wydziału Edukacji z asystentami edukacji romskiej oraz dyrektorami szkół, które ich zatrudniają. Przedstawiony i omówiony został ustandaryzowany zakres czynności osoby zatrudnionej na stanowisku asystenta edukacji romskiej (AER). Zarekomendowany również został wzór harmonogramu pracy AER, jako dokumentu pozwalającego na udokumentowane wykazywanie, w Systemie Informacji Oświatowej, uczniów pochodzenia romskiego pozostających pod opieką asystentów.

Inicjatywy z zakresu edukacji w ramach Programu „Otwarty Kraków”

W ramach inicjatyw podejmowanych przez Wydział Edukacji, a dotyczących realizacji zadań Programu „Otwarty Kraków” oraz przeciwdziałania mowie nienawiści **Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Krakowski Ośrodek Terapii”** w ramach swoich struktur utworzyła Zespół Profilaktyki Wychowawczej, który przejął i zmodyfikował zadania „Centrum TAMA”. W 2021 r. Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Krakowski Ośrodek Terapii” w ramach działań na rzecz **budowania w szkołach bezpieczeństwa oraz zapobiegania różnorodnym formom przemocy**, w tym również szkolnej, oraz podnoszenia kompetencji osób dorosłych opiekujących się dzieckiem, w ramach prac Zespołu Profilaktyki Wychowawczej prowadziła następujące działania:

- superwizje indywidualne oraz konsultacje na terenie KOT, dla nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w szkołach,
- grupa psychoterapeutyczna TRAMPOLINA dla młodzieży z klas VII i VIII z trudnościami adaptacyjnymi i społecznymi: liczba osób: 18,
- warsztaty dla rodziców „Pozytywna dyscyplina: liczba edycji: 2, liczba osób: 19,
- konsultacje indywidualne dla rodzin (od 1 do 7 spotkań z jednym rodzicem), liczba spotkań: 179, liczba osób: 20 rodzin
- warsztaty tematyczne dla rodziców „Kotopiryna” 4 x 12 osób,

- telefoniczny dyżur interwencyjny dla rodziców, uczniów i nauczycieli; działania szkoleniowe realizowane w ramach przeciwdziałania przemocy
- realizacja długofalowego programu profilaktyczno-wychowawczego dla klas i szkoły podstawowej „Kot w tarapatach”. Program realizowany jest we współpracy z Zespołem Terapii Dziecka i Rodziny. Program to cykl szkoleń dla nauczycieli oraz scenariuszy dla klas, których celem jest budowa „dobrej klasy”, co zapobiega wykluczeniu i izolacji dzieci oraz podnosi kompetencje nauczyciela-wychowawcy,
- realizacja programu profilaktycznego „KOTWICA” skierowanego do wychowawców klas IV i specjalistów z nimi współpracujących: program budujący dobrą klasę, uczący, jak radzić sobie z trudnościami w relacjach i zapobiegać agresji i wykluczeniu wśród młodzieży - program dostosowany do realizacji również on-line, w okresie pandemii COVID-19;
- szkolenie dla nauczycieli szkół podstawowych pracujących z dziećmi z nadpobudliwością psychoruchową „Młyn”.

Ponadto w dniach 16 i 18 listopada 2021 r. w ramach cyklu **Krakowska Akademia Dyrektorów - „Otwarta Szkoła”** zorganizowano **szkolenie dla 46 dyrektorów**. W trakcie szkolenia poruszano tematy związane z przygotowaniem szkoły na przyjęcie uczniów cudzoziemskich z różnych kręgów kulturowych, z niepełnosprawnościami oraz przewlekle chorych. Szkolenie poprowadzili trenerzy, przedstawiciele Fundacji Internationaler Bund Polska.

Dodatkowo od września 2021 r. w **czterech szkołach działają oddziały przygotowawcze** dla uczniów z innych państw, w których zapewniane jest wsparcie specjalistów pomagających nie tylko w nauce języka polskiego, ale również w odnalezieniu się w realiach szkoły. Uczniowie, którzy nie uczęszczali do oddziału przygotowawczego lub uczęszczali, ale nadal mają poczucie, że nie znają jeszcze języka polskiego na właściwym poziomie, mogą korzystać z dodatkowych, bezpłatnych zajęć. Oferowane są również dodatkowe zajęcia wyrównawcze.

W maju oraz październiku 2021 r. Komisja ds. przyznawania dofinansowań pozytywnie rozpatrzyła 29 wniosków o dofinansowanie do **studiów podyplomowych na kierunku „Nauczanie języka polskiego jako obcego”**. W zakresie dofinansowania studiów podyplomowych/kursów kwalifikacyjnych/szkoleń branżowych/innych form nadających kwalifikacje na kierunku „Edukacja wielokulturowa” do Wydziału Edukacji nie wpłynął żaden wniosek.

Gmina Miejska Kraków już w pierwszych dniach pandemii koronawirusa COVID-19 podjęła liczne działania mające na celu wsparcie uczniów i nauczycieli w czasie nauczania zdalnego. Wśród nich należy wymienić m.in. **akcję #DajżeKompa** realizowaną przez krakowskich przedsiębiorców przy współpracy z Urzędem Miasta Krakowa, za sprawą której przez cały rok sprzęt komputerowy trafiał do potrzebujących uczniów, w tym uczniów pochodzących z innych krajów. Miasto Kraków aplikowało także o środki w ramach **programów „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła plus”**, dzięki którym udało się zakupić 325 tabletów. Otrzymano również dotację w wysokości ok. 125 tys. zł. ramach **„Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej”**. W grudniu 2020 r. Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski zdecydował natomiast o przekazaniu dodatkowych środków w wysokości ok. 800 tys. zł na zakup komputerów i tabletów dla krakowskich przedszkoli. Decyzja była uzasadniona m.in. pominięciem nauczycieli przedszkoli w dofinansowaniu pochodzącym z programów rządowych, w tym programu „500 zł na sprzęt dla nauczycieli”.

Realizowano również **współpracę z firmą Microsoft** mającą na celu zapewnienie dostępu do pakietu Office 365 wszystkim samorządowym szkołom i placówkom oraz zapewnienie wsparcia merytorycznego w zakresie wykorzystania tych narzędzi do pracy z uczniami. Wymienione działania były kierowane do uczniów niezależnie od ich narodowości.

Szczegółowe informacje na temat działań skierowanych do uczniów z zagranicy, w tym organizacji nauki języka polskiego, działalności oddziałów przygotowawczych czy asystentów międzykulturowych można znaleźć w umieszczonym w **Portalu Edukacyjnym opracowaniu „Edukacja w Krakowie”**. Z myślą o rodzicach uczniów pochodzących z zagranicy zostało przygotowane w czterech wersjach językowych (oprócz j. polskiego, także j. angielski, j. ukraiński i j. rosyjski). Trzy dodatkowe wersje językowe posiada również strona internetowa Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi w Krakowie z dedykowaną zakładką „Dzieci z doświadczeniem migracyjnym”, a krakowskie szkoły i placówki coraz chętniej przygotowują materiały w dodatkowych językach.

Przedsiębiorczość

Punkt Obsługi Przedsiębiorcy Cudzoziemca

W 2021 r. w funkcjonującym już w Urzędzie Miasta Krakowa Punkcie Obsługi Przedsiębiorcy (POP) - aktualnie w strukturze Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji - utworzono stanowisko konsultanta ds. przedsiębiorczości dla cudzoziemców. Stanowisko utworzono w ramach realizacji projektu TASKFORCOME³, realizowanego przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia. Stanowisko doradcze dla cudzoziemców w POP świadczy usługi w zakresie:

- zakładania działalności gospodarczej i wyboru typu działalności (działalność jednoosobową, spółki etc.),
- udzielania informacji na temat obowiązków związanych z zakładaniem lub prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym doradztwo w zakresie posługiwania się kodami Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007),
- potwierdzania Profilu Zaufanego ePUAP - Elektroniczna Rejestracja Kolejki,
- udzielania informacji na temat wsparcia finansowego dla przedsiębiorców, w tym na temat zakresu pomocy dla przedsiębiorców w związku z negatywnymi konsekwencjami ekonomicznymi i społecznymi stanu epidemii COVID-19,
- udzielania informacji o procedurach administracyjnych dla przedsiębiorców realizowanych przez Urząd Miasta Krakowa oraz niektóre miejskie jednostki organizacyjne.

W ramach projektu, w POP został nakręcony film instruktażowy dla cudzoziemców zainteresowanych założeniem własnej firmy w Krakowie w 4 wersjach językowych: ukraińskim, rosyjskim, angielskim i polskim. Film został opublikowany na stronie internetowej business.krakow.pl/pop, FB Punktu Obsługi Przedsiębiorcy. POP przygotował również ulotki w 4 wersjach językowych (polski, angielski, ukraiński, rosyjski) informujące o stanowisku ds. przedsiębiorczości dla cudzoziemców oraz możliwości skorzystania z bezpłatnych usług doradcy podatkowego oraz adwokata za pośrednictwem konsultanta.

Inicjatywy z zakresu przedsiębiorczości w ramach Programu „Otwarty Kraków”

Działający w ramach Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji Oddział - Centrum Wspierania Inwestorów i Innowacyjnej Gospodarki bada potrzeby i problemy firm z branży usługowej działających w Krakowie, w szczególności problemy i potrzeby zgłaszane przez pracowników, zarówno polskich, jak i cudzoziemców.

³ o projekcie TASKFORCOEM w dalszej części sprawozdania

Odpowiedzią na zgłaszane problemy jest wdrożenie w 2020 r., we współpracy z ASPIRE (krakowskie stowarzyszenie firm sektora nowoczesnych usług dla biznesu), **BusinessPoint City Clinic**. Jest to usługa online łącząca biznes z samorządem lokalnym, której celem jest ułatwienie komunikacji firm z sektora BSS z Miastem w sprawach, które mogą mieć wpływ na ich działalność. Za pośrednictwem BusinessPoint City Clinic firmy kierują pytania pracowników, na które Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji przygotowuje odpowiedzi we współpracy z właściwymi Wydziałami i jednostkami UMK. W 2020 r. miała miejsce jedna edycja BusinessPoint City Clinic.

Ponadto w 2021 r. Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji prowadził następujące działania skierowane do cudzoziemców mieszkających w Krakowie:

- przeprowadzenie prezentacji dla studentów Politechniki Krakowskiej z Białorusi na temat zakładania firmy w Krakowie, każdy uczestnik po odbytej prezentacji otrzymał „Przewodnik dla cudzoziemców mieszkających w Krakowie”;
- udział w Pikniku Białoruskim na Kopcu Krakusa, na zaproszenie Stowarzyszenia „Białorusini w Krakowie” przeprowadzono akcję informacyjno-promocyjną stanowiska doradczego dla cudzoziemców;
- udział w nagraniu serialu TVP „Niewidzialni” w reżyserii Anety Kopacz (filmowanie konsultacji odbywających się w POP na stanowisku ds. cudzoziemców);
- nawiązano współpracę z nowo powstałym Punktem Informacyjnym dla Obcokrajowców przy al. Daszyńskiego 22 (w nowej siedzibie Fundacji Internationaler Bund Polska);
- udzielenie kilku wywiadów na łamach UAinKrakow.pl oraz seria artykułów sponsorowanych w ramach umowy promocyjnej z Fundacja – Instytut Polska – Ukraina;
- projekt: Wspieramy przedsiębiorstwo dla obcokrajowców 2.0 (z art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.), w ramach umowy z Fundacją Instytut Polska-Ukraina,
- cudzoziemcy mogli brać udział w wydarzeniach organizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach dotacji na rewitalizację, które są realizowane na obszarze rewitalizacji wyznaczonym w Miejskim Programie Rewitalizacji Krakowa (brak danych szczegółowych).

W Wydziale ds. Przedsiębiorczości i Innowacji dostępne są informacje w językach obcych:

- informacje gospodarcze o Krakowie w języku polskim oraz angielskim w formie broszur informacyjnych; informacje w języku polskim i angielskim na stronie internetowej www.business.krakow.pl. Na stronie www.business.krakow.pl udostępniony także „Przewodnik dla inwestora”, w języku polskim i angielskim, zawierający podstawowe informacje z zakresu procesu inwestycyjnego; biuletyn CallforBusiness o tematyce biznesowej, który poza Urzędem Miasta Krakowa dystrybuowany jest m.in. do firm, instytucji otoczenia biznesu, uczelni itp. Broszura ma formę pliku pdf w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej i zamieszczana jest na stronie www.business.krakow.pl;
- aplikacja Wirtualny Urzędnik dostępna w języku angielskim i polskim (od kwietnia 2022 r. również w j. ukraińskim);
- od początku pandemii Wydział przygotowywał zbiorczą informację na temat sytuacji w Krakowie, wywołanej epidemią koronawirusa; informacje obejmowały takie obszary jak: komunikacja publiczna, działalność urzędu, wsparcie dla firm (Program PAUZA), działalność szkół, miejskich szpitali itp. Informacje te w przekazywane były do firm z branży usługowej, działających w Krakowie za pośrednictwem stowarzyszeń ASPIRE i ABSL; udzielanie informacji na temat wsparcia dla przedsiębiorców zarówno realizowanego lokalnie (Punkty Doradztwa Kryzysowego);
- raport Krakow Startups Report - raport w języku angielskim.

Ruch turystyczny

Międzynarodowy ruch turystyczny

Dane i prognozy wielkości ruchu turystycznego w 2021 r. wraz z charakterystyką odwiedzających Kraków zostały przedstawione w grudniu 2021 r. podczas Forum Turystyki. Według danych Wydziału ds. Turystyki szacuje się, że ruch turystyczny w Krakowie w 2021 r. wzrósł o 20 proc. względem roku poprzedniego. Miasto odwiedziło łącznie 11,3 mln osób, wydając ogółem 5,5 mld zł. W związku z trwającą pandemią i ograniczeniami w podróżowaniu w skali globalnej byli to głównie goście krajowi (10,4 mln osób). Zespół ekspertów szacuje, że w 2021 r. do Krakowa **przyjechało 915 tys. gości zagranicznych**, głównie z Wielkiej Brytanii, Niemiec i Francji. Ostateczny raport Badania ruchu turystycznego w Krakowie w 2021 r. ukaże się w czerwcu 2022 r.

Inicjatywy z zakresu turystyki w ramach Programu „Otwarty Kraków”

Wydział ds. Turystyki podejmuje działania promujące atrakcje turystyczne Krakowa podejmując uznanych dziennikarzy, influencerów, ekipy telewizyjne i fotografów w ramach organizowanych study-tourów. Kraków to miasto wielokulturowości i tolerancji, otwarte i przyjazne dla każdego. Programy wizyt są tak przygotowane, by pokazać, jak przenikanie się przez wieki różnych narodowości ukształtowało niepowtarzalne oblicze i niezwykle dziedzictwo kulturowe Krakowa. Taki sam wydźwięk mają materiały promocyjne zamieszczone w mediach branżowych.

W ramach akcji edukacyjno-promocyjnej „**Bądź turystą w swoim mieście**” krakowscy przewodnicy miejscy od kwietnia do grudnia 2021 r. przeprowadzili w krakowskich przedszkolach i szkołach podstawowych (klasy I-III) 158 prelekcji i 257 wycieczek. Tematyka prelekcji/wycieczek poruszała tematy związane z krakowskimi legendami i zwyczajami, opisem czterech historycznych dzielnic oraz informacji o osobach mieszkających na Wawelu na przestrzeni wieków. Wycieczki/prelekcje były przeprowadzane na podstawie skryptów stworzonych w 2020 r. przez krakowskich przewodników i zgodnych z programem nauczania. Aby umożliwić również krakowskim rodzinom szerzenie wiedzy na temat Krakowa, skrypty zostały zamieszczone na portalu edukacyjnym: portaledukacyjny.krakow.pl. Tematyka wycieczek pokazywała aspekty wkładu przedstawicieli różnych nacji i kultur w rozwój Krakowa, czego przykładem jest spacer pt. Mieszkańcy Wawelu.

Ponadto w związku z zadaniami dotyczącymi świadczenia przez przedsiębiorców usług noclegowych w obiektach niekategoryzowanych, Wydział przygotował broszury informacyjne w tym zakresie w j. angielskim, rosyjskim i ukraińskim.

Innym obszarem działania Wydziału jest tworzenie nowych produktów turystycznych, jakim jest m.in. **Szlak kobiet Krakowa**, będący częścią projektu parasolowego „Krakowianki”. Szlak ukazuje wkład kobiet związanych z Krakowem w rozwój Miasta i wzmacnianie jego znaczenia na arenie krajowej i międzynarodowej, uwzględniając przy tym aspekt wielokulturowości.

Wydarzenia wielokulturowe i propagowanie kultury mniejszości narodowych i etnicznych

Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W 2021 r. Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego finansował i wspierał wydarzenia, które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych.

Na realizację poniższych przedsięwzięć przyznane zostały **dotacje w ramach otwartego konkursu ofert** na realizację zadań publicznych Gminy Miejskiej Kraków w sferze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

1. Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie,
2. Festiwal ETNOKRAKÓW/ROZSTAJE,
3. Międzynarodowe Dni Kultury Romskiej w Krakowie,
4. UNSOUND FESTIVAL,
5. Pokazy filmów ukraińskich,
6. Spotkania z literaturą ukraińską „CzytaMY”,
7. „Komu bije dzwon”. Dialog muzyczny Kraków – Mediolan”,
8. Summer Multicultural Activities,
9. Art-Piknik – letnie spotkanie z kulturą ukraińską poświęcone 30-leciu Niepodległości Ukrainy,
10. Kraków - Budapeszt - music transfer.

Ponadto Fundacja Judaica realizuje całoroczny program pn. „Dziedzictwo, Pamięć, Wspólnota Obywatelska”, a Stowarzyszenie Festiwal Kultury Żydowskiej – „Cheder na Kazimierzu - całoroczna oferta kulturalno-edukacyjna budująca tożsamość lokalną i integrująca krakowian”.

Akcentami różnorodności i wielokulturowości Miasta charakteryzuje się wiele przedsięwzięć dofinansowywanych z budżetu Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nie stanowiąc jednak dominującej wartości w programie.

Warto wspomnieć o **dofinansowywanej całorocznej działalności Stowarzyszenia Willa Decjusza pn. „Laboratorium Dialogu Kultur”**. W ramach projektu są realizowane następujące zadania:

- **Stypendia i rezydencje literackie**, w ramach cyklu pobytów rezydencjalnych Stowarzyszenia Willa Decjusza zrealizowane zostały **Wyszehradzkie Rezydencje Literackie**, adresowane do pisarzy, poetów, eseistów, krytyków, tłumaczy literatury i dziennikarzy z Polski, Czech, Węgier i Słowacji. W roku 2021 projekt obejmował 2 edycje pobytów w Willi Decjusza w Krakowie – letnią i jesienną – o różnej długości, od 6 tygodni do 3 miesięcy. Przyznano w sumie 8 pobytów stypendialnych: 4 sześciotygodniowe stypendia i 4 trzymiesięczne stypendia dla twórców pochodzących z krajów uczestniczących w programie (2 osoby z Polski, 2 osoby z Czech, 2 osoby ze Słowacji, 2 osoby z Węgier). Byli to następujący autorzy: Ondřej Buddeus (CZ), Anna Mecs (HU), Marta Sapała (PL), Jana Bodnárová (SK), Pavel Brycz (CZ), Sarolta Deczki (HU), Natalia Malek (PL) i Veronika Cosculluela (SK). W ramach spotkań z odbiorcami zadania zrealizowano 8 filmów, których gospodarzami byli rezydenci reprezentujący poszczególne kraje. Łączna liczba odbiorców: 3 330 osób.
- **Letnia Szkoła Wyszehradzka**, cykl szkoleń młodych ludzi z krajów Grupy Wyszehradzkiej i Europy Wschodniej realizowany jest corocznie od 2002 r. Celem projektu jest pogłębienie wiedzy na temat wyzwań regionalnych i globalnych, likwidacja

wzajemnych stereotypów, budowanie więzi i przyjacielskich kontaktów. Uczestnikami programu są studenci, doktoranci, młodzi nauczyciele i dziennikarze z czterech krajów Grupy Wyszehradzkiej oraz innych krajów europejskich. W dotychczasowych edycjach Szkoły wzięło udział ponad 500 osób, pochodzących z Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Francji, Kirgistanu, Kosowa, Litwy, Macedonii, Mołdawii, Niemiec, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowenii i Ukrainy. Część debat, wykładów i spotkań jest otwarta dla publiczności. Letnia Szkoła Wyszehradzka - 19. edycja została zrealizowana w okresie od 5 do 15 lipca 2021 r., a jej komponentami były następujące wydarzenia: wykład inauguracyjny - liczba odbiorców transmisji online - 583 osoby, debata inauguracyjna; 3 sesje warsztatowe związane z dziedzinami biznesu, innowacji i dziedzictwa kulturowego; wizyta studyjna na terenie Krakowa; wizyta studyjna w Małopolsce; multiCOOLtural evening; realizacja materiału video podsumowującego LSW. W projekcie wzięło udział 15 ekspertów i 29 uczestników z 10 krajów oraz 11 partnerów instytucjonalnych. Liczba odbiorców 7 postów profilu Facebook projektu @VisegradSummerSchool łącznie: 8 115 odbiorców. Liczba odbiorców materiału video umieszczonego na profilu portalu Facebook: 2 500 odbiorców. Liczba wejść na stronę www.visegradsummerschool.com w okresie styczeń - grudzień 2021: 10 500 osób. łącznie: 21 698 odbiorców projektu.

- **Polska Nagroda im. Sergio Vieira de Mello**, Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka, 18. edycja 2021. W 2021 r. do Polskiej Nagrody im. Sergio Vieira de Mello zgłoszono łącznie 19 wniosków nominacyjnych, w tym 11 nominacji w kategorii „Osoba” oraz 8 w kategorii „Organizacja pozarządowa”. Decyzją Kapituły, laureatami 18. edycji Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello zostali:
 - w kategorii „Osoba”: Doktor Feras Alghadban, Syria/Liban,
 - w kategorii „Organizacja Pozarządowa”: Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna.Nagroda Honorowa została przyznana grupie organizacji białoruskich, działających w Polsce i na Litwie, udzielających pomocy materialnej, wizowej, prawnej, psychologicznej, bytowej, rehabilitacyjnej osobom represjonowanym na Białorusi po sierpniu 2020 r. Uroczysta gala wręczenia Polskiej Nagrody im. Sérgio Vieira de Mello, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (2002-2003) odbyła się 21 października 2021 r. w Willi Decjusza. W Gali udział wzięli przedstawiciele: Ambasadora Federacyjnej Republiki Brazylii, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców, Departamentu NZ i Praw Człowieka Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Rzecznika Praw Obywatelskich, Konsula Generalnego Republiki Słowackiej, Prezydenta Miasta Krakowa, fundacji wspierających działania Stowarzyszenia Willa Decjusza w obszarze praw człowieka, Fundatorów Nagrody oraz Przewodniczący Zarządu i Dyrektor Stowarzyszenia Willa Decjusza. Na realizację ww. przedsięwzięć przyznane zostały dotacje w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Gminy Miejskiej Kraków w sferze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz dotacja celowa dla Krakowskiego Biura Festiwalowego (UN SOUND, Festiwal ETNOKRAKÓW/ROZSTAJE).

Ponadto Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego od 2020 r. wraz z Fundacją Equinum organizuje koncert **„To all Nations! Kraków - kołędowe serce świata”**. W dniu 25 stycznia 2021 r. odbyła się druga edycja koncertu. Z uwagi na trwającą pandemię i ograniczenia w organizowaniu wydarzeń kulturalnych, koncert zarejestrowany został na różnych platformach m.in. na platformie Kraków Play. Koncert miał miejsce w Nowohuckim Centrum Kultury. To kolejny kołędowy koncert, którego wykonawcami byli rezydenci oraz mieszkańcy miasta Krakowa którzy przybyli tutaj z dalekich stron, a Kraków stał się ich drugim domem.

Krakowskie Biuro Festiwalowe

W 2021 r. Krakowskie Biuro Festiwalowe zorganizowało następujące wydarzenia nawiązujące do idei wielokulturowości:

1. Festiwal Misteria Paschalia 2021 (edycja online dostępna na PLAY KRAKÓW)

Ta edycja festiwalu została poświęcona muzyce wywodzącej się z kręgów kultury iberyjskiej (Półwysep Iberyjski i Ameryka Łacińska), która jest niemal uosobieniem idei wielokulturowości. Muzyka iberyjska czerpała pełnymi garściami z największych dokonań muzycznych twórców włoskich i niderlandzkich, łącząc je jednocześnie z tak charakterystycznymi wpływami własnej muzyki ludowej, wciąż obecnej na tych rejonach muzyki arabskiej, żydowskiej czy romskiej, a po odkryciu Ameryki także z wpływami muzycznymi rdzennych ludów kontynentu. Wszystkie te elementy zostały wyraźnie podkreślone w programie festiwalu i jego omówieniach. Jednym z głównych założeń festiwalu od kilku edycji jest uwypuklanie i prezentowanie wzajemnego przenikania się wpływów i dokonań różnych kręgów kulturowych oraz niezwykłych połączeń muzycznych rysów różnych krajów.

2. Orfeo: Park im. H. Jordana, 15-20 sierpnia 2021 r.

Dwa mity, wschód i zachód, świat europejski i świat bliskowschodni – zdawać by się mogło, że są skrajnie różne, ale miłość jest w nich tak samo silna, tęsknota tak samo dotkliwa, a śmierć zostawia jednakową pustkę. Grecki mit o Orfeuszu i Eurydyce oraz arabska historia o Lejli i Majnunie pokazują, że choć kultury różnią się w wielu aspektach, to ludzkie pragnienia i namiętności wszędzie są podobne. Na tym właśnie połączeniu i jedności opiera się wieloetapowy projekt społeczny „Orfeo i Majnun”, podczas którego zaprosiliśmy mieszkańców na kilkadziesiąt bezpłatnych wydarzeń - koncerty, spacerów dla dorosłych (szerzej opisane w punkcie 8), warsztaty i nie tylko.

Projekt był także eksplorowany w ramach szerokiego programu aktywności dla rodzin z dziećmi i dzieci (szczegółowe informacje zawarte zostały w punkcie 6 sprawozdania) oraz w zakresie działań dostępnościowych (opisanych szczegółowo w punkcie 7).

3. EtnoKraków/Rozstaje 2021/13-22 sierpnia 2021 w ramach pasma Kraków Culture

W ramach tegorocznej edycji festiwalu EtnoKraków/Rozstaje wybrzmiała muzyka we wszystkich odcieniach etno, folk, etnojazz, world music, electro darkfolk, etnorock, tradycyjna muzyka taneczna, pieśni z różnych stron świata – na pięciu plenerowych scenach festiwalu. Wystąpili czołowi artyści polskiej sceny etno i wybitni muzycy międzynarodowej sceny world music od lat mieszkający i tworzący w Polsce.

4. HEMI 2021 - online (spotkania dostępne na PLAY Kraków)

Platforma HEMI zakłada wielopłaszczyznową współpracę organizatorów muzycznych z krajów Europy Wschodniej. W ramach pandemicznych działań zorganizowany został cykl spotkań online, w którym przedstawiciele branży muzycznej z Polski spotkali się ze swoimi odpowiednikami ze Stanów Zjednoczonych, Wysp Brytyjskich i Niemiec, ale też Ukrainy, Słowacji, Grecji, Rumunii i Macedonii celem wymiany doświadczeń, która miałaby doprowadzić do poprawienia sytuacji artystów z krajów marginalizowanych przez zachodniocentryczny rynek muzyczny.

5. Kraków Culture Summer – Partnerzy Pikniku Krakowskiego 2021

Wpisujący się w ideę wielokulturowości, różnorodności, mniejszości narodowych: PROFILINGUA, EL BOMBO, Ukulele Krakow Meetup, Centrum Wielokulturowe, Białorusini w Krakowie, CAS (Żeglarz, Żłota Jesień, Lemon, Aktywni Seniorzy Razem), Centrum Praw Kobiet, Krowodrza 111, ALLIN URBANFARM.

6. Kids in Kraków - Działania dla dzieci promujące wielokulturowość i różnorodność. W zajęciach brały udział również dzieci narodowości innej niż polska.

- **Czułe bajki z Krakowem w tle** - 6, 13, 20, 27 czerwca 2021 r., godz. 11:00, os. Zgody 7 – miejsce spotkań
 - Bajka o rzeźbach,
 - Bajka o krakowskim pająku,
 - Bajka o śpiewającej żabie,
 - Bajka o ogrodzie.

Rodzice często zastanawiają się, jak pomóc przedszkolakowi radzić sobie z emocjami, zrozumieć trudne tematy, poznać złożoność świata. Z pomocą przychodzą bajki psychoedukacyjne, które w prosty i przystępny sposób tłumaczą maluchom te niełatwe kwestie i sprawiają, że dzieci lepiej rozumieją swoje emocje. W każdą czerwcową niedzielę os. Zgody 7 zamieniło się w stolicę czułych bajek. Akcja bajek, które usłyszą nasi najmłodszy goście, dzieje się w Krakowie, a ich treść pomoże zrozumieć, czym są cierpliwość, smutek, wiara w siebie czy ekspresja. Po przeczytaniu bajki dzieci wezmą udział w warsztatach kreatywnych, a w tym czasie rodzice będą mogli cieszyć się nowohucką zielenią i... pyszną kawą. Zajęcia są bezpłatne, obowiązują wejściówki. Cykl „Czułe bajki” to część projektu „Bądź turystą w swoim mieście”.

- **Warsztaty społeczne w ramach projektu Orfeo&Majnun** - 1, 8, 15, 22, 29 sierpnia 2021 r., os. Zgody 7 – miejsce spotkań
 - Drzewo dobrych uczuć,
 - Sztuka od serca,
 - Moc zwierząt,
 - Labirynt emocji,
 - Maski dla artysty.

Sierpniowe warsztaty dla dzieci skupiły się wokół uczuć i emocji najmłodszych. Wspólnie z prowadzącymi dzieci próbowały znaleźć odpowiedź na pytania: jak ważne są emocje i czy różnią się one w zależności od wieku, koloru skóry czy pochodzenia. Uczestnicy rozmawiali o najmocniejszych ludzkich uczuciach, zarówno tych pięknych, jak miłość czy przyjaźń, jak i tych mniej przyjemnych, jak smutek czy samotność. Zastanawiały się też, czy sztuka może pomóc komuś w ciężkiej sytuacji i jaka jest rola zwierząt i natury w życiu człowieka.

- **Baśnie z różnych stron świata w ramach projektu Orfeo&Majnun**
 - 8 sierpnia 2021 r. Bahar znaczy wiosna - Park Jordana
 - 14 sierpnia 2021 r. Ptak Tufan - baśń perska - Park Jordana
 - 15 sierpnia 2021 r. Baśń o Bazarzu - baśń japońska - Park Jordana
 - 21 sierpnia 2021 r. Bajaj, bajaj będziesz w rajach - Park Jordana
 - 4 września 2021 r. Niezwykłe przygody Królewicza Bakiego - Pałac Potockich
 - 6 września 2021 r. O chłopcu, który się zakochał - Pałac Potockich

Dzieci miały możliwość przeniesienia się do świata baśni podczas wielokulturowych spotkań literackich, podczas których dowiedziały się, jakich baśni słuchają dzieci w Afryce, Australii czy na Dalekim Wschodzie, jakie zwierzęta można spotkać w tych opowieściach i jak poznać inne kultury. Ale to nie wszystko, samym dzieciom udało się także stworzyć własną niezwykłą opowieść... Bajaj, bajaj!

- **Rodzinne spacery wielokulturowe po Krakowie w ramach projektu Orfeo&Majnun**
 - 10 sierpnia 2021 r. Najazdy tatarskie na Kraków - Powiśle 11
 - 14 sierpnia 2021 r. Kulturalni mieszkańcy kraju - Powiśle 11
 - 21 sierpnia 2021 r. Szlakiem kultury żydowskiej - Stara Synagoga
 - 23 sierpnia 2021 r. Wszystkie drogi prowadzą do... Krakowa - Powiśle 11
- **Spacerów wielokulturowe po Krakowie dla uczniów klas I-III**
 - 12 października 2021 r. Najazdy tatarskie na Kraków
 - 16 października 2021 r. Najazdy tatarskie na Kraków
 - 20 października 2021 r. Wszystkie drogi prowadzą do Krakowa
 - 20 października 2021 r. Żydowski Kazimierz

Można zwiedzać Miasto, dobrze się bawić i jednocześnie – uczyć się wielu wspaniałych rzeczy o innych kulturach, historii Krakowa i jego tajemnicach. Podczas spacerów wielokulturowych dla dzieci Barbara Polarczyk-Palider poprowadziła maluchy szlakiem Japonii w Krakowie, opowiedziała o najazdach tatarskich na Miasto, przedstawiła bogactwo kultury żydowskiej i wyjaśniła, dlaczego wszystkie drogi prowadzą do Krakowa. Spacerów były wzbogacone specjalnymi kartami pracy dla dzieci „**Odkryj Kraków**”, które pozwolą im jeszcze lepiej zrozumieć spacerowe ciekawostki i zachęcą do poszukiwania odpowiedzi i rozwiązywania zagadek zawartych w kartach.

7. Spacerów wielokulturowe

W sierpniu 2021 r. odbyło się 12 spacerów wielokulturowych. Wszystkie zostały zrealizowane w ramach projektu Orfeo&Majnun. Ich celem było podkreślenie wielokulturowej historii Krakowa oraz jego współczesnego wymiaru różnorodności. Łącznie wzięło w nich udział ponad 350 osób.

Tematy spacerów:

- Cudzoziemcy w Krakowie – trudne początki wielu historii,
- Te piekielne wynalazki – gazownictwo, elektryczność, kolej,
- Dopust Boży – pandemie i kataklizmy oraz jak z nimi walczone,
- Legendy i mity Krakowa – co jest nie tak z powielanymi historiami,
- Te uparte feministki – rola kobiet w społeczeństwie dawnego Krakowa,
- Trudne losy Podgórze,
- Obywatel miasta Krakowa – a kto to taki?
- Pijak to ma klawe życie – opowieść o obyczajowości w dawnym Krakowie.

8. Działania literackie

- **Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia – International Cities of Refuge Network ICORN** – oferuje azyl pisarzom i obrońcom praw człowieka, którzy z powodu prześladowań nie mogą swobodnie żyć i tworzyć w swoim kraju.

Kraków przystąpił do sieci ICORN w 2011 r. – od tamtej pory gościł w ramach programów rezydencjalnych dziewięcioro pisarzy i pisarek: Marię Amelie (Osetia Północna), Kareema Amara (Egipt), Mostafę Zamaninija (Iran), Lawona Barszczewskiego (Białoruś), Asli Erdogan (Turcja), Felixa Kaputu (Kongo), Monema Mahjoubu (Libia), Kholoud Charaf (Syria). Dziewiątą stypendystką Miasta Kraków w ramach programu ICORN jest Aaiún Nin – poetka, artystka i aktywistka urodzona w Angolii, podejmująca w swojej twórczości wątki dyskryminacji rasowej i płciowej, a także doświadczeń osób LGBT+. Organizatorami Programu Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia ICORN w Krakowie są Miasto Kraków, KBF – operator programu Kraków Miasto Literatury UNESCO – i Instytut Kultury Willa Decjusza, który realizuje program stypendium i zapewnia miejsce pracy twórczej oraz opiekę nad pisarzami.

- **Cykl (Wy)kluczenia**

Interdyscyplinarny cykl debat poświęconych tematyce antydyskryminacyjnej pn. „W(y)kluczenia” realizowanych w Pałacu Potockich przy Rynku Głównym 20 od lipca 2021 r. Głośne premiery książkowe są punktem wyjścia do dyskusji m.in. uchodźstwie, prawach kobiet, mniejszości seksualnych, osób niepełnosprawnych, wykluczeniu ekonomicznemu, inkluzywnym języku. Gośćmi cyklu byli pisarze/pisarki, poeci/poetki, dziennikarze/dziennikarki, aktywiści/aktywistki m.in.: Anna Cieplak, Łukasz Barys, Magda Moskał, Maja Heban, Marcin Żyła, Miko Czerwiński, Przemysław Wielgosz, Anna Dąbrowska i inni. Terminy spotkań w Pałacu Potockich w 2022 r. to: 21 lutego, 21 marca, 25 kwietnia, 16 maja, 20 czerwca, 26 września, 17 października, 21 listopada, 5 grudnia. Organizatorem cyklu „W(y)kluczenia” jest KBF – instytucja kultury Miasta Krakowa, operator programu Kraków Miasto Literatury UNESCO.

- **Festiwal Conrada**

Czytelnicze inspiracje książek dla dzieci i rodzin. Książkowa lista lektur - książki przypisane do kilku tematów, jednym z nich była **migracja**. Książki z listy dostępne są w czytelni w Pałacu Potockich oraz zostały włączone do katalogu oddziału dla dzieci Biblioteki Wojewódzkiej przy ul. Rajskiej.

Dostęp do informacji:

Wszystkie strony internetowe administrowane przez KBF, w tym festiwal/wydarzeń oraz www.krakow.travel, www.karnet.krakow.pl i infokrakow.pl zawierają angielską wersję strony. Strona www.krakow.travel jest także dostępna w wersji francuskiej, niemieckiej, hiszpańskiej, włoskiej oraz ukraińskiej.

Instytucje Kultury Miasta Krakowa, muzea, teatry

Miejskie instytucje kultury bardzo aktywnie działały w 2021 r. wpisując się swoimi działaniami we wspieranie idei wielokulturowości w Krakowie. Większość atrakcji, wydarzeń i zajęć były dostępne dla osób nieposługujących się językiem polskim – w tym przede wszystkim w języku angielskim. Poniżej opis szczegółowych zadań realizowanych przez niektóre z miejskich instytucji kultury.

Biblioteka Kraków

Biblioteka Kraków (BK) w roku 2021 realizowała następujące działania nawiązujące do idei wielokulturowości oraz propagujące kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych:

1. W wyniku współpracy z Konsulatem Generalnym Republiki Austrii w Krakowie do czytelników BK trafiło kilkadziesiąt książek w języku niemieckim, a także w języku polskim prezentujących najnowsze osiągnięcia literatury austriackiej.
2. W rezultacie ustaleń z Centralną Biblioteką w Odessie podjęto wspólne działania w ramach tygodnia polskiego (czerwiec 2021 r.) organizowanego przez Konsulat Generalny RP w Odessie, Polską Organizację Turystyczną oraz lokalną Polonię. BK, poza przekazaniem kilkudziesięciu książek w ramach programu pomocowego, udostępniła wystawę poświęconą B. Butence (eksponowaną pierwotnie w BK, a następnie w kilku filiach Biblioteki w Odessie).
3. BK wraz z Czeskim Centrum w Warszawie, Ambasadą Republiki Czeskiej w Polsce oraz Wydziałem Projektowania i Sztuki na Uniwersytecie Zachodnich Czech w Pilźnie zorganizowała wystawę „Czeskie Bohaterki w Bibliotece Kraków”. Ekspozycja prezentowana była w czterech filiach BK od 10 czerwca do końca sierpnia 2021 r. Na wystawę składało się 50 wielkoformatowych plansz prezentujących wybitne czeskie

kobiety m.in. artystki, polityczki, sportsmenki. Ekspozycja stanowiła okazję do bliższego poznania naszych południowych sąsiadów, widzianych przez pryzmat kobiet, które odegrały ważną rolę nie tylko w czeskiej, ale również międzynarodowej historii i we współczesności. Wystawę można było obejrzeć w następujących filiach BK: nr 21 - ul. Królewska 59, nr 46 - ul. Limanowskiego 4, nr 53 - os. Stalowe 12, nr 56 - os. Zgody 7 (oddział dla dorosłych).

4. 14 sierpnia 2021 r. w ramach pikniku podróżniczego organizowanego przez BK została zaprezentowana wystawa fotografii „Madagaskar 1937” wykonanych przez Arkadego Fiedlera. Równocześnie w trakcie otwarcia wystawy odbyło się spotkanie z Markiem Oliwierem Fiedlerem, wnukiem znanego polskiego pisarza i podróżnika. Pozyskanie wystawy jak i organizacja spotkania były możliwe dzięki podjęciu współpracy z Muzeum Pracownią Literacką Arkadego Fiedlera w Puszczykowie oraz dzięki dofinansowaniu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu na realizację projektu „Literacki ogród Biblioteki Kraków”. Wystawa prezentowana była do końca września 2021 r. w Filii nr 49 (os. Tysiąclecia 42).
5. 4 września 2021 r. w ramach dziesiątej edycji Narodowego Czytania miała miejsce transmisja wydarzeń organizowanych przez BK do partnerskiej Biblioteki Centralnej Miasta Wilno. Było to trzecie tego typu przedsięwzięcie i miało ono na celu nie tylko dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców, ale także było skierowane do Polaków zamieszkujących na Litwie. Wileńska Biblioteka, podobnie jak w 2020 r., zorganizowała transmisję w ogrodach Bernardyńskich.
6. 23-25 września 2021 r. BK gościła przedstawicielki Biblioteki Miejskiej w Zagrzebiu. Wizyta studyjna zrealizowana została ze środków programu Erasmus + (w ramach projektu „Meet the others”) i stanowiła ważny element współpracy pomiędzy Biblioteką Kraków a Biblioteką Miejską w Zagrzebiu w ramach umowy o współpracy na lata 2019-2021. W czasie wizyty goście z Zagrzebja zaprezentowali swój projekt dotyczący integracji oraz wyzwań wynikających z migracji.
7. 1 października 2021 r. w ramach Festiwalu Wielokulturowego - Nowi Krakowianie w BK odbyło się uroczyste przekazanie blisko 150 książek. Zbiory zostały pozyskane poprzez projekt Wielokulturowa Biblioteka będący wspólną inicjatywą Instytutu Kultury Willa Decjusza oraz BK. Do współpracy w jego realizacji zostały zaproszone Konsulaty, które mają siedzibę w Krakowie, Instytuty Kultury oraz Fundacja Wisławy Szymborskiej. Instytucje te przekazały książki w językach narodowych mniejszości mieszkających w Krakowie oraz publikacje autorstwa pisarzy obcojęzycznych tłumaczone na język polski.
8. Przygotowywane obecnie do druku wydanie „Rocznika Biblioteki Kraków” za roku 2021 będzie zawierało spis treści oraz streszczenia artykułów w języku angielskim.

Bunkier Sztuki – Galeria Sztuki Współczesnej

Galeria Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki w roku 2021 realizowała założenia programu Otwarty Kraków poprzez nawiązania do idei wielokulturowości. Konkretnie działania były adresowane dla osób, dla których język polski nie jest językiem ojczystym.

Projektem wielojęzycznym, który swoją rozpiętością objął cały 2021 r., jest Cracoviana – wirtualna wystawa prac wideo z Kolekcji Bunkra Sztuki. Jej celem było stworzenie platformy internetowej do zaprezentowania twórczości artystów i artystek, m.in. Łukasza Skąpskiego, Krzysztofa Wodiczko, Leopolda Kesslera, Cecylii Malik czy Karoliny Kowalskiej. Prace udostępnione na stronie internetowej instytucji odnoszą się do idei wielokulturowości.

Łukasz Skąpski analizuje historyczną tkankę miejską w kontekście dziedzictwa polskiej architektury powojennej i zestawia ten świat z aktualnymi warunkami mieszkalnymi

krakowskich osiedli. Krzysztof Wodiczko podnosi krytykę wobec mechanizmów wykluczania różnych grup społecznych, oddając im głos i widzialność w projekcie Wieża Ratuszowa. Cecylia Maillk tworzy nowe mapy topografii Krakowa, dzięki swoim wpływom po mniej znanych krakowskich rzekach. Artystka oddaje wagę naturze, czego dokonuje poprzez akcje ekologiczne wzmacniające potrzebę troski o środowisko naturalne Krakowa. Udostępnione prace w ramach tego projektu posiadają napisy w języku angielskim.

Bunkier Sztuki realizował cyfrową dostępność do dzieł sztuki dla osób obcojęzycznych w ramach projektu Wirtualne Muzea Małopolski. Obecnie znajduje się tam 52 zdigitalizowanych dzieł z kolekcji instytucji, które posiadają opisy w języku polskim i angielskim. Prace artystów zawierają dwujęzyczną audiodeskrypcję adresowaną dla osób niewidomych lub słabowidzących.

Ponadto podczas ekspozycji wystaw czasowych w 2021 r. Bunkier Sztuki organizował oprowadzania stacjonarne oraz w trybie online, w języku polskim i angielskim. Osoby obcojęzyczne mogły skorzystać z usługi przewodnickiej po ekspozycji w języku angielskim, bądź mogły wziąć udział w wirtualnym zwiedzaniu indywidualnym – to rozwiązanie było dostępne po skanowaniu kodu QR z linkiem do wystawy online. Dwujęzyczne teksty (polski, angielski) były realizowane w ramach wystaw czasowych:

- Bartek Materka, Tak to wygląda - That's What It Looks Like (2 lutego – 18 kwietnia 2021 r.);
- Krzysztof Penderecki, Partytura i ogród. Muzyka wobec obrazu, ogród wobec muzyki - The Musical Score and the Garden. Music in Drawing, Garden in Music (4 maja – 26 września 2021 r.);
- Leszek Sobocki, Portrety Krakowian - Portraits of Cracovians (16 października 2021 r. – 30 stycznia 2022 r.).

W przestrzeniach tymczasowej siedziby Bunkra Sztuki w Pałacu Potockich (Rynek Główny 20) umieszczone zostały oznaczenia i tablice informacyjne w języku polskim i angielskim. Galeria udostępnia przewodniki po Krakowie „Witaj w domu”, które zostały przygotowane w czterech językach: polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim.

Centrum Kultury „Dworek Białostradnicki”

Centrum Kultury „Dworek Białostradnicki” w 2021 r. podjęło następujące działania nawiązujące do idei wielokulturowości:

1. Aktywność wolontariuszy przyjmowanych przez instytucję w ramach projektu Integrart Europejskiego Korpusu Solidarności. W okresie 2020/2021 było to 6 wolontariuszy z Niemiec, Francji, Hiszpanii, Grecji i Estonii. W okresie 2021/2022 jest 6 wolontariuszy z Grecji, Słowacji, Hiszpanii i Chorwacji. Podczas swojego pobytu w Krakowie poznają nasz kraj i kulturę, ale także pracują nieodpłatnie w Centrum Kultury Dworek Białostradnicki, Klubie Kultury Przegorzały, Klubie Kultury Wola, Klubie Kultury Mydlniki, Klubie Kultury Łokietek i Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 18 na Salwatorze, prowadząc zajęcia, organizując wydarzenia, czy prowadząc konwersacje językowe. Prowadzą także profil Volunterr in Krakow (<https://www.facebook.com/VolunterrinKrk/>), w którym pokazują swoją działalność oraz przedstawiają Kraków widziany z ich perspektywy.
2. Działalność grupy teatralnej ETTC (English touring theatre company) pod kierownictwem dyrektora artystycznego i założyciela Dona Allena – aktora i reżysera.

Teatr prezentuje spektakle w języku angielskim. W listopadzie wystawiono „Tram 23:11” - emocjonalny dramat eksplorujący to, co dzieje się zaraz po śmierci.

3. Wielokulturowe audycje w radiu Jazzkultura – internetowej rozgłośni Centrum Kultury „Dworek Białostrzemiński”, prowadzone m.in. przez przedstawicielki Stowarzyszenia Wielokulturowy Kraków (w 2022 r. program antenowy poszerzono o nowe audycje w języku angielskim, ukraińskim i hiszpańskim).
4. AUGMENTED ART - GRAPHIC DESIGN WORKSHOPS - warsztaty z projektowania graficznego oraz podstaw animacji dedykowanej pod aplikacje Augmented Reality. Poprowadziły je dwie znakomite artystki: Kaja Renkas oraz Iwona Pom. Warsztaty były bezpłatne, prowadzone w języku angielskim, z udziałem wolontariuszy z Europejskiego Korpusu Solidarności, dlatego też bazę narracyjną stanowiły hasła dotyczące wolności i solidarności oraz ich szerokiej interpretacji.
5. Różnorodne koncerty i spotkania z artystami reprezentującymi inne kręgi kulturowe, także wywiady udostępniane na kanale kulturalnym Dworek TV w ramach spotkań z przedstawicielami świata kultury, sztuki i nauki. W Dworku pojawili się m.in.:
 - Choque Sonidero - grupa ludzi z całego świata, których połączyła fascynacja do cumbii - kolumbijskiego tańca ludowego, a także muzyka latynoamerykańska z charakterystycznym rytmem;
 - Ablaye Badji - multiinstrumentalista, członek sławnej rodziny griotów – Cissoko. Otoczony przez bogactwo kulturalne i muzykę swoich przodków Ablaye zaczął swoją edukację muzyczną od zgłębienia tajemnic gry na tradycyjnych instrumentach, z których najbardziej pokochał korę. Jego styl gry na korze jest unikatowy, a wirtuozeria, talent i niesamowity głos dodają tworzonej przez niego muzyce charakteru;
 - Jahiar Irani, muzyk pochodzący z Iranu, zamieszkały w Polsce;
 - Tomas Celis Sanchez, pochodzący z Meksyku muzyk, jeden z najbardziej znanych w Polsce sidemanów;
 - Francois, pochodzący z Francji artysta uliczny, kabareciarz, występujący w zespole z akordeonistą/pianistą Mateuszem Gurgulem oraz z wokalistką Adrianną Kućmierz.

Centrum Kultury Podgórze

Centrum Kultury Podgórze w roku 2021 zrealizowało m.in. działania kulturalne z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców, którzy nie znają języka polskiego, takie jak wernisaż i wystawa malarstwa Seydou Zana Diarry „Inspiracje Afryką” oraz koncert jazzmana Buba Badjiego Kuyateh.

Centrum nawiązało współpracę z organizacjami pozarządowymi, które realizują działania na rzecz cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych - mieszkańców Krakowa, takimi jak:

- Stowarzyszeniem Greków w Krakowie,
- Kraków Bengalis Association,
- Stowarzyszeniem INTERKULTURALNI PL,
- Fundacją Internationaler Bund Polska,
- Centrum Społeczności Żydowskiej w Krakowie.

Centrum współpracowało również z Polską Fundacją dla Afryki przy organizacji wystawy „Afryka. Najdzielniejsi pod słońcem” oraz warsztatów dla seniorów.

Centrum Kultury Podgórze w ramach realizacji Programu Edukacji Kulturowej dla Miasta Krakowa - Krakowski Archipelag Kultury - Kurs na wielokulturowość nawiązało w grudniu 2021 r. współpracę z Centrum Wielokulturowym i Punktem Informacyjnym dla Obcokrajowców.

Balet Dworski „Cracovia Danza”

Balet Dworski „Cracovia Danza”, od początku swej działalności współpracuje z instytucjami z całego świata oraz zatrudnia obcokrajowców. Jako instytucja kultury promuje Kraków na miejscu oraz na arenie międzynarodowej. Balet nie posiadając własnej sceny, organizuje wydarzenia dzięki uprzejmości lub we współpracy z innymi instytucjami. Żaden spektakl z repertuaru Baletu nie wyklucza widza, który jest cudzoziemcem. Najważniejszym wydarzeniem poruszającym ideę wielokulturowości jest organizowany od 2000 r. Festiwal Tańców Dworskich, podczas którego tradycyjnie odbywają się pokazy zespołów z Polski i świata, które realizowane są w najpiękniejszych miejscach Starego Miasta ożywiając tańcem zabytki Krakowa.

W lipcu 2021 r. na scenie na Rynku Głównym w Krakowie podczas finału 22 Festiwalu Tańców Dworskich wystawiono dwa spektakle:

- „Pierwsze baletu początki w operalni hetmanowej” Spektakl ten nawiązywał do tematyki Festiwalu, przybliżając publiczności powstanie pierwszych polskich szkół i zespołów baletowych wraz z tajnikami ówczesnego XVIII-wiecznego kształcenia młodych adeptów sztuki tańca.
- „Fêtes Galantes”, oparty na technice tańca barokowego z I połowy XVIII w. Spektakl ten swoją tematyką nawiązywał do ogrodowych zabaw z czasów francuskiego rokoka, ilustrowanych przez największych malarzy tego okresu (Watteau, Fragonard, Lancret).

Oba spektakle były ogólnodostępne dla wszystkich odwiedzających oraz zamieszkujących nasze Miasto. Dodatkową atrakcją umożliwiającą interakcję artystów z widzami było zorganizowanie po finałowym spektaklu zatańczenie Poloneza na płycie Rynku Głównego. Tancerze Baletu Cracovia Danza, instruując ze sceny oraz przewodząc w korowodzie zmobilizowali do zatańczenia narodowego tańca polskiego wszystkich obecnych widzów pod sceną. Zatańczenie Poloneza jest już tradycją wpisaną w nasz festiwal i zawsze jest to wydarzenie bardzo widowiskowe.

Inną odsłoną Festiwalu, poza głównymi spektaklami, jest program „Kraków tańcem malowany”. Program ten zakłada promocję najcenniejszych i najpiękniejszych zabytków oraz przestrzeni historycznych miasta Krakowa poprzez ożywianie ich za pomocą tańca, będąc swoistym powrotem do historii Krakowa, opowiedzianej tańcem nawiązującym do danego miejsca lub zabytku.

Projekt polega na prezentacji programów-odcinków zrealizowanych na żywo, każda prezentacja związana jest tematycznie, historycznie i stylowo z danym miejscem gdzie się odbywa lub zabytkiem, które prezentuje. Wystawione pokazy pozwoliły na uczestnictwo żywej, spontanicznie zebranej publiczności i jednocześnie, równolegle były filmowane na potrzeby emisji w sieci i dotarcia do jak najszerszego grona odbiorców w kraju i za granicą.

W ramach powyższej koncepcji, w 2021 r. zrealizowano: „Kiedy tańczą dzwony” – spektakl inspirowany obchodzonym w 2021 r. jubileuszem 500-lecia Dzwonu Zygmunt, znajdującym się w Katedrze na Wawelu – miejsce realizacji: przestrzeń Zamku Królewskiego na Wawelu oraz przy wsparciu Katedry Archidiecezjalnej, „Harmonia mundi” program nawiązujący do teorii Kopernika i kolekcji astronomicznej – miejsce realizacji dziedziniec: Muzeum Collegium Maius oraz Obserwatorium Astronomiczne UJ, „Chopin w salonie Marceliny

Czartoryskiej” – taneczna opowieść nawiązująca do postaci Marceliny Czartoryskiej, uczennicy Fryderyka Chopina, realizacja w Willi Decjusza.

Festiwalowi towarzyszą warsztaty taneczne „Kraków tańczy!”, na które co roku przyjeżdża do Krakowa setki uczestników z całego świata. Kursanci przez wiele lat kształcili się pod okiem zaproszonych mistrzów tańca jak m.in. Alaknanda (Indie), Barbara Segal (Anglia), Marie-Claire Bär Le Corre (Francja), Ana Yepes (Hiszpania), Pierre-Francois Dollé (Francja), Irène Feste (Francja), Gloria Giordano (Włochy). Czas pandemii ograniczył możliwość organizacji warsztatów na tak szeroką skalę. Wychodząc naprzeciw potrzebom Balet zorganizował warsztaty online, w których mogło wziąć udział wielu uczestników z Polski i całego świata, bez konieczności podróżowania.

Od 2020 r., działalność artystyczna Balety została mocno zahamowana przez pandemię COVID-19, jednak dzięki szybkiej reakcji na zmieniający się rynek, Balet stworzył Cracovia Danza Film Studio, które realizuje szereg filmów artystyczno-dokumentalno-edukacyjnych. Filmy te opatrzone anglojęzycznymi napisami, udostępniane są widzom w mediach społecznościowych Baletu oraz na platformie PLAY KRAKOW. Odcinki reportaży Kraków Tańcem Malowany (każdy po 25 minut) opatrzone angielskimi napisami: „Wokół Wita Stwosza”, „Pan Twardowski – igraszki w Barbakanie”, „Bassa danza z madonnami”, „Krakowskie maskary”, „Od acana do waćpana”, „Wawelskie balletto”. Nowe odcinki Kraków Tańcem Malowany realizowane w 2021 r. są w trakcie dostosowywania na potrzeby anglojęzycznego odbiorcy i wkrótce będą dostępne w mediach społecznościowych oraz na platformie PLAY KRAKOW. Odcinki: „Harmonia mundi”, „Kiedy tańczą dzwony”, „Chopin w salonie Marceliny Czartoryskiej”. Kolejną serią przybliżającą pracę Baletu jest „Słownik tańca dawnego”, który zainaugurował przy okazji Dni Tańca 2021. W kilkunastu odcinkach prezentowane są oryginalne choreografie, zapisane w historycznych traktatach. Wykonywanym przez tancerzy Baletu Cracovia Danza tańcom towarzyszy komentarz Romany Agnel. Odcinki: „Bourrée”, „Forlana”, „Gavotte”, „Loure”, „Rigaudon”, „Sarabanda”. Odcinki w wersji z angielskimi napisami dostępne są na kanale portalu internetowego YouTube Baletu. Taniec, jako międzynarodowy język, sprawia, że sztuka prezentowana przez zespół jest rozumiana przez każdego, niezależnie, od kraju, rasy, narodowości i wyznania.

Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

Wydarzenia nawiązujące do idei wielokulturowości lub propagujące kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych realizowane przez instytucję w 2021 r.:

data: 25 stycznia, 22 lutego, 19 kwietnia, 24 maja 2021 r.

nazwa: Nowa Huta na końcu świata

opis: Cykliczne, poniedziałkowe slajdowiska podróżnicze. Historie z wypraw dużych, bardzo dalekich i tych małych blisko. Kilometry przemierzone długimi trekkingami lub na rowerze, samolotem, własnym autem lub autostopem. Spotkania z obywatelami, globtroterami, wędrowcami i włóczykijami – zarówno doświadczonymi profesjonalistami, jak i tymi co dopiero zaczynają swoje eskapady. Jedno ich łączy – wspaniałe podróżnicze opowieści i zdjęcia, którymi chcą się podzielić z innymi. Osobiste relacje pasjonatów podróży pobudzają wyobraźnię, inspirują, przybliżają inne kultury i obyczaje, zachęcają do rozmowy i wymiany doświadczeń. Pozwalają na chwilę oderwać się od codzienności. Spotkania odbyłyby się online i dotyczyły: Hornstrandiru, Madery, Kambodży i północnej Skandynawii.

data: 29 stycznia, 26 lutego, 26 marca, 29 kwietnia, 14 maja, 21 czerwca, 17 grudnia 2021 r.

nazwa: Religioznawczy podróżnik

opis: Cykl comiesięcznych wykładów poświęcony różnorodności form religii. Wielu twierdzi, że to właśnie religia otwiera wrota do zrozumienia kultur, gdyż jest wpisana w lokalne praktyki kulturowe i systemy myślenia. „Religioznawczy Podróżnik” ilustruje tę tezę, ale też zadaje pytanie o samą naturę religii, o jej uniwersalny charakter. Podczas spotkań uczestnicy zastanawiają się kiedy i jak można mówić o „religii” oraz poznają jej różnorodność w odległych od siebie częściach świata. Spotkania realizowano online i stacjonarnie, a ich tematyka dotyczyła: religii Iranu, nagualizmu w Meksyku, religii w Rosji, mitologii skandynawskiej w czasach Wikingów, transów kultowych, mitologii Słowian w kontekście kopca Wandy oraz Bożego Narodzenia w ujęciu antropologicznym. Organizatorzy: Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa, Instytut Religioznawstwa UJ. Dofinansowano ze środków Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta.

data: 18-21 marca 2021 r.

nazwa: I. Festiwal Odpowiedzialnego Podróżowania

opis: Ideą I. Festiwalu Odpowiedzialnego Podróżowania było spotkanie wokół tematu zrównoważonej turystyki, której istotą jest współodpowiedzialność turystów – za środowisko naturalne, lokalną społeczność i gospodarkę destynacji, które odwiedzają. W programie znalazło się sześć webinarów prowadzonych przez ekspertki i ekspertów w swoich dziedzinach pracujących na co dzień m.in. w Krakowie, Toruniu i Wrocławiu, zawodowo związanych zarówno z uczelniami wyższymi, jak i trzecim sektorem. W wydarzeniach Festiwalu wzięło udział 423 os. z różnych miast Polski i zagranicy. Podczas webinarów poruszano temat odpowiedzialnej turystyki – omawiając go w szerokim ujęciu i z różnych perspektyw. Spotkania dotyczyły problematyki: trudności związanych z odpowiedzialnym podróżowaniem w praktyce, europocentrycznego i stereotypowego podejścia do odwiedzanych miejsc, fotografii z wakacji w kontekście poszanowania godności i prywatności drugiego człowieka, „moralności” turystyki w miejscach kłopotliwego dziedzictwa, komercjalizacji turystyki w miejscach pamięci związanych z Zagładą, zgubnego wpływu turystyki na sytuację dzieci mieszkających w popularnych destynacjach turystycznych, dostępności turystyki dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami (spotkanie tłumaczone było na Polski Język Migowy). Festiwal spotkał się z dużym zainteresowaniem, a jego uczestnicy bardzo aktywnie włączali się w dyskusje i dzielili się własnymi doświadczeniami. W programie znalazły się następujące wystąpienia: „Kręta ścieżka odpowiedzialnego podróżowania” (dr Paulina Kwaśniewska-Urban - Uniwersytet Jagielloński, TamBylcy); „Jakie opowieści o świecie przywozimy z podróży? o wrażliwości na język i zdjęcia” (Łukasz Bartosik - Polska Akcja Humanitarna); „Czarnobylski lunapark. Turystyka w miejscach kłopotliwego dziedzictwa” (dr hab. Magdalena Banaszek, prof. UJ); „Żydowskie dziedzictwo i miejsca pamięci w turystyce” (Anna Wencel - Żydowskie Muzeum Galicja); „Czy wizyta w sierocińcu podczas podróży po Kambodży to dobry pomysł? o etyce podróżowania i interakcjach z dziećmi” (Magdalena Szymańska - Fundacja Go'n'Act); „Turystyka dostępna jako element koncepcji TOURISM FOR ALL” (Aneta Bilnicka). Dofinansowano ze środków Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta.

data: 12, 19, 26 maja 2021 r.

nazwa: Geszer - historia (bardziej) dostępna

opis: Cykl spotkań online przybliżających temat historii, kultury i tradycji Żydów w Polsce. Projekt zakładał możliwie najpełniejszą edukację o historii Żydów w Polsce – od okresu przedwojennego, poprzez II wojnę światową i Zagładę po powojenne życie w Polsce i czasy współczesne. Wszystkie spotkania były tłumaczone na Polski Język Migowy. „Geszer” po hebrajsku znaczy „most”. Poprzez spotkania w sposób symboliczny budowano most, łączność pomiędzy przeszłością a teraźniejszością oraz pomiędzy środowiskiem osób słyszących a środowiskiem osób głuchych. W ramach projektu odbyły się trzy spotkania online z tłumaczeniem na PJM: „Miasto Oszpicin - historia żydowskiego Oświęcimia” (prowadząca: Karolina Turza z Muzeum Żydowskiego w Oświęcimiu), „Zagłada Żydów w czasie II wojny

światowej” (prowadzący: Kamil Karski z Muzeum - Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie), „Powojenna historia Żydów oraz odrodzenie życia żydowskiego w Polsce” (prowadzący: Bartosz Duszyński z Żydowskiego Muzeum Galicja). Organizatorzy: Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa, Instytut TOLI (*The Olga Lengyel Institute for Holocaust Studies and Human Rights*).

data: 13 września 2021 r.

nazwa: DKF Kropka: „Spacer z aniołami”

opis: w ramach pasma dokumentalnego Dyskusyjnego Klubu Filmowego Kropka odbył się pokaz filmu „Spacer z aniołami” w reżyserii Tomasza Wysokińskiego poświęcony tematyce poszukiwania zaginionych i porwanych dzieci w Republice Południowej Afryki. Po filmie odbyła się dyskusja z udziałem Rity Ster z Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć.

data: 7, 14 października; 4, 19, 26 listopada; 3 grudnia 2021 r.

nazwa: BAJKI NIE TYLKO EUROPEJSKIE

opis: Spotkania z baśnią i bajką z całego świata dla dzieci przedszkolnych, podczas których uczestnicy – poprzez wspólne czytanie, połączone z ćwiczeniami i zagadkami umysłowymi, zabawami ruchowymi i plastycznymi – poprzez poznawanie polskiej i zagranicznej literatury dziecięcej uczą się poszanowania dla innych kultur.

Ośrodek Kultury Norwida współpracował w 2021 r. z następującymi organizacjami pozarządowymi, które realizują działania na rzecz cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych:

- Fundacja Go'n'Act,
- Polska Akcja Humanitarna,
- Stowarzyszenie Wielokulturowy Kraków,
- Żydowskie Muzeum Galicja,
- Centrum Żydowskie w Oświęcimiu.

Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK

Program Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK od początku obejmuje prezentację międzynarodowej sztuki najnowszej, edukację oraz projekty badawcze i wydawnicze. Tematyka bliska Projektowi Otwarty Kraków jest obecna na każdym z tych pól. W 2021 r. wśród największych punktów programu Muzeum, które poruszały zagadnienia historii i teraźniejszości wielokulturowości, promowania postawy otwartej to:

Wystawy:

- [Sztuka karmi sztukę](#) – pokaz prac z Kolekcji MOCAK-u wraz z programem towarzyszącym, 25 czerwca 2021 r. – 20 marca 2022 r.,
- [Artysta jest obecny](#) – pokaz prac z Kolekcji MOCAK-u wraz z programem towarzyszącym, 25 czerwca 2021 r. – 20 marca 2022 r.,
- Krzysztof Wodiczko [Niebo nad Krakowem. LGBT mówi. Dronowy pokaz na Rynku Głównym](#) wraz z programem towarzyszącym, 24–26 września 2021 r.,
- [Współczesne modele realizmu \(Kolekcja MOCAK-u\)](#) – pokaz prac z Kolekcji MOCAK-u, od 12 maja 2020 r.,
- [Natura – materiał twórczy. Kolekcja MOCAK-u w Wilnie](#), 15–17 października 2021 r.

W dniach 15–17 października 2021 r. odbyły się Międzynarodowe Targi Sztuki ArtVilniu'21. Jest to największe tego rodzaju wydarzenie w krajach bałtyckich. Podobnie jak w poprzednich latach towarzyszy mu specjalny program wystawienniczy, w ramach którego MOCAK po raz szósty został zaproszony do przygotowania ekspozycji na bazie swoich zbiorów.

Kino Letnie:

[W 2021 r. tradycyjnie w trakcie wakacji MOCÁK zaprosił na wieczorne seanse filmowe.](#) Ostatnia edycja poświęcona była tematyce związanej ze społecznością LGBT+. Zaprezentowano filmy (z polskimi napisami) z Francji, Belgii, Kanady, Finlandii i USA.

Publikacje:

- Maria Anna Potocka [Fabryka Schindlera oraz historia przed i po, Schindlers Fabrik sowie die Geschichte davor und danach, Schindler & Factory: Then and Now](#)

Publikacja dostępna w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i niemieckiej. Historia wpisuje się w geografię i tym samym wyznacza specjalne miejsca na planach miast oraz mapach krajów. Desperacja oraz skuteczność z jaką Oskar Schindler walczył pod koniec wojny o ratunek dla „swoich” Żydów, naznaczyły prowadzoną przez niego fabrykę Emalia heroiczną sławą. Stała się miejscem pielgrzymek i wzruszeń. MOCÁK, reagując na częste pytania widzów, przygotował dokument, który ukazuje pełną historię miejsca, i równocześnie deklaruje godne wpisanie się w nią.

- [Krzysztof Wodiczko. Niebo nad Krakowem. LGBT mówi](#)
- [Współczesne modele realizmu](#)

Współpraca:

- In Your Pocket – MOCÁK od kilku lat współpracuje z In Your Pocket – wydawcą bezpłatnych angielskich przewodników, dostępnych w formie drukowanej, za pośrednictwem strony internetowej lub aplikacji mobilnej.
- Fundacja Instytut Polska-Ukraina przy realizacji Projektu pod nazwą: „Przełamywanie barier”, finansowanego ze środków *Europejskiego Korpusu Solidarności* – tłumaczenie informacji, podanej przez Muzeum na język ukraiński (Facebook oraz strona internetowa Muzeum).

Projekty edukacyjne:

- wprowadzenie nowego cyklu Minioprowadzeń, które odbywały się stacjonarnie oraz online w czterech językach: polskim, angielskim, ukraińskim oraz rosyjskim;
- organizacja cyklicznych oprowadzeń w językach polskim, angielskim, ukraińskim, rosyjskim;
- realizacja projektu Muzeum u Ciebie, czyli autobus MOCÁK-u (oprowadzania w języku polskim i angielskim);
- wizyty studyjne, które są doskonałą okazją, aby poszerzyć edukację formalną z zakresu muzealnictwa, historii sztuki, bibliotekoznawstwa, kulturoznawstwa czy marketingu i PR o kontakt z praktykami z danej dziedziny. Spotkania prowadzone są w języku polskim lub angielskim.

W stałej ofercie edukacyjnej Muzeum znajdują się lekcje muzealne dla dzieci i młodzieży (dostępne w językach polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim), otwarte działania edukacyjne, jak i możliwość oprowadzania z przewodnikiem w następujących językach obcych: angielski, francuski, hiszpański, rosyjski, ukraiński. Komunikacja z uczestnikami wydarzeń jest prowadzona w języku wydarzenia na każdym jego etapie (od informacji promocyjnych poprzez obsługę zapisów).

W Muzeum działa też Biblioteka, która funkcjonuje niczym biblioteka publiczna, udostępniając księgozbiór w kilku językach.

Promocja:

Tematyce wielokulturowości, mniejszości, doświadczenia migracji obecnej w programie wydarzeń, towarzyszą dostosowane i zorientowane na grupy odbiorców kampanie promocyjne. Spośród działań promocyjnych warto wskazać na następujące strategie:

- Prowadzenie strony www i mediów społecznościowych (Facebook, Instagram, Youtube) w wersji polskiej i angielskiej, Strona internetowa dodatkowo jest wyposażona w podstawowe informacje o Muzeum w językach: francuskim, hiszpańskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim i włoskim.
- W wypadku wydarzeń w językach takich jak ukraiński, rosyjski, francuski - informacje i komunikaty w mediach społecznościowych (stories, posty, wydarzenia na Facebooku) są przygotowywane w adekwatnym języku.
- plakaty i citylighty oraz reklamy wystaw na nośnikach zewnętrznych są zawsze dwujęzyczne (polski i angielski). Foldery wystaw, ulotki, mapy i inne materiały informacyjne są dwujęzyczne lub wydawane osobno w polskiej i angielskiej wersji językowej.
- Afisze i plakaty wydarzeń odbywających się w językach obcych (angielski, francuski, ukraiński, rosyjski) są przygotowywane w języku adekwatnym do wydarzenia. Komunikaty na nośnikach wewnątrz (infografiki, telewizory) i na zewnątrz Muzeum prowadzone są w języku polskim i angielskim.
- Kolportaż ulotek, plakatów i afiszy informacyjnych uwzględnia instytucje oraz miejsca spotkań skupiających grupy docelowe promowanego komunikatu.
- Reklama internetowa jest targetowana względem używanych przez użytkowników języków.

Muzeum Fotografii MuFo

Działania edukacyjne z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców, którzy nie znają języka polskiego to:

- a) w MuFo Józefitów działają oprowadzania w języku angielskim, a gościom nieposługującym się językiem polskim wręczane są przewodniki po oddziale w języku angielskim;
- b) w MuFo Józefitów podczas oprowadzania obejrzyć można film o przechowywaniu zbiorów muzealnych, który zaopatrzone jest w napisy w języku angielskim;
- c) materiały filmowe z cyklu „Prześwietlamy zbiory MuFo” udostępniane na kanale YouTube Muzeum dostępne są z tłumaczeniem na język angielski;
- d) wszystkie nasze wystawy co do zasady są opatrzone tekstami w języku angielskim.

W muzeum MuFo dostępne są informacje, opisy w innych językach umieszczone na terenie jednostki w języku angielskim.

Muzeum AK

Działania na rzecz cudzoziemców realizowane przez placówkę:

- przewodnicy muzeum mówią w językach obcych,
- cała ekspozycja jest dwujęzyczna - wszystko jest przetłumaczone na język angielski,
- w sklepie muzealnym mamy wydawnictwa również w języku angielskim,
- strona internetowa www.muzeum-ak.pl ma wersje językowe: angielską, niemiecką, rosyjską, francuską,
- narracja ekspozycji o II wojnie światowej pokazuje jak negatywne skutki niesie za sobą rasizm, dyskryminacja i segregacja rasowa.

Nowohuckie Centrum Kultury

Nowohuckie Centrum Kultury przeprowadziło w roku ubiegłym szereg różnych wydarzeń, które mogły do pewnego stopnia wpisywać się w ideę wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych, ale na etapie ich realizacji nie były tak komunikowane. Stanowiły one po prostu część ogólnej działalności instytucji lub były realizowane przy współpracy z innymi jednostkami.

Pełna informacja o tych działaniach (włącznie z określeniem partnerów, liczbą uczestników itd.) jest zawarta w raportach miesięcznych oraz sprawozdaniu rocznym, które są przygotowywane dla Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, nadzorującego działalność Nowohuckiego Centrum Kultury.

Wśród wydarzeń realizowanych w 2021 r. przez Nowohuckie Centrum Kultury, które mogłyby częściowo wpisać się w założenia programu, można wskazać:

1. To all the Nations. Kolędowe serce świata – koncert przygotowany przez Fundację Equinum, którego współorganizatorem było Nowohuckie Centrum Kultury. Prezentacja kolęd z różnych krajów i w różnych językach na Scenie NCK;
2. I Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny CIOFF, Peru – występ on-line Zespołu Pieśni i Tańca Nowa Huta, prezentujący rodzimy folklor poza granicami Polski;
3. 14. Edycja Nocy Cracovia Sacra i wystawy, które w ramach wydarzenia, skierowanego także do mniejszości etnicznych zamieszkujących Kraków oraz turystów z zagranicy, na wystawę przygotowano dwujęzyczne opisy eksponatów;
4. NH FEST Stan Breckenridge – koncert przygotowany wspólnie z Konsulatem Generalnym USA w Krakowie w ramach Nowohuckiego Festiwalu Sztuki. Był obecny Konsul Generalny USA w Krakowie, Patrick Slowinsky oraz wielu gości zagranicznych;
5. Kino Navigator – część filmów w ramach tego cyklu jest wyświetlana po angielsku, z polskimi napisami;
6. Spektakle wystawiane w Krakowskim Centrum Choreograficznym – z racji tematyki wpisujące się w szeroko rozumianą ideę wielokulturowości;
7. Krakowski Festiwal Tańca – w ramach wydarzenia występowały zespoły z Polski oraz z zagranicy;
8. Open Eyes Art Festival – w ramach wydarzenia odbyła się wystawa fotografii Janusza Leśniaka, z dwujęzycznym katalogiem;
9. Galeria Zdzisława Beskińskiego oraz Galeria Jerzego Dudy-Gracza – bardzo licznie odwiedzana przez turystów i mieszkańców Krakowa, także mniejszości narodowe. Informacje o wystawie, zawarte m.in. w katalogu, są zredagowane w języku angielskim;
10. 64. edycja wystawy World Press Photo – licznie odwiedzana przez mieszkańców Krakowa oraz turystów. Posiadała podpisy i opisy także w języku angielskim;
11. Marsz Marsz Polonia – wystawa wyprodukowana wspólnie z Konsulatem USA i Galerią RASTER dotycząca Parady Pułaskiego w Stanach Zjednoczonych. Posiadała podpisy i opis wystawy w języku angielskim;
12. Anna Gúntner – wystawa malarstwa krakowskiej artystki, której towarzyszył dwujęzyczny katalog;
13. Dni Kultury Romskiej – współpraca przy organizacji i promocji wydarzenia.

Oprócz tych wydarzeń mniejszości narodowe lub etnicznie mieszkające w Krakowie mogą korzystać z pełnej oferty Nowohuckiego Centrum Kultury: zajęć, koncertów, spektakli, wystaw, koncertów letnich oraz lodowiska w zimie.

Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta

Wydarzenia w 2021 r., które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych:

Instytucja	Przedsięwzięcie (krótki opis: nazwa, termin)
Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta – Nowohucka Akademia Seniora	Wykład - o buddyzmie warto wiedzieć, że...dyskusja o religii, kulturze i ciekawostkach Wykład przybliżył podstawowe założenia buddyzmu oraz odpowiedział na pytania odnośnie ciekawych zwyczajów buddyjskich m.in.: czy jest jeden buddyzm, czy wiele buddyzmów, czy buddyści wierzą w boga, czy kobieta może zostać Buddą, dlaczego mnisi golą głowy, co mnich może jeść po południu, czy buddysta może jeść mięso i dlaczego tybetańscy buddyści palą o poranku jałowce. 8 listopada 2021 r.
Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta – Klub Jędrus	<i>Tańcem po Bałkanach</i> - powakacyjna sąsiedzka wyprawa odkrywczą - w ramach Krakowskiego Archipelagu Kultury, Programu Edukacji Kulturowej dla Krakowa nawiązywało do kultury Bałkanów. Zagrał zespół na żywo, odbyły się warsztaty o bałkańskiej kulturze. Uczestnicy mogli spróbować smakołyków kuchni bałkańskiej. Wydarzenie miało na celu zintegrować lokalną społeczność i odwoływało się do tradycji dawnych zabaw tanecznych odbywających się na podwórkach i placach Nowej Huty. 25 września 2021 r.

Teatr Bagatela

W latach ubiegłych tradycją wprowadzoną do repertuaru Teatru Bagatela były przedstawienia z napisami w języku angielskim. Pandemia i zamknięcie teatrów spowodowało odpływ części widowni, a teatr od maja 2021 r stara się odzyskać publiczność.

W roku 2021 udało się zorganizować jeden spektakl w języku chorwackim. Prezentacja spektaklu „Wdowy” Sławomira Mrożka jest produkcją Teatru Narodowego w Osijeku. Spektakl zagrany został w języku chorwackim, a napisy przygotowane w języku polskim. Na widowni zasiadła mniejszość chorwacka, studenci slawistyki oraz osoby zainteresowane kulturą bałkańską.

Aktualnie trwają prace nad wdrożeniem nowej strony internetowej, w jej funkcjonalności przewidziano tłumaczenie na język angielski.

Teatr KTO

Od początku 2021 r. w Teatrze KTO zrealizował kilka projektów i spektakli, które dotyczą kwestii wielokulturowości.

Teatr KTO w swoim cyklu pn. „Teatr KTO otwarty na świat” zaprasza spektakle zaangażowane, poruszające temat współczesnej migracji – spektakl „Bezimienny/Nieznany” Fundacji Gra/nice, czy też podejmujące tematykę wypędzonych Polaków i Niemców – „Stacja Świadek” Teatru Brama.

W ramach projektu Cztery Odcienie Teatru, Teatr KTO zrealizował także wielkie widowisko na Placu Bohaterów Getta „Biedni Polacy patrzą na getto” przywołujący pamięć pomordowanych w getcie krakowskich Żydów. Jedną z odsłon tego projektu jest także cykl

„Korzenie”, w ramach którego przybliżaliśmy kulturę mniejszości etnicznych mieszkających w Polsce. Na Rynku Podgórskim i w KTO odbyły się koncerty zespołów, warsztaty i krótkie wykłady, których celem było zapoznanie widzów z kulturą romską, tatarską, łemkowską i karaimską.

W styczniu w KTO odbyła się debata o kryzysie humanitarnym „Perspektywa: granica” zorganizowana przez Salam Lab, Międzynarodowe Forum Futura Kultura i Teatr KTO. Podczas debaty zaproszeni goście (m.in. prof. Bogdan de Barbaro, Ziyad Raouf, Mieczysław Puzewicz, Marta Górczyńska) zastanawiali się czy reakcja państwa polskiego, w tym „strategia informacyjna” spełniają swoją rolę, czy jest adekwatna do zagrożenia i przynosi zamierzony efekt. Rozważali także jak powinna być kreowana polityka migracyjna Polski i Europy w obliczu nieuniknionych kolejnych grup uchodźców.

Warto także zaznaczyć, że Teatr KTO posiada w swoim repertuarze spektakle bez słów i kieruje swoją ofertę do obcokrajowców nieznających języka polskiego, co umożliwia integrację mniejszości narodowych mieszkających w Krakowie.

Z informacjami na temat naszych przedstawień starano się dotrzeć do obcokrajowców mieszkających w Krakowie. Od stycznia informacje na temat repertuaru KTO i poszczególnych wydarzeń wysyłano m.in. do:

- Poradnik dla obcokrajowców: Kraków Expats Directory,
- Salam Lab Laboratorium Pokoju,
- Rada ds. Dialogu Ekumenicznego i Międzyreligijnego Archidiecezji Krakowskiej,
- DOM EQ - Krakowskie Centrum Równości,
- Internationaler Bund Polska - Centrum Wielokulturowe w Krakowie,
- Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców w Krakowie,
- Stowarzyszenie Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć,
- Centrum Społeczności Żydowskiej,
- OWiM - Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji,
- Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej U-WORK,
- Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie,
- Fundacja na rzecz aktywizacji i integracji społecznej Rogatka.

Teatr Łąźnia Nowa oraz Dom Utopii – Międzynarodowym Centrum Empatii

Wydarzenia nawiązujące do idei wielokulturowości oraz wydarzenia biorące pod uwagę potrzeby cudzoziemców:

1. Spektakl: **„Ginczanka. Przepis na prostotę życia”**; reż. Anna Gryszkówna; produkcja: Teatr Łąźnia Nowa, Bałtycka Agencja Artystyczna.

Spektakl to monodram w wykonaniu Agnieszki Przepiórskiej, oparty na biografii i twórczości Zuzanny Ginczanki – polskiej poetki pochodzenia żydowskiego. Jednym z jego głównych tematów jest wielokulturowe dziedzictwo II Rzeczypospolitej oraz wartości, które wiązały się ze wzajemnym przenikaniem się kultur polskiej, żydowskiej i kresowej. W 2021 r. spektakl został zagrany 9 razy w Teatrze Łąźnia Nowa (w lutym, marcu, czerwcu oraz we wrześniu), 17 razy w miejscowościach w całej Polsce (Grodno k. Międzyzdrojów, Kalisz, Mirosławiec, Koszalin, Myślenice, Lublin, Kluczbork, Nowa Sól, Konin, Sucha Beskidzka, Narewka, Gródek, Ełk, Sejny, Zawoja, Tarnowskie Góry, Nowy Sącz), a także 3 razy on-line.

2. Panel dyskusyjny: „**Od-Nowa Huta**”; organizacja: Instituto Cervantes, Institut français de Pologne, Istituto Italiano di Cultura, Bureau Wallonie-Bruxelles à Varsovie, Goethe-Institut, Österreichisches Generalkonsulat Krakau przy strategicznym wsparciu EUNIC, współpraca: Teatr Łażnia Nowa/Dom Utopii – Międzynarodowe Centrum Empatii.

Panel dyskusyjny, który odbył się w Domu Utopii, poprowadzili eksperci z 6 krajów tworzących klaster EUNIC w Krakowie, dzieląc się doświadczeniami ze swoich ojczystych krajów i odniesieniami, które dostrzegają w Nowej Hucie. Panel „Od-Nowa Huta” aktualizował spojrzenie na Nową Hutę, uwzględniając zarówno jej przeszłość jak i ewolucję, której doświadczyła dotąd oraz tę, która dopiero nadejdzie. Ujmował Nową Hutę w kategorii lustra i doświadczenia nowoczesności, zarówno angażowanej na potrzeby reżimów autorytarnych, jak i wobec transformacji postindustrialnej, która w dużej mierze stała się doświadczeniem wspólnym dla wielu europejskich miast na przestrzeni ostatnich 30 lat. „Od-Nowa Huta” analizowała europejskie ścieżki, ukazując dzielnicę Krakowa na tle przedwojennego Rzymu czy postindustrialnego Bilbao. Śledziła scenariusze gentryfikacji, które nieodwołalnie naznaczyły centra wielu europejskich miast, nie oszczędzając również Krakowa. Jednocześnie antycypowała potencjalne ścieżki dalszej ewolucji dzielnicy w poszukiwaniu jej nowych funkcji gospodarczych, społecznych i artystycznych.

Program panelu:

- 23 września 2021 r., godz. 17:00-18:45 – „Od Utopii do rzeczywistości”; rozmówcy: Géry Leloutre, Georgios Maillis, Georgi Stanishev; moderator: Piotr Lewicki;
- 23 września 2021 r., godz. 18:45-20:30 – „Modernizm w architekturze XX wieku”; rozmówcy: Luca Palmarini, Luigi Valerio; moderator – Ugo Rufino;
- 24 września 2021 r., godz. 17:00-18.45 – „Uwodzicielska czy przerażająca? Gentryfikacja i rewitalizacja współczesnych miast Polski, Niemiec i Austrii”; rozmówcy: Robert Huber, Christian Hanus, Jacek Gądecki; moderator – Michał Wiśniewski;
- 24 września 2021 r., godz. 18:45-20:30 – „Efekt Bilbao – Nowa Huta”; rozmówca: José Miguel Fernández Güell; moderator – Diego Llorente Domínguez

Dyskusje były tłumaczone symultanicznie na język polski.

Zorganizowane zostały również wydarzenia towarzyszące:

- 23 września – 3 października 2021 r.: wystawa „**Przed i za kurtyną – scenariusze solidarności społecznej**”, Dom Utopii – Międzynarodowe Centrum Empatii;
- 25 września 2021 r., godz. 18.00 i 20.30: „Koncert życzeń”, monodram w wykonaniu Danuty Stenki; reżyseria: Yana Ross; produkcja: Teatr Łażnia Nowa, TR Warszawa, Międzynarodowy Festiwal Teatralny Boska Komedia; spektakl z angielskimi napisami.

3. **14. Międzynarodowy Festiwal Teatralny Boska Komedia**; organizacja: Teatr Łażnia Nowa; partnerzy: Krakowskie Biuro Festiwalowe, Instytut Adama Mickiewicza.

Motto czternastej edycji Festiwalu, która odbyła się w dniach 3-12 grudnia 2021 r., brzmiało: *Post tenebras lux* („po ciemności światło”). Boska Komedia, jak co roku umożliwiła krakowskiej, ale i międzynarodowej widowni, odbiór najlepszych polskich

spektakli ostatnich miesięcy, pogrupowanych w trzy cykle: Inferno (konkurs polski), Paradiso (konkurs młodych twórców) oraz Purgatorio (wydarzenia specjalne i towarzyszące). Wszystkie spektakle prezentowane były z angielskimi napisami, a w przypadku spektakli w języku innym niż polski – również z napisami po polsku.

Wyjątkowy charakter miał nurt online, w którym zaprezentowane zostały między innymi spektakle produkcji litewskiej: „Austerlitz” wg powieści W.G. Sebald w reżyserii Krystiana Lupy, z Teatru Młodzieżowego w Wilnie (2 grudnia 2021 r.) oraz „Między nogami Leny, czyli Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny według Michelangela Caravaggia” w reżyserii Agaty Dudy-Grac z Teatru Dramatycznego w Kłajpedzie (12 grudnia 2021 r.).

4. Program „**Białoruś – odNowa**”; organizacja: Instytut Adama Mickiewicza, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego – program towarzyszący 14. edycji Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Boska Komedia.

W programie „Białoruś – odnowa” znalazły się tradycyjne spektakle, nowoczesne czytania performatywne, performanse i soundramy, a także przestrzeń krytycznej refleksji nad stanem współczesnego teatru i dramatu białoruskiego. Program odbył się w dniach 3-5 grudnia 2021 r.

Z opisu programu:

„Teatr jest medium, które za pośrednictwem języka sztuki i artystycznej ekspresji potrafi dokonać krytycznego namysłu nad otaczającą nas rzeczywistością. Dotknięty represjami, znajdujący się pod ogromną presją teatr białoruski – nie tylko niezależny, lecz również państwowy – został pozbawiony możliwości działania i swobody wypowiedzi. Scena białoruska przechodzi obecnie przemianę strukturalną i mentalną, zespoły pozbawione własnego miejsca szukają innych sposobów istnienia, nowych środków wyrazu i rozwiązań technicznych. Występ zaproszonych zespołów polskich i białoruskich artystów pozwolił zaprezentować się scenie białoruskiej w nowym kontekście”.

Wszystkie wydarzenia odbywające się w ramach programu „Białoruś odnowa” tłumaczone były na język angielski, a w przypadku wydarzeń po białorusku i rosyjsku również na język polski.

Wydarzenia:

- 3 grudnia 2021 r. – „Najnowsza dramaturgia białoruska. XXI wiek”; prelegentka: Viktoriia Larionova; organizacja: Instytut Teatralny im. Z. Raszeńskiego; wykład wygłoszony w języku rosyjskim, tłumaczony na język polski i język angielski;
- 3 grudnia 2021 r. – „Wyjdę z lasu, wyprostuję grzbiet i stanie się on moim mieczem”; reż. Barbara Songin; produkcja: Instytut Teatralny im. Z. Raszeńskiego; czytanie performatywne;
- 3 grudnia 2021 r. – „Wszystko potrafię wyjaśnić”; autor: Maksim Osipau; organizacja: Instytut Teatralny im. Z. Raszeńskiego; wystawa;
- 3 grudnia 2021 r. – „Najpiękniejszy wschód”; reż. Ulisses Ghawdex; produkcja: Centrum Kultury w Lublinie, Instytut Adama Mickiewicza; spektakl po białorusku, z polskimi i angielskimi napisami;
- 3 grudnia 2021 r. – „Policjanci”; reż. Przemysław Wyszyński; produkcja: Teatr Polski w Warszawie, Instytut Adama Mickiewicza; efekt rezydencji artystów

- z Niezależnej Grupy Teatralnej Kupałowcy w Radziejowicach; spektakl po białorusku, z polskimi i angielskimi napisami;
- 4 grudnia 2021 r. – „Współczesny teatr Białorusi: Warstwa wizualna w walce o wolność”; prelegentka: dr Ksenia Kniaziewa; organizacja: Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego; wykład w języku rosyjskim, tłumaczony na język polski i angielski;
 - 4 grudnia 2021 r. – „Stracony wiek”; autorka tekstu: Anna Relitowa; produkcja: Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego; czytanie performatywne;
 - 4 grudnia 2021 r. – „Zapałki”; autor tekstu: Konstanty Scieszak; produkcja: Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego; czytanie performatywne;
 - 4 grudnia 2021 r. – „Zapiski oficera Armii Czerwonej”; reż. Nikołaj Pinigin; produkcja: Instytut Adama Mickiewicza; efekt rezydencji artystów z Niezależnej Grupy Teatralnej Kupałowcy w Radziejowicach; spektakl po białorusku, z polskimi i angielskimi napisami;
 - 5 grudnia 2021 r. – „Teatr Lalek dla dzieci w epoce postsowieckiej: Uwolnienie się od stereotypów”; prelegentka: Wałczok Alaksandra; organizacja: Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego; wykład w języku rosyjskim, tłumaczony na język polski i angielski;
 - 5 grudnia 2021 r. – „SarmaTY/JA. Soundrama”; produkcja: Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego; muzyczny monodram;
 - 5 grudnia 2021 r. – „Wstążki”; autor tekstu: Noname; produkcja: Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego, Centrum Kultury w Lublinie; czytanie performatywne;
 - 5 grudnia 2021 r. – „375 0908 2334 – The body you are calling is currently not available”; produkcja: Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego; performance;
 - 5 grudnia 2021 r. – „Dark Room”; reż. Klaudia Hartung-Wójciak; produkcja: Teatr Polski w Bydgoszczy, Instytut Adama Mickiewicza; spektakl po polsku, z angielskimi napisami;
 - 5 grudnia 2021 r. – „Głosy Nowej Białorusi”; reż. Łukasz Kos; produkcja: Teatr im. H. Modrzejewskiej w Legnicy, Instytut Adama Mickiewicza; spektakl po polsku, z angielskimi napisami.

Instytut Kultury Willa Decjusza

Wydarzenia zrealizowane przez Willę Decjusza w 2021 r., które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych:

DEBATA „Sztuka, przemoc i płęć w debacie społecznej”

Instytut Kultury Willa Decjusza obok Fundacji 2Act oraz Stowarzyszenia Willa Decjusza był współorganizatorem projektu pt. „Sztuka, przemoc i płęć w debacie społecznej”, którego celem była próba szerokiego spojrzenia na problem przemocy oraz stworzenie platformy porozumienia naukowców, humanistów i artystów. Głównym celem projektu było wypracowanie odpowiedzi na pytanie „czy sztuka i nauka są w stanie, na drodze konstruktywnego dialogu, edukować i zmienić sposób myślenia i działania?” w ramach programu odbył się panel dyskusyjny w formule online, podczas którego każdy z uczestników przedstawił swoją interpretację tematu, w kontekście reprezentowanej przez siebie dziedziny, jak: sztuki plastyczne, muzyka, socjologia, publicystyka, zarządzanie kulturą.

KONCERT „Art and Violence”

Koncert – uroczyste prawykonania zwycięskich utworów 1. Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego „Art and Violence” zrealizowany został we wnętrzach Willi Decjusza

bezpośrednio po zakończeniu debaty oraz był transmitowany na żywo na profilach społecznościowych. Napisane na trio fortepianowe prace kompozytorów: Tomasza Szczepanika z Polski (I nagroda) i Valentina Schaff'a z Niemiec (II nagroda), po raz pierwszy zostały wykonane przez Spółdzielnię Muzyczną Contemporary Ensemble. Konkurs organizowany był we współpracy z Fundacją 2Act Wassima Ibrahima.

VILLA ARTIS: MUZYKA ŚWIATA - cykl wydarzeń z okazji jubileuszu 25-lecia odnowienia zespołu pałacowego Willi Decjusza.

Motywnym przewodnim cyklu wydarzeń z okazji jubileuszu 25-lecia odnowienia renesansowego zespołu pałacowo-parkowego Willi Decjusza była muzyka świata. Projekt promował wielowymiarowość i bogactwo tradycji muzycznej różnych obszarów kulturowych oraz jej interpretatorów, w tym twórców budujących swoje artystyczne inspiracje w oparciu o badania i zainteresowania lokalnymi aspektami dziedzictwa. Wydarzeniami jubileuszowymi były międzynarodowe i zróżnicowane pod względem prezentacji oraz formy muzycznej koncerty o wysokich walorach artystycznych:

- **„Podróżnik” w wykonaniu „Chóru w Kontakcie”** pod batutą syryjskiego muzyka i kompozytora Wassima Ibrahima. Zespół w swojej działalności posługuje się muzyką jako uniwersalnym językiem porozumienia i przełamania barier kulturowych, co zostało docenione m.in. poprzez przyznanie mu tytułu Krakowskiego Ambasadora Wielokulturowości A.D. 2019.
- Muzyka bałkańska w wykonaniu **grupy BalkanArtz**, która łączy elementy ludowe m.in. z rock'n'rollem, instrumenty etniczne z elektroniką oraz inspirowane w swych kompozycjach utworami z różnych stron świata. Drugi człon nazwy zespołu nawiązuje do węgierskiego słowa „Arc”, które oznacza „twarz” – BalkanArtz, łącząc tradycyjne brzmienia z nowoczesnymi aranżacjami, ukazuje słuchaczom nową twarz muzyki bałkańskiej.
- Wieczór afrykański, podczas którego duet: **Ablaye Badji z Senegalu oraz Ethan Smith z Republiki Południowej Afryki** zaprezentował utwory, które narodziły się z inspiracji tradycyjną muzyką ojczystych krajów artystów.

ART PIKNIK w WILLI DECJUSZA

Dni Wyszehradzkie, 1-4 lipca 2021 r.

„Art Piknik w Willi Decjusza” to cykliczne wydarzenie poświęcone prezentacji i przybliżaniu krakowianom różnorodności kulturowej Miasta oraz jego wielokulturowych korzeni. Realizacja Art Pikniku w jednej z ciekawszych przestrzeni Krakowa, założonej przez przybysza z dalekiej Alzacji, Niemca Justusa Ludwika Decjusza nawiązuje do charakteru miasta - otwartego i budującego swój kulturalny potencjał w oparciu o dziedzictwo przyjezdnych oraz bliskie kontakty z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. W 2021 r. Instytut Kultury Willa Decjusza z okazji 30. rocznicy powstania Grupy Wyszehradzkiej zorganizował Art Piknik poświęcony krajom należącym do V4. Willa Decjusza od lat jest bowiem członkiem wyszehradzkiej sieci organizacji animujących szereg inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych, miejscem spotkań przyszłych przywódców regionalnych oraz centrum innowacyjnych rozwiązań.

Art Piknik, który odbył się w dniach 1-4 lipca 2021 prezentował kulturę krajów Grupy Wyszehradzkiej. We współpracy z licznymi instytucjami kultury został przygotowany program, ukazujący interesujące i wartościowe zjawiska w sztukach plastycznych, filmie, literaturze i muzyce Węgier, Czech, Słowacji i Polski. w ramach Art Pikniku odbyły się następujące wydarzenia:

Spotkanie „Literacki Środek Europy”. W dyskusji prowadzonej przez Aleksandrę Hudymač udział wzięli Pavol Rankov (Słowacja), Alena Mornštajnová (Czechy), Aleksander Kaczorowski (Polska) oraz Ferenc Czinki (Węgry) – stypendyści programów rezydencjalnych Willi Decjusza.

Spotkanie było prowadzone w języku polskim, słowackim, węgierskim i czeskim oraz tłumaczone na język polski.

Koncert zespołu BalkanArtz łączącego tradycyjną muzykę z nowoczesnymi aranżacjami.

POSZTERRA - wędrowna wystawa plakatów z krajów V4

Z okazji 30. rocznicy nawiązania współpracy pomiędzy krajami Grupy Wyszehradzkiej Węgierska Akademia Sztuki zainicjowała zorganizowanie międzynarodowej wystawy plakatu pt. „PoszTerra”, której kuratorem został Krzysztof Ducki. Przekrojową wystawę stanowił niełatwy wybór prac trzech wybitnych artystów reprezentujących każdy z krajów Grupy Wyszehradzkiej. Obok dzieł mistrzów zaprezentowane zostały również projekty wybranych uczniów. Zestawione obok siebie prace autorów z Węgier, Polski, Czech i Słowacji przedstawiały historię projektowania plakatów kulturalnych o charakterystycznych cechach narodowych. Plenerowa wystawa POSZTERRA prezentowana była na dziedzińcu Willi Decjusza od 1 lipca do 10 października 2021 r.

„Botanical Dream no 11”

We wnętrzach Willi Decjusza można było zobaczyć autorską wystawę pt. „Botanical Dream no 11”, gdzie zgromadzone zostały prace słowackiego twórcy Milana Lukáča. Obok subtelnych monotypii odwołujących się do wspomnień z dzieciństwa autor zaprezentował rzeźby z brązu i drewna, których tematem są formy roślinne. Milan Lukáč jest pracownikiem dydaktycznym na Wydziale Architektury i Designu Słowackiego Uniwersytetu Technicznego w Bratysławie oraz autorem wielu monumentalnych dzieł, pomników i miejsc pamięci. Wystawa była prezentowana w Willi Decjusza w terminie: 1 lipca -31 sierpnia 2021 r.

Wystawa plenerowa „Wyszehrad to ludzie” z okazji 30-lecia Grupy Wyszehradzkiej na krakowskich Plantach. Dwujęzyczna wystawa (w języku polskim i angielskim) podzielona na kilka obszarów tematycznych jak historia, kultura, ludzie, współpraca transgraniczna, edukacja, aspekty innowacyjności i solidarności miła na celu podkreślenie roli społeczności tworzących V4 na różnych poziomach oraz ukazanie siły współpracy międzynarodowej w skali lokalnej i globalnej. Wystawa była prezentowana na Plantach w dniach 1-31 lipca 2021 r. Obecnie prezentowana jest na dziedzińcu Willi Decjusza.

Wystawa „Vaclav Havel. Polityka i Sumienie”

Ekspozycja przygotowana przez Czeskie Centrum w Warszawie pokazywała najważniejsze momenty z publicznej działalności Vaclava Havla powiązane z cytatami jego wypowiedzi. Przy okazji wystawy, we współpracy z Ambasadą Republiki Czeskiej w Polsce oraz Czeskim Centrum w Warszawie, odbyły się także w Willi Decjusza projekcje filmów dokumentalnych o Vaclavie Havlu. Wystawa była prezentowana w Willi Decjusza w terminie: 1-18 lipca 2021 r.

W czasie Art Pikniku. Dni Wyszehradzkich prezentowane były **dania kuchni krajów V4** oraz **pokaz gry w teqball**.

PARTNERZY WYDARZENIA:

Stowarzyszenie Willa Decjusza
Fundusz Wyszehradzki
Konsulat Generalny Republiki Słowackiej w Krakowie
Konsulat Generalny Węgier w Krakowie
Ambasada Republiki Czeskiej
Ambasada Węgier w Warszawie
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Węgiersko-Polski Program Współpracy Pozarządowej

Czeskie Centrum Warszawa
Węgierski Instytut Kultury
Instytut Badania Reżimów Totalitarnych
Szépirók Társasága
Węgierska Akademia Sztuki
Fundacja 2Act
Polish Tequball Association
Ars Modi

Wszystkie materiały promocyjno-informacyjne, jak plakaty, program, zaproszenia, materiały wideo przygotowane były w języku polskim i angielskim.

KONCERT DLA UPAMIĘTNIENIA OFIAR GŁODÓW NA UKRAINIE

Jak co roku w grudniu w Willi Decjusza odbył się uroczysty koncert dla upamiętnienia ofiar Głodów na Ukrainie (1921-1923, 1932-1933, 1946-1947). Dedykowane temu wydarzeniu kompozycje wykonała utalentowana pianistka Marianna Humetska. W programie znalazły się utwory Ludwiga van Beethovena oraz współczesnych ukraińskich kompozytorów. Wydarzenie odbyło się pod honorowym patronatem Konsula Generalnego Ukrainy w Krakowie.

PIĘKNO JEDNOŚCI – WYSTAWA

Z okazji 30. rocznicy Niepodległej Ukrainy we współpracy z Konsulatem Generalnym Ukrainy w Krakowie otworzona została w Willi Decjusza wystawa zdjęć „Piękno jedności”. „Piękno jedności” to projekt połączenia tradycji kulturalnych i artystycznych między Ukrainą i Polską. Znani przedstawiciele świata polskiej kultury – aktorzy, dziennikarze, literaci zostali zaproszeni do udziału w sesji zdjęciowej, przygotowanej przez Stepana Rudyka, ukraińskiego fotografa mieszkającego w Polsce. Na zdjęciach wystąpili w autentycznych strojach z końca XIX i początku XX w. reprezentujących różne regiony Ukrainy. Wystawa zdjęć prezentowana była w dniach: 23 sierpnia - 23 września 2021 r.

SPOTKANIE AUTORSKIE UŁADZIMIRA NIAKLAJEVA

W listopadzie 2021 r. Fundacja Kamunikat.org oraz Instytut Kultury Willa Decjusza zorganizowały w Willi Decjusza spotkanie z Uładzimirem Niaklajewajewem, jednym z najbardziej znanych współczesnych pisarzy białoruskich oraz aktywnym działaczem prodemokratycznym, przy okazji wydania jego nowej książki „Gai Ben Hinnom” („Ognista Gehenna”). Spotkaniu towarzyszył koncert Todara Vajciuškiewiča, białoruskiego muzyka, multiinstrumentalisty, kompozytora muzyki filmowej, barda. Spotkanie prowadzone było w języku białoruskim i tłumaczone na język polski.

PROGRAM ICORN

Program Rezydencjalny Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia (International Cities of Refuge Network ICORN) ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa artystom, którzy z powodu prześladowań nie mogą swobodnie żyć i tworzyć we własnej ojczyźnie. W 2021 r. w ramach programu Instytut Kultury Willa Decjusza przyjął angielską pisarkę i aktywistkę – Aaiún Nin oraz dwóch białoruskich pisarzy – Andreja chadanowicza i Uładzimira Niajlejeva. W 2021 r. IKWD zorganizowała dwa spotkania autorskie z Aaiun Nin: we współpracy z KBFem (spotkanie po angielsku, tłumaczone było na język polski) oraz w ramach inicjatywy „Maj Równości”, we współpracy z Radą ds. Równego Traktowania spotkanie w języku angielskim, tłumaczone na język polski i język migowy.

REZYDENCJA w RAMACH SIECI SCHOLARS AT RISK

SAR to międzynarodowa sieć instytucji akademickich i osób, której misją jest ochrona prześladowanych członkiń i członków społeczności uniwersyteckiej oraz promocja wolności

akademickiej. Organizując tymczasowe miejsca pracy w instytucjach partnerskich SAR zapewnia bezpieczeństwo zagrożonym akademikom i akademikom, świadczy także usługi doradcze dla uczonych i instytucji goszczących, organizuje kampanie na rzecz więzionych czy represjonowanych badaczy i badaczek, monitoruje ataki na społeczność akademicką na całym świecie. W październiku 2021 r. Willa Decjusza przyjęła w ramach programu SAR prof. Fulyę Atacan z Turcji. Turecka naukowczyni, poszukując możliwości badań i nauczania w bezpiecznym miejscu, uzyskała pomoc międzynarodowej sieci Scholars at Risk i do połowy lutego 2022 r. jako SAR Fellow gościła w Krakowie.

Profesor prowadziła zajęcia na UJ oraz prace badawcze. IKWD zapewniało bieżącą opiekę i konsultacje w związku z pobytem. Organizatorami pobytu stypendystki SAR są Miasto Kraków, Instytut Kultury Willa Decjusza oraz Uniwersytet Jagielloński.

PROGRAM REZYDENCJALNY KRAKOWA MIASTA LITERATURY UNESCO

Program rezydencjalny Krakowa Miasta Literatury UNESCO skierowany jest do pisarzy, poetów i tłumaczy z Miast Literatury należących do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO. Ma na celu stworzenie szansy dla autorów i autorek do zaprezentowania ich pracy środkowoeuropejskiej publiczności, wspieranie większej różnorodności w polskim i europejskim środowisku literackim oraz umożliwienie lokalnym twórcom nawiązania kontaktów z zagranicznymi pisarzami. Program jest realizowany jest we współpracy z KBF – instytucją kultury miasta Krakowa. W 2021 r. w ramach programu w Willi Decjusza gościło dwóch stypendystów: Maarten van der Graaff z Holandii i Ostap Ukrainiets z Ukrainy.

WYSTAWA „MIĘDZY SŁOWAMI – MIĘDZY NARODAMI”

W ramach obchodów Roku Karla Dedeciusa jesienią 2021 r. została w Willi Decjusza zaprezentowana wystawa „Karl Dedecius. Między słowami – między narodami”. Otwarcie wystawy uświetniło wystąpienie dr Andrzeja Kałuży (Niemiecki Instytut Spraw Polskich w Darmstadt), poświęcone życiorysowi Karla Dedeciusa, a także prezentacja jubileuszowego albumu „Karl Dedecius. Inter verba – inter gentes”, o którym opowiedzieli jego twórcy: dr Ilona Czechowska (Fundacja im. K. Dedeciusa) oraz dr Ernest Kuczyński (Uniwersytet Łódzki). Wystaw była prezentowana w Willi Decjusza w terminie: 24 września - 10 października 2021 r. Wystawa prezentowana była w języku polskim i angielskim.

WSPÓŁORGANIZATORZY:

Fundacja im. Karla Dedeciusa

Archiwum Karla Dedeciusa

Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą

Collegium Polonicum

Uniwersytet Łódzki

NAGRODA IM. KARLA DEDECIUSA

Z okazji 100. urodzin Karla Dedeciusa Niemiecki Instytut Spraw Polskich (Deutsches Polen-Institut) we współpracy z Willą Decjusza ogłosiły wznowienie przyznawania Nagrody im. Karla Dedeciusa, dla polskich tłumaczy literatury niemieckojęzycznej oraz niemieckich tłumaczy literatury polskiej. Nagroda nosząca imię nestora niemieckich tłumaczy literatury polskiej oraz zasłużonego pośrednika między Polską a Niemcami Karla Dedeciusa zostanie przyznana 20 maja 2022 r. w Darmstadt. Laureaci – tłumacz polski i tłumacz niemiecki – zostaną wyróżnieni za wybitne osiągnięcia translatorskie, a tym samym za pracę na rzecz porozumienia między Polakami i Niemcami. Laureaci nagrody otrzymają honorarium w wysokości 10 tys. euro oraz pobyt rezydencjalny w Willi Decjusza w Krakowie.

FESTIWAL WIELOKULTUROWY

Instytut Kultury Willa Decjusza był partnerem edycji Festiwalu Wielokulturowego – Nowi Krakowianie 2021, organizowanego przez Stowarzyszenie Willa Decjusza i Fundację

Internationaler Bund Polska operatora Centrum Wielokulturowego w Krakowie przy wsparciu finansowym Miasta i Otwartego Krakowa.

Festiwal Wielokulturowy ma na celu przybliżenie sylwetek obcokrajowców mieszkających na terenie Krakowa i prowadzących tu swoją działalność, jak również jest okazją do zaprezentowania kultur różnych krajów. W 2021 r. Festiwal trwał od 23 września 2021 r. do 3 października 2021 i obejmował szereg aktywności o charakterze artystycznym i edukacyjnym. W ramach Festiwalu odbywały się m.in. prelekcje, warsztaty antydyskryminacyjne, spacer z przewodnikiem po Krakowie dla dzieci i dorosłych, ukazujące wielokulturowe oblicze Miasta, Okrągły Stół czyli debata pt. „Wielokulturowość w miastach Europy”, warsztaty muzyczne z Wassimem Ibrahimem, warsztaty taneczne Afro Dance, plebiscyt na najlepszą restaurację w Krakowie prowadzoną przez obcokrajowców, wieczorki językowe z native speakerami (język włoski, hiszpański, ukraiński, rosyjski i francuski), warsztaty kulinarne i akcje społeczne.

W czasie Festiwalu miała też swój finał akcja „Biblioteka Wielokulturowa”, podczas której zostały przekazane Bibliotece Kraków książki, podarowane przez Konsulaty, instytucje kultury, wydawnictwa, zasilając i poszerzając biblioteczne zbiory obcojęzyczne oraz z literaturą tłumaczona na język polski.

Wydarzenia festiwalowe odbywały się w językach: polskim, angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Wszystkie materiały informacyjno-promocyjne jak plakaty, program, informacje w mediach społecznościowych przygotowane zostały w języku polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim.

Partnerzy:

Otwarty Kraków

Klub Ukraiński w Krakowie - Fundacja Zustricz

Fundacja 2Act

Honorowy Konsulat Republiki Bułgarii w Krakowie

Honorowy Konsulat Republiki Indonezji w Krakowie

Konsulat Generalny Republiki Francuskiej w Krakowie

Konsulat Generalny Słowacji w Krakowie

Konsulat Generalny Stanów Zjednoczonych w Krakowie

Konsulat Generalny Ukrainy w Krakowie

Konsulat Generalny Węgier w Krakowie

Fiszka Krakow Tours

Biblioteka Kraków

Studio Tańca OFFicyna

Dom Utopii - Międzynarodowe Centrum Empatii, Salam Lab

Małopolski Urząd Wojewódzki

Fundacja Wisławy Szymborskiej, Wydawnictwo Znak, Wydawnictwo Karakter

Wydawnictwo LOKATOR

Bonobo Księgarnia Kawiarnia Podróżnicza,

Kawiarnia Indalo.Space

Cafe Szafe

Muzyczna Szkoła Pani Ani

Radio Kraków

In Your Pocket City Guides

Co Jest Grane24

Magiczny Kraków

LABORATORIUM DZIEDZICTWA / HERITAGE LAB

W ramach 19. edycji Letniej Szkoły Wyszehradzkiej organizowanej w lipcu 2021 r. przez Stowarzyszenie Willa Decjusza, IKWD zorganizował spotkanie warsztatowe Laboratorium

Dziedzictwo Kulturowe. Podczas Laboratorium kilkunastu uczestników, młodych liderów z krajów takich jak: Węgry, Słowacja, Czechy, Ukraina, Gruzja, Azerbejdżan i Polska pod okiem mentora z The Audience Agency Jonathana Goodacre zgłębiało wiedzę i zdobywało nowe kompetencje z zakresu rozwoju publiczności (audience development) oraz nowoczesnych metod z zakresu zarządzania kulturą i dziedzictwem. Warsztaty odbywały się w języku angielskim. Ponadto w ramach prowadzonej działalności Instytut Kultury Willa Decjusza uwzględniał potrzeby mieszkańców, którzy nie znają języka polskiego w szczególności poprzez:

- prezentowanie dwujęzycznej wystawy w języku polskim i angielskim pt. „500 lat historii Willi Decjusza” na dolnym dziedzińcu Willi Decjusza;
- wydanie materiałów informacyjnych dotyczących historii obiektu Willi Decjusza pt. „500 lat historii Willi Decjusza” w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i ukraińskiej, dystrybuowane sposobem ciągły;
- przygotowanie dwujęzycznej wystawy w języku polskim i angielskim pt. „Wyszehrad to ludzie”; prezentowanej na górnym dziedzińcu Willi Decjusza;
- zamieszczanie informacji na stronie Instytutu Kultury Willa Decjusza oraz FB IKWD w języku angielskim oraz wybranych informacji w j. ukraińskim czy rosyjskim (m.in. program Festiwalu Nowi Krakowianie);

W 2021 r. IKWD współpracował przy różnych projektach z Centrum Wielokulturowym w Krakowie, a także z Klubem Ukraińskim w Krakowie - Fundacją Zustricz, Fundacją 2Act i chórem w Kontakcie czy rosyjskojęzyczną Szkołą Muzyczną Pani Ani. Wśród naszych zagranicznych stypendystów i rezydentów dystrybuowaliśmy także publikację „Witaj w domu”.

Wielokulturowi patroni krakowskich ulic

Jednym z celów Programu Otwarty Kraków jest: *informowanie o możliwości inicjowania procesu nadawania nazw ulic, placów odnoszących się do cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych oraz promowanie miejsc już istniejących, tak by zapewnić im udział w zbiorowej pamięci i zachowaniu tożsamości przy jednoczesnym krzewieniu wiedzy o tych miejscach wśród mieszkańców Krakowa.*

Od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Rada Miasta Krakowa przyjęła 13 uchwał dotyczących nazewnictwa ulic, placów i skwerów, tj. uchwał nr:

1. LVIII/1708/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie nazw skwerów - Jacka Kuronia i Zbigniewa Romaszewskiego,
2. LVIII/1709/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie nazwy skwerów i nazwy placu – skwery Jadwigi i Zygmunta Karłowskich, Stanisława Palczewskiego oraz plac Archiwum Aktów Dawnych Miasta Krakowa,
3. LX/1766/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie nazwy skweru - Janiny Paradowskiej,
4. LXII/1809/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie nazwy ronda - Republiki Słowackiej,
5. LXII/1810/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie nazwy skwerów oraz nazwy ulicy i ronda - ulica Marii Orwid, rondo Janusza Kurtyki oraz skwery Tajnej Organizacji Nauczycielskiej oraz Ozjasza Thona,
6. LXV/1853/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 1 września 2021 r. w sprawie nazwy skweru - Michała Beliny-Czechowskiego,
7. LXXI/1996/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2021 r. w sprawie nazwy ulicy - Generała Feliksa Deli,
8. LXXI/1997/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2021 r. w sprawie nazwy skweru - bł. Hanny Chrzanowskiej,
9. LXXI/1998/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2021 r. w sprawie nazwy ulicy - Kameralna,

10. LXXI/1999/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2021 r. w sprawie nazwy ulicy - Wiesława Wody,
11. LXXI/2000/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2021 r. w sprawie nazwy skweru - Olgi Jackowskiej „Kory”,
12. LXXII/2030/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie nazwy skweru - Józefa Krzeczka,
13. LXXV/2121/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie nazwy ulicy - Marcina Wencla.

Kryterium dotyczące nadawania nazw odnoszących się do cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych może spełniać uchwała nr LXII/1810/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie nazwy skwerów oraz nazwy ulicy i ronda, w zakresie dotyczącym nazwania skweru imieniem Ozjasza Thona. Poniżej życiorys patrona.

Abraham Ozjasz Thon (ur. 13 lutego 1870 r. we Lwowie, zm. 11 listopada 1936 r. w Krakowie) - polski rabin, działacz syjonistyczny, socjolog, kaznodzieja, publicysta. Poseł na Sejm Ustawodawczy i następnie na Sejm II RP I, II i III kadencji. Po ukończeniu jesziwy wyjechał na studia filozoficzne do Berlina (1891-1895), gdzie ukończył seminarium rabinackie (1891-1897). Po studiach osiadł w Krakowie, gdzie od 1897 r. pełnił funkcję rabina w postępowej synagodze Tempel. w tym samym roku razem z Theodorem Herzlem zorganizował i Kongres Syjonistyczny w Bazylei. Był prezesem Organizacji Syjonistycznej Zachodniej Galicji, a następnie Małopolski Zachodniej i Śląska, członkiem Komitetu Wykonawczego Światowej Organizacji Syjonistycznej, przywódcą „Et Liwnot”. Był również czołowym twórcą ruchu syjonistycznego w Galicji. W 1899 r. był współzałożycielem biblioteki „Ezra”, która w późniejszym okresie miała swoją siedzibę na parterze gmachu zarządu krakowskiej gminy żydowskiej. Ozjasz Thon zmarł 11 listopada 1936 r. w Krakowie. Został pochowany na nowym cmentarzu żydowskim przy ulicy Miodowej w Krakowie. Na ścianie domu przy ulicy Wojciecha Bogusławskiego 5, w którym mieszkał Thon znajduje się tablica pamiątkowa poświęcona jego osobie.

Bezpieczeństwo

Straż Miejska i Zespół Zadaniowy ds. Ograniczania Bazgrołów

Według danych Straży Miejskiej Miasta Krakowa (dotyczących roku 2021) z zakresu przeciwdziałania nielegalnemu, w tym m.in. rasistowskiemu, antysemickiemu i obraźliwemu graffiti, na terenie Gminy Miejskiej Kraków ujawniono:

Liczba aktów wandalizmu w zakresie znaczenia budynków bazgrołami - 1 119 w tym:

- rasistowskie - 5
- antysemickie - 30
- ksenofobiczne - 4

W 2021 r. doprowadzono do usunięcia 840 nielegalnych napisów i bazgrołów.

W każdym przypadku dotyczącym kontaktu strażnika z właścicielem/zarządcą nieruchomości, był on informowany o zasadach dotyczących zgłoszenia zdarzenia w przypadku uszkodzenia elewacji nielegalnymi napisami i rysunkami. Z uwagi na pandemię i ograniczenia działań w kontaktach z mieszkańcami **Zespół Zadaniowy ds. Ograniczania Bazgrołów** w Krakowie wraz ze Strażą Miejską Miasta Krakowa i Stowarzyszeniem Pogromców Bazgrołów, 28 września 2021 r. zorganizował Piknik Sąsiedzki w SP nr 130 im. Jana Brzechwy na os. Oświecenia 30, związany z usunięciem części bazgrołów z elewacji budynku szkoły.

Przeprowadzono ponad 350 godzin zajęć w klasach VIII, w szkołach ponadpodstawowych i innych placówkach na temat „Odpowiedzialności prawnej osób nieletnich”, podczas których omawiano m.in. przepisy zabraniające umieszczania nielegalnych napisów i rysunków zawarte w kodeksie wykroczeń, kodeksie karnym oraz w ustawie z 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ze zm.), a także konsekwencje prawne takich czynów.

Komenda Miejska Policji

W 2021 r. w komórkach i jednostkach organizacyjnych Komendy Miejskiej Policji w Krakowie wszczęto łącznie **30 postępowań przygotowawczych**. Sześć spośród wymienionych przestępstw zostało popełnionych poprzez umieszczanie treści niezgodnych z prawem za pośrednictwem sieci Internet, tj. trzy przestępstwa z kwalifikacją prawną art. 256 i kk, dwa przestępstwa z art. 257 kk, jedno przestępstwo z art. 255 3 kk.

		Przestępstwa stwierdzone	Postępowania wszczęte
jednostka - ustawa	Akt prawny	2021	2021
KMP Kraków - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny	Art. 119 § 1	1	5
	Art. 194	1	1
	Art. 255 § 3	0	1
	Art. 256 § 1	9	9
	Art. 256 § 2	2	0
	Art. 257	15	14
suma		28	30

W zakresie działań prewencyjnych związanych z walką z nielegalnym graffiti na terenie Krakowa przeprowadzono łącznie 145 wzmożonych działań prewencyjnych ukierunkowanych na zwalczanie nielegalnego graffiti.

Ponadto krakowscy policjanci prowadzili działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym. W trakcie spotkań profilaktycznych obejmujących obszar zagrożeń internetowych, omawiane były kwestie odpowiedzialności prawnej za przestępstwa popełnione przy pomocy sieci Internet (m. in. groźby karalne, nękanie czy prześladowanie) jak również odpowiedzialności prawnej wynikającej z nielegalnego graffiti. W 2021 r. przeprowadzono łącznie 304 spotkania. W związku z sytuacją pandemiczną podobne działania prowadzone były również przy użyciu komunikatów zamieszczanych na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Krakowie.

W 2021 r., podobnie jak w latach ubiegłych, realizowane były szkolenia pn. „Zapobieganie i zwalczanie przestępstw z nienawiści”, z zakresu tematyki wielokulturowości oraz problematyki przestępstw z nienawiści i incydentu motywowanego uprzedzeniami. Zagadnienie to kontynuowane jest również w roku bieżącym.

Klauzule antydyskryminacyjne

Gmina Miejska Kraków na bieżąco realizuje przepis uchwały nr LII/964/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 14 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu „Otwarty Kraków” o obowiązku wprowadzania do umów najmu, dzierżawy oraz użyczenia klauzul antydyskryminacyjnych obowiązujących wszystkie strony umowy. Zgodnie z danymi przekazanymi przez miejskiej

jednostki organizacyjne oraz Wydziały Urzędu Miasta Krakowa zostały zrealizowane w 2021 r. w następującym zakresie:

- Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie - 39 umów,
- Zarząd Dróg Miasta Krakowa - 220 umów,
- Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie – 600 umów (w tym 587 umów najmu, 13 umów dzierżawy) oraz 555 aneksów do umów najmu.

Realizacja zapisów umowy były monitorowane przez miejskie jednostki organizacyjne, podpisujące umowę ze strony Gminy Miejskiej Kraków w zakresie jaki był możliwy w związku z pandemią COVID-19.

Pomoc społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Zasiłek celowy

Liczba cudzoziemców korzystających z zasiłku celowego: 83 osoby.

Kraj pochodzenia	Liczba osób z zasiłkiem celowym
Ukraina	43
Białoruś	8
Rosja	8
Irak	5
Rumunia	5
Gruzja	4
Tunezja	2
Węgry	2
Albania	1
Egipt	1
Kazachstan	1
Niemcy	1
Syria	1
Wietnam	1

Indywidualny Program Integracji

Liczba cudzoziemców objętych Indywidualnym Programem Integracji (według wszystkich form pomocy): 11 osób w 10 rodzinach (Białoruś), 3 osoby w 2 rodzinach (Rosja). Osoby objęte Indywidualnym Programem Integracji posiadały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. W ramach Indywidualnego Programu Integracji udzielono następującego wsparcia:

- 11 osób w 10 rodzinach (Białoruś) skorzystało ze świadczenia pieniężnego na utrzymanie, przeznaczonego na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, opłaty mieszkaniowe;
- 3 osoby w 2 rodzinach (Rosja) skorzystały ze świadczenia pieniężnego przeznaczonego na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego;
- 11 osób w 10 rodzinach (Białoruś) skorzystało z pomocy w formie udzielania informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku

pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi, a także z innych działań wspierających proces integracji cudzoziemca.

Dodatkowe wsparcie poza Indywidualnym Programem Integracji

Poza Indywidualnym Programem Integracji udzielono wsparcia:

- 8 dzieci cudzoziemskich (4 osoby – Ukraina, 1 osoba – Łotwa, 1 osoba – Rosja, 2 osoby – Białoruś) korzystało z pomocy w formie pokrycia kosztów utrzymania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego oraz interwencyjnego;
- 2 dzieci cudzoziemskich (Ukraina) przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej – 1 dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 1 dziecko w zawodowej rodzinie zastępczej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego;
- 4 dzieciom cudzoziemskim przebywającym w instytucjonalnej pieczy zastępczej opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne;
- 50 osób skorzystało z pomocy w formie pracy socjalnej (18 osób – Ukraina, 12 osób – Białoruś, 4 osoby – Gruzja, 4 osoby – Rosja, 2 osoby – Afganistan, 2 osoby – Irak, po 1 osobie – Czechy, Kamerun, Kazachstan, Kolumbia, Syria, Szwecja, Tunezja, Wietnam);
- 1 osoba (Ukraina) skorzystała z pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego;
- 1 osobie (Ukraina) udzielono informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi;
- obcokrajowcom udzielono wsparcia w formie innych działań wspierających proces integracji cudzoziemca:
 - 3 osoby (2 osoby – Ukraina, 1 osoba – Hiszpania) brały udział w wyjściach integracyjnych, spotkaniach z mieszkańcami;
 - 2 osoby (Ukraina) prowadziły warsztaty rękodzieła;
 - 4 osoby (Ukraina) brały udział w zajęciach online w ramach Klubu Rodzica;
 - 1 osoba (Ukraina) brała udział w zajęciach sportowych;
 - 1 osoba (Hiszpania) prowadziła konwersacje z języka hiszpańskiego.

Ponadto w wybranych lokalizacjach MOPS dostępne są informacje dla cudzoziemców w językach obcych:

- informatory dla cudzoziemców - w języku rosyjskim, ukraińskim, angielskim;
- ulotka informacyjna i plakat Fundacji ZUSTRICZ dotycząca możliwości skorzystania ze wsparcia dla cudzoziemców – w języku rosyjskim;
- ulotka Centrum Praw Kobiet – w języku ukraińskim;
- informacja dotycząca Niebieskiej Linii – w języku angielskim i rosyjskim;
- informacje o działalności Klubu Integracji Społecznej – w języku angielskim i rosyjskim.

W ramach działań na rzecz ułatwienia cudzoziemcom korzystania z prowadzonych usług, MOPS planuje dalsze:

- udostępnianie podstawowych procedur przetłumaczonych na języki obce;
- dostarczanie ulotek i informatorów w językach obcych;
- dostarczanie cudzoziemcom informacji o infrastrukturze pomocowej;
- udzielanie informacji o działalności Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w Krakowie przy ul. Batorego 2/28 oraz Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców przy ul. Wrocławskiej 37a/320;
- kierowanie do organizacji ułatwiających integrację;
- wspieranie cudzoziemców w załatwianiu spraw urzędowych;
- współpraca z Punktem Informacyjnym dla Obcokrajowców w Krakowie w zakresie pozyskiwania tłumaczy, np. do udziału w grupach roboczych w prowadzonych

procedurach Niebieskie Karty (dotychczas pozyskano tłumaczy języka angielskiego, portugalskiego, hiszpańskiego, holenderskiego);

- współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz wsparcia obcokrajowców (np. Fundacja ZUSTRICZ, w której raz w miesiącu odbywały się dyżury pracowników filii MOPS).

Ponadto pracownicy Programów Aktywności Lokalnej MOPS podejmowali współpracę z Centrum Wielokulturowym dla Obcokrajowców przy ul. Daszyńskiego 22 w Krakowie – kontakt telefoniczny w celu przekazania uczestnikom PAL informacji o ofercie Centrum. Natomiast pracownicy filii MOPS współpracują z Centrum w zakresie pomocy tłumaczy – wolontariuszy, którzy pośredniczą w przekazywaniu cudzoziemcom informacji o ofercie pomocowej MOPS, uczestniczą w przeprowadzanych wywiadach środowiskowych (np. z rodzinami uchodźców z Afganistanu). W wybranych lokalizacjach MOPS dostępne są również ulotki, informatory i plakaty dostarczone przez Centrum Wielokulturowe dla Obcokrajowców.

Krakowskie Centrum Świadczeń

Na stronie internetowej <https://sprawyspoleczne.krakow.pl/> zostały zamieszczone informatory ze świadczeniami realizowanymi w Krakowskim Centrum Świadczeń, przetłumaczone na język ukraiński, rosyjski i angielski.

Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne

Rodzaje dodatków	Liczba wniosków
dodatki mieszkaniowe	75
Azerbejdżan	1
Białoruś	6
Estonia	1
Irak	2
Kazachstan	2
Mongolia	1
Rosja	2
Syria	1
Ukraina	56
Uzbekistan	1
Wietnam	2
dodatki energetyczne	4
Kazachstan	1
Ukraina	3
Suma końcowa	79

Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnicy alimentacyjni	Liczba dłużników
Algieria	1
Angola	1
Egipt	2
Grecja	1
Rosja	1

Senegal	1
Turcja	1
Ukraina	1
Wietnam	1
Suma końcowa	10

Wierzyciele alimentacyjni

Wierzyciele alimentacyjni	Liczba wierzycieli
Białoruś	2
Ukraina	4
Suma końcowa	6

Świadczenia wychowawcze i świadczenia „Dobry start”

Rodzaj świadczenia	Liczba wniosków
Świadczenia wychowawcze	8 275
Albania	9
Algieria	3
Angola	9
Argentyna	9
Armenia	72
Australia	1
Austria	12
Azerbejdżan	60
Bangladesz	3
Belgia	7
Bezpaństwowcy	6
Białoruś	525
Boliwia	4
Brazylia	111
Bułgaria	39
Chile	3
Chiny	26
Chorwacja	3
Cypr	1
Czechy	13
Czeskie	2
Demokratyczna Republika Konga (d. Zair)	1
Dominikana	3
Egipt	41
Estonia	4
Filipiny	1
Finlandia	5
Francja	25
Ghana	2
Grecja	4

Gruzja	22
Gwinea (Gwinea Konakry)	3
Hiszpania	32
Holandia	14
Indie	403
Indonezja	2
Irak	11
Iran	14
Irlandia	8
Izrael	12
Japonia	3
Jordania	8
Kamerun	11
Kanada	3
Kazachstan	103
Kenia	1
Kolumbia	1
Kongijskie	2
Kongo	2
Korea południowa	3
Kostaryka	4
Kuba	1
Kyrgystan (Kirgistan, Kirgizja)	7
Liban	4
Libia	2
Litwa	24
Macedonia	8
Maroko	2
Mauritius	3
Meksyk	14
Mołdowa (Mołdawia)	29
Mongolia	12
Mozambik	5
Nepal	8
Niemcy	19
Niger	2
Nigeria	3
Pakistan	21
Peru	2
Portugalia	22
Republika Korei (Korea Południowa)	15
Republika Południowej Afryki (RPA)	5
Rosja	415
Rumunia	89
Rwanda (Ruanda)	2

Serbia	18
Słowacja	69
Słowenia	2
Sri lanka	8
Stany Zjednoczone Ameryki	20
Syria	2
Szwajcaria	5
Szwecja	1
Tajlandia	2
Tunezja	12
Turcja	44
Ukraina	5448
Ukraińskie	3
Urugwaj	2
Uzbekistan	17
Wenezuela	8
Węgry	26
Wielka Brytania	20
Wietnam	140
Włochy	42
Zimbabwe	3
ZSRR	3
Świadczenie Dobry Start	2
Białoruś	1
Ukraina	1
Suma końcowa	8 277

Świadczenie rodzinne

Rodzaj świadczenia	Liczba wniosków
Zasiłek rodzinny	244
Armenia	3
Azerbejdżan	3
Bangladesz	1
Białoruś	15
Egipt	3
Estonia	2
Gruzja	1
Irak	4
Kazachstan	1
Mongolia	3
Pakistan	1
Peru	2
Rosja	12
Rumunia	5
Słowacja	3

Syria	1
Ukraina	183
Wietnam	1
Świadczenie rodzicielskie	155
Armenia	2
Azerbejdżan	1
Białoruś	11
Chiny	2
Czechy	1
Indie	1
Kazachstan	6
Litwa	1
Mołdowa (Mołdawia)	2
Mongolia	1
Pakistan	7
Portugalia	1
Rosja	15
Rumunia	2
Słowacja	2
Ukraina	93
Uzbekistan	2
Wietnam	5
Zasiłek pielęgnacyjny - niepełnosprawność	124
Armenia	1
Białoruś	4
Brazylia	4
Kazachstan	3
Litwa	1
Rosja	11
Słowacja	1
Ukraina	96
Węgry	1
Wietnam	2
Zasiłek pielęgnacyjny - 75 lat	5
Białoruskie	1
Białoruś	1
Kazachstan	1
Rosja	1
Ukraina	1
Świadczenie pielęgnacyjne	107
Armenia	2
Białoruś	4
Brazylia	8
Francja	5
Kazachstan	3

Rosja	7
Słowacja	2
Ukraina	73
Włochy	3
Specjalny zasiłek opiekuńczy	3
Ukraina	3
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	91
Armenia	1
Azerbejdżan	1
Białoruś	4
Demokratyczna Republika Konga (d. Zair)	1
Izrael	2
Kazachstan	1
Mołdowa (Mołdawia)	1
Niemcy	1
Rosja	4
Ukraina	74
Wietnam	1
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (GM)	33
Izrael	2
Litwa	1
Mołdowa (Mołdawia)	2
Ukraina	26
Węgry	1
Wietnam	1
Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka (ZZ)	4
Ukraina	3
Węgry	1
Dodatek opiekuńczy dla osoby niepełnosprawnej - art. 22b ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych	3
Ukraina	3
Salda - wydatki	1
Portugalia	1
Suma końcowa	770

Działania na rzecz Romów

Projekt „Pomagam świadomie - wzmocnienie kompetencji psychologiczno-pedagogicznych asystentów i liderów społeczności romskiej w Krakowie”

W dniu 18 sierpnia 2021 r. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia podpisał porozumienie z Małopolskim Urzędem Wojewódzkim na realizację zadania pn. „Pomagam świadomie - wzmocnienie kompetencji psychologiczno-pedagogicznych asystentów i liderów społeczności romskiej w Krakowie”. W ramach porozumienia przekazano dotację w wysokości 8 700 zł. Projekt został zrealizowany w oparciu o 3 działania:

(1) Organizacja i przeprowadzenia czterech warsztatów kompetencyjno-integracyjnych dla 29 osób, w okresie od 5 listopada do 3 stycznia 2021 r. Warsztaty przeprowadzone zostały przez Centrum Terapii Dziecięcej Integro, na podstawie zawartej umowy.

(2) Organizacji i przeprowadzeniu 12 godz. konsultacji psychologiczno-pedagogicznych dla 3 AER, w okresie od 5 listopada do 3 grudnia 2021 r. Łączny koszt przeprowadzenia warsztatów oraz konsultacji wyniósł 7 800 zł.

(3) Organizacji i przeprowadzeniu warsztatu arteterapii z wykorzystaniem sztuk wizualnych i plastycznych dla 20 uczestników pochodzenia romskiego, w dniu 12 grudnia 2021 r. Warsztat został przeprowadzony przez artystkę romskiego pochodzenia – Małgorzatę Mirgę-Tas.

Wsparcie społeczności romskiej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Liczba osób ze społeczności romskiej objętych opieką: 175 osób, w tym 86 dzieci.

Na rzecz społeczności romskiej podejmowano następujące działania:

1. udzielanie pomocy w formie zasiłków okresowych oraz zasiłków celowych na zaspokojenie potrzeb;
2. udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej;
3. udzielanie pomocy wynikającej z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o *wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 821 ze zm.);
4. udzielanie pomocy w formie usług asystenta rodziny w ramach projektu „Zawsze Rodzina”;
5. udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”;
6. zapewnianie zasiłków celowych lub celowych specjalnych z przeznaczeniem na pokrycie opłat związanych z pobytem dzieci z rodzin romskich w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w ramach programu „Edukacja przedszkolna krakowskich dzieci romskich”;
7. udzielanie bezpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa specjalistycznego;
8. udzielanie pomocy w uzyskaniu wsparcia polsko-romskiego zawodowego asystenta socjalnego;
9. udzielanie pomocy w załatwianiu spraw urzędowych (np. sporządzanie i składanie wniosków, zapis dziecka do szkoły, udział w badaniach lekarskich);
10. wydawanie skierowań do Klubu Integracji Społecznej oraz udział w projekcie „Aktywni Zawodowo-Aktywni Społecznie” w celu aktywizacji zawodowej;
11. udział w zajęciach Programu Aktywności Lokalnej (np. zajęcia muzyczne);
12. przygotowanie paczek świątecznych dla dzieci (we współpracy z firmą Aptiv);
13. współpraca z Towarzystwem Krzewienia Kultury i Tradycji Romskiej oraz Stowarzyszeniem Sawore.

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia – koordynator Programu „Otwarty Kraków”

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia - Referat Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej był w 2021 r. odpowiedzialny za wspieranie inicjatyw i współpracę z przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemcami. Realizowano szereg zadań z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi, promowania idei

wielokulturowości, współpracy międzynarodowej, projektów społecznych, działań informacyjno-komunikacyjnych i wiele innych. Kluczowe zadania opisano poniżej.

Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców i Centrum Wielokulturowe

Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców był prowadzony przez UMK w okresie od 6 stycznia do 29 lutego 2021 r., w związku z unieważnieniem otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pn. „Centrum Wielokulturowe”, w ramach którego miał działać Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców. Prowadzenie Punktu przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia miało charakter tymczasowy, trwało do chwili wyłonienia operatora w trybie otwartego konkursu ofert. Od 1 marca 2021 r. nowym operatorem został Internationaler Bund Polska z siedzibą przy al. Daszyńskiego 22 w Krakowie. Realizacja umowy dotacyjnej zakończyła się 31 grudnia 2021 r.

W Punkcie Informacyjnym dla Obcokrajowców w roku 2021 **2 047** obcokrajowców uzyskało informację na temat spraw życia codziennego oraz prawnych aspektów życia w Polsce bezpośrednio od konsultanta, 450 osób wsparcie specjalistyczne. Ze względu na pandemię forma spotkań została zmieniona na formę online.

W 2021 r. zorganizowano ponad 110 wydarzeń związanych z ideą wielokulturowości. W organizację wydarzeń **Centrum Wielokulturowego** było zaangażowanych 22 organizacje pozarządowe.

W dniu 21 stycznia 2021 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na prowadzenie Centrum Wielokulturowego w Krakowie, w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2021 r. Konkurs wygrała Fundacja Internationaler Bund Polska.

Centrum Wielokulturowe realizowało w 2021 r. następujące cele:

1. **Prowadzenie Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców, którego zadaniem jest udzielanie porad obejmujących następujące obszary:**
 - 1.1 usługi oferowane przez Gminę Miejską Kraków w zakresie:
 - 1) edukacji;
 - 2) służby zdrowia;
 - 3) kultury;
 - 4) pomocy społecznej;
 - 5) rynku pracy, meldunku, zatrudnienia, świadczeń realizowanych na rzecz bezrobotnych i osób w sytuacjach kryzysowych;
 - 6) uzyskanie prawa jazdy, nr PESEL, rejestracji urodzeń i zgonów;
 - 7) pomocy społecznej oraz korzystania ze świadczeń rodzinnych;
 - 8) niepełnosprawności;
 - 1.2 porady z zakresu:
 - 1) pomocy ofiarom dyskryminacji lub przemocy;
 - 2) wynajmu mieszkań oraz przepisów wynajmu lokali i mieszkań w Polsce;
 - 3) kursów bezpłatnych oraz komercyjnych dla cudzoziemców realizowanych terenie Krakowa;
 - 4) innych ważnych spraw życiowych.
 - 1.3 Udzielanie ogólnych informacji na temat procedur związanych z legalizacją pobytu, uzyskania Karty Polaka, uzyskania obywatelstwa oraz pozwolenia o pracę.
2. **Prowadzenie działań na rzecz wzrostu zaangażowania obywatelskiego cudzoziemców mieszkających w Krakowie oraz integracji z mieszkańcami Krakowa obejmujących m.in.:**

- 2.1 informowanie na temat organizacji działających na rzecz migrantów oraz mniejszości narodowych i etnicznych działających w Krakowie;
- 2.2 popularyzowanie wiedzy wśród cudzoziemców i mniejszości narodowych i etnicznych na temat wydarzeń kulturalno-oświatowych realizowanych w Krakowie;
- 2.3 wspieranie cudzoziemców i mniejszości narodowych i etnicznych w realizacji wydarzeń prezentujących kulturę oraz historię swoich krajów;
- 2.4 organizowanie zajęć integracyjnych dla cudzoziemców i mniejszości narodowych i etnicznych, z udziałem przedstawicieli społeczeństwa przyjmującego;
- 2.5 pomoc w zakresie zrzeszania się i samoorganizacji (np. działania informacyjne, warsztaty, wykłady);
- 2.6 aktywizowanie cudzoziemców i mniejszości narodowych i etnicznych do udziału w inicjatywach i informowanie o projektach realizowanych lub wspieranych przez gminę między innymi takich jak: *Krakowski Ambasador Wielokulturowości*; *Budżet Obywatelski*, *Inicjatywa Lokalna*, *Karta Krakowska*, *Zespół Interdyscyplinarny ds. wspierania realizacji Programu Otwarty Kraków*, *Komisje Dialogu Obywatelskiego*, *Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego*, *Rada Krakowskich Seniorów*, *Rada ds. Równego Traktowania*, *Rada ds. Bezdomności* i innych;
- 2.7 aktywizacja społeczeństwa przyjmującego na rzecz realizacji wspólnych działań mieszkańców Krakowa, w tym działań z cudzoziemcami i mniejszościami narodowymi i etnicznymi;
- 2.8 organizacja i tworzenie bazy ofert i wolontariuszy, pośredniczenie w kontaktach między cudzoziemcami, mniejszościami narodowymi i etnicznymi a wolontariuszami.

3. **Wsparcie cudzoziemców i mniejszości narodowych i etnicznych mieszkających w Krakowie poprzez organizację:**

- 3.1 dyżurów doradców prawnych, psychologów i tłumaczy oraz asystentów cudzoziemskich;
- 3.2 działań edukacyjnych na temat historii i kultury polskiej;
- 3.3 działań edukacyjnych skierowanych do wszystkich mieszkańców m.in. lekcje wielokulturowe, szkolenia antydyskryminacyjne, seminaria, konferencje, warsztaty, wizyty studyjne, spotkania z ekspertami, spotkania tematyczne m.in. dotyczące historii wielokulturowości Krakowa oraz prezentacji kultur, których przedstawiciele mieszkają w Krakowie;
- 3.4 prowadzenie warsztatów, zajęć dla społeczeństwa przyjmującego uświadamiających korzyści wynikające z wielokulturowości, zajęć zapoznających z kulturą innych narodów zwłaszcza tych mieszkających w Krakowie w tym polskiej;
- 3.5 działań wspierających, np. doradztwo, mentoring, coaching.

4. **Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych, w tym:**

- 4.1 obsługa zakładki **Centrum Wielokulturowe** oraz **Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców** na stronie internetowej www.otwarty.krakow.pl, prowadzenie konta na Facebook, Twitter oraz Instagramie: „Centrum Wielokulturowe w Krakowie” oraz „Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców” we współpracy z Referatem ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia. Informacje na stronie, fanpage'ach oraz w tworzonych wydarzeniach powinny być publikowane **minimum w czterech językach: polskim, angielskim, ukraińskim, rosyjskim** (chyba że nie pozwala na to wykorzystywane medium, preferowany język polski);
- 4.2 stały kontakt i konsultacja z Referatem ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia oraz systematyczne przysyłanie informacji na adres otwarty@um.krakow.pl, zamieszczanych na stronie internetowej oraz Facebook Centrum Wielokulturowego i Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców, co pozwoli popularyzować treści w ramach Miejskiej Platformy

informacyjnej „Magiczny Kraków” (www.otwarty.krakow.pl), m.in. poprzez: ogłaszanie dyżurów Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców, wydarzeń, spotkań, działań społecznych i informacyjno-promocyjnych organizowanych w ramach Centrum Wielokulturowego;

4.3 obsługa skrzynki mailowej Centrum Wielokulturowego, udostępnionej do obsługi cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych;

4.4 uruchomienie i obsługa dyżurnego telefonu informacyjnego Centrum Wielokulturowego, w tym Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w trakcie pełnionych dyżurów oraz uruchomienie automatycznej sekretarki; **obsługa w Punkcie Informacyjnym dla Obcokrajowców powinna być realizowana minimum w czterech językach: polskim, angielskim, ukraińskim, rosyjskim.**

Dotacje dla organizacji pozarządowych

Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywała się na bazie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w dwóch sferach pożytku publicznego:

- działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych,
- działalność na rzecz integracji cudzoziemców.

W 2021 r. ogłoszono 8 otwartych konkursów ofert dla NGO, których wykaz znajduje się w dalszej części sprawozdania.

Wydział wspierał również realizację projektów wielokulturowych poprzez tzw. „małe granty”, które były finansowane z art. 19a. ww. ustawy.

Lp.	Sfera pożytku	Planowane środki finansowe w budżecie wydziału na rok 2021	Liczba podmiotów składających oferty w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Liczba złożonych wniosków w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Liczba wniosków odrzuconych ze względów formalnych	Liczba zawartych umów dotacyjnych
1	Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych	50 000 zł	6	10	4	6
2	Działalność na rzecz integracji cudzoziemców	150 000 zł	15	30	14	16

Otwarte konkursy ofert dla NGO's w 2021 r. w sferze pożytku: działalność na rzecz integracji cudzoziemców – łącznie: 750 000 zł

Lp.	tryb	Nazwa konkursu	Data ogłoszenia konkursu	Liczba podmiotów przystępujących do konkursu	Liczba złożonych wniosków	Wyniki konkursu	Liczba zawartych umów dotacyjnych	Kwota umowy	Organizacja pozarządowa, z którą zawarto umowę dotacyjną
1	wsparcie	Centrum Wielokulturowe	21.01.2021	6	4	Zarządzenie nr 472/2021 PMK z dnia 25 lutego 2021 r.	1	400 000 zł	Internationaler Bund Polska
2	wsparcie	Kampania społeczna dot. różnorodności i wielokulturowości	29.03.2021	2	2	Zarządzenie nr 1388/2021 PMK z dnia 20 maja 2021 r.	0	nie dotyczy	nie dotyczy
3	wsparcie	Pakiet powitalny dla cudzoziemców	30.03.2021	3	3	Zarządzenie nr 1418/2021 PMK z dnia 18 maja 2021 r.	1	30 000 zł	Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja
4	wsparcie	Język polski jako obcy - wzmocnienie kompetencji językowych i komunikacyjnych cudzoziemców	28.05.2021	2	2	Zarządzenie nr 1912/2021 PMK z dnia 8 lipca 2021 r.	1	50 000 zł	Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja
5	wsparcie	Asystenci Międzykulturowi	14.06.2021	2	2	Zarządzenie nr 2238/2021 PMK z dnia 6 sierpnia 2021 r.	1	50 000 zł	Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja
6	wsparcie	Działania integracyjne dla młodzieży szkół średnich oraz studentów – cudzoziemców mieszkających w Krakowie	14.06.2021	1	1	Zarządzenie nr 2838/2021 PMK z dnia 11 października 2021 r.	0	nie dotyczy	nie dotyczy
7	wsparcie	Festiwal Wielokulturowy	14.06.2021	4	4	Zarządzenie nr 2284/2021 PMK z dnia 11 sierpnia 2021 r.	1	70 000 zł	Stowarzyszenie Willa Decjusza i Fundacja Internationaler Bund
8	wsparcie	Kampania społeczna dot. różnorodności i wielokulturowości	30.06.2021	2	2	Zarządzenie nr 2759/2021 PMK z dnia 1 października 2021 r.	1	150 000 zł	Fundacja Instytut Polityk Publicznych

Mini granty (art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) dla NGOs w 2021 r. w sferze pożytku: działalność na rzecz integracji cudzoziemców oraz działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych – łącznie 219 900 zł

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Tytuł oferty	Kwota dotacji/umowy
1	Fundacja One World - One Heart	In The Circle Ancient Traditions II – migrant women integration	10 000 zł
2	Fundacja Understanding	Active together – family integration through water sports and ecology	10 000 zł
3	Fundacja ZUSTRICZ	Krakowska mozaika kulturowa	10 000 zł
4	Oferta Związku Ukraińców w Polsce	Upamiętnienie wieszczki ukraińskiego Tarasa Szewczenki – „Tydzień z Tarasem Szewczenką”	9 900 zł
5	Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja	Otwarty Kraków jest OK – tu chcę mieszkać! Wsparcie procesu adaptacji i kompetencji komunikacyjno-kulturowych dla Białorusinów nieznających języka polskiego	10 000 zł
6	Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja	Otwarty Kraków jest OK – tu chcę mieszkać ! Wsparcie procesu adaptacji i autonomii na rynku pracy Białorusinów mówiących po polsku na B1 (na poziomie wymagającym wsparcia w celu samodzielnego funkcjonowania w środowisku Polaków w tym w polskojęzycznym środowisku zawodowym)	10 000 zł
7	Fundacja Equinum	Wielokulturowe dialogi muzyczne	10 000 zł
8	Fundacja Widowisk Masowych	Opowiedz swoją historię migracji poprzez sztukę	10 000 zł
9	Fundacja Eurointegracja	Jestem kobietą – co to znaczy?	10 000 zł
10	Związek Ukraińców w Polsce	Wyszywanka style, online	10 000 zł
11	Fundacja Aktywna Integracja	Rozmowy o życiu przy kawie i książkach	10 000 zł
12	Fundacja Understanding	Closer with nature - migrant families integration	10 000 zł
13	ARTCHATA	Mała Ojczyzna Zofii R.	10 000 zł
14	Stowarzyszenie Wielokulturowy Kraków	Jak mówić o wielokulturowości? Zdalnie!	10 000 zł
15	Stowarzyszenie Wielokulturowy Kraków	Hello, hola, priviet Kraków!	10 000 zł
16	Fundacja im. Emeryka Hutten - Czapskiego	Cykl spotkań integracyjnych na rzecz Społeczności Białoruskiej w Krakowie	10 000 zł
17	Fundacja Aktywna Integracja	NIĆ, która łączy	10 000 zł
18	Fundacja One World – One Heart	"Breaking the code: integration and women empowerment"	10 000 zł
19	Fundacja Widowisk Masowych	Wydarzenia integracyjno-kulturalne w ramach Art.-Piknik	10 000 zł
20	Fundacja im. Emeryka Hutten - Czapskiego	Koncert z okazji Międzynarodowego Dnia Demokracji na rzecz integracji społeczności białoruskiej i ukraińskiej	10 000 zł
21	Towarzystwo Krzewienia Kultury i Tradycji Romskiej „Kałe Jakha”	31 lat - koncert jubileuszowy zespołu Kałe Jakha	10 000 zł
22	Romskie Stowarzyszenie Oświatowe „Harangos”	Historia pędzlem malowana - mikołajkowe warsztaty edukacyjne dla dzieci romskich” działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego	10 000 zł

Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji (OWiM)

Projekt pn. „Obserwatorium Wielokulturowości i migracji” powstało w lipcu 2019 na bazie porozumienia pomiędzy Urzędem Miasta Krakowa i Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie. OWiM umiejscowiony jest w Centrum Zaawansowanych Badań Ludnościowych i Religijnych UEK i realizowany jest we współpracy z badaczami z innych uczelni krakowskich. Celem projektu jest analizowanie procesów migracyjnych i przemian wielokulturowości w przestrzeni miejskiej. W 2021 r. zostały opracowane następujące raporty:

Imigranci w Krakowie w 2021 roku (2021) Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski, Jan Brzozowski

Raport ukazuje zmiany w strukturze populacji imigrantów w Krakowie w roku 2021 w porównaniu do lat 2020 i 2019 w oparciu o najnowsze dane ze zróżnicowanych rejestrów (m.in. danych z ZUS, informacjach meldunkowych, kart pobytu czy oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi). Pod koniec 2021 roku imigranci stanowili już ok. 10% mieszkańców Krakowa. Pomimo dominacji obywateli Ukrainy, społeczność migrantów stawała się coraz bardziej zróżnicowana etnicznie. Wzrastała między innymi liczebność takich grup narodowościowych (obok Ukraińców) jak Białorusini, Gruzini, Rosjanie, Indusi, ale też Hiszpanie, Włosi, Brytyjczycy czy Brazylijczycy i Mołdawianie. Raport opisuje istotne cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne populacji cudzoziemców w mieście oraz identyfikuje miejsca największej koncentracji imigrantów w Krakowie. Opisuje również szczegółowo ich sytuację prawną oraz udział w systemie szkolnictwa i gospodarce Miasta.

Ekspaci w Krakowie w kontekście procesów zadomawiania (2021) Autorzy: Jan Brzozowski, Agnieszka Legut, Konrad Pędziwiatr, Patrycja Trzeszczyńska, Dobrosława Wiktor-Mach

Raport prezentuje wyniki badań na temat społeczności wysoko wykwalifikowanych migrantów w Krakowie. Ekspaci stanowią bardzo mobilną i pod wieloma względami uprzywilejowaną kategorię osób migrujących, mających zdecydowanie większą możliwość od innych migrantów na podmiotowe kształtowanie własnego procesu mobilności. Jedną z kluczowych ram teoretycznych w którą wpisana jest analiza raportowa jest koncepcja zakotwiczenia (anchoring), która zdecydowanie lepiej niż perspektywa integracyjna oddaje charakter ekspackiego – często tymczasowego – zadomawiania się w danym miejscu. Przeprowadzone badanie koncentrowało się więc przede wszystkim na procesie tworzenia przez ekspatów w Krakowie (nie)stałego domu. W pierwszej kolejności zarysowany został możliwie dokładny obraz tej społeczności w oparciu o dostępne dane ilościowe. Natomiast badania jakościowe, które objęły ekspatów wywodzących się z wielu krajów i kręgów kulturowych, pozwoliły na ukazanie szeregu praktyk i przestrzeni, które stają się dla ekspatów ważnymi kotwicami w ich procesie zadomawiania się w Mieście. Opracowanie zawiera więc analizę wielowymiarowego stawania się mieszkańcem Krakowa, ale też funkcjonowania przez ekspatów w transnarodowej przestrzeni społecznej czy ich ewentualnych przyszłych projektów mobilności. Raport kończy się podsumowaniem najważniejszych wniosków oraz rekomendacjami dla Urzędu Miasta Krakowa.

Krakowscy Romowie – przeszłość, terażniejszość, przyszłość (2021) Autorzy: Michał P. Garapich, Elżbieta Mirga-Wójtowicz, Monika Szewczyk

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie i analiza potrzeb społeczności romskiej w Krakowie. Na wstępie przedstawione zostały założenia metodologiczno-etyczne badań, na podstawie których powstał raport, a co za tym idzie wskazano na konieczność bardziej partycypacyjnego podejścia do badań mniejszości etnicznych w celu stworzenia konkretnych polityk miejskich. Raport zawiera rys najnowszej historii Romów w Krakowie, a następnie omawia kwestie związane z edukacją, zdrowiem, funkcjonowaniem organizacji romskich i struktur przywódczych oraz wyzwania dotyczące kultury i języka. Raport zakończony jest

rekomendacjami dla władz Miasta, mającymi na celu wypracowanie konkretnych rozwiązań dotyczących krakowskich Romów, a jednocześnie wsparcie miasta w promowaniu Krakowa jako otwartego wielokulturowego miasta.

Ponadto w ramach projektu zorganizowano następujące **spotkania i seminaria**:

1. 17 grudnia 2021 r. Basheer A. M. Saeed i Lanciné Eric Diop: „Irackie migracje wewnętrzne i zewnętrzne”,
2. 18 listopada 2021 r. Hassen Boubakri: „Tunezyjskie migracje wewnętrzne i zewnętrzne”,
3. 14 października 2021 r. Dominika Blachnicka-Ciacek i Agnieszka Trąbka: „Rola inicjatyw sportowych w integracji młodych migrantów w Polsce”,
4. 17 września 2021 r. Rozmowy OWiM z Patrycją Matusz,
5. 24 sierpnia 2021 r. Rozmowy OWiM z Adamem Spyra,
6. 7 lipca 2021. Ewa Ślęzak: „Działania miasta w stosunku do wysoko wykwalifikowanych migrantów. Przypadek Krakowa”,
7. 22 czerwca 2021 r. Aleksandra Grzymała-Kazłowska: „Zakotwiczenie migrantów w czasach niepewności”,
8. 31 maja 2021 r. Nicola D. Coniglio i Jan Brzozowski: „Wpływ migracji międzynarodowych na postawy moralne wobec podatków”,
9. 27 kwietnia 2021 r. Sibylle Heilbrunn, Jörg Freiling i Nina Bilal: „Przedsiębiorczość uchodźców: wyzwania i szanse”,
10. 2 marca 2021 r. Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski i Jan Brzozowski: „Imigranci w Krakowie w 2020 roku”,
11. 12 lutego 2021 r. Konrad Pędziwiatr, Patrycja Trzeszczyńska i Dobrosława Wiktor-Mach: „Wieloreligijny Kraków a procesy migracyjne”,
12. 21 stycznia 2021 r. Jan Brzozowski, Karol Kaczorowski, Konrad Pędziwiatr i Dobrosława Wiktor-Mach: „Pandemia COVID-19 a sytuacja imigrantów w Krakowie”.

Wszystkie spotkania i seminaria są dostępne na stronie internetowej:

<https://owim.uek.krakow.pl/index.php/wydarzenia/>.

Wszystkie raporty są dostępne pod adresem internetowym:

<https://owim.uek.krakow.pl/index.php/publikacje/>.

Krakowski Ambasador Wielokulturowości AD 2020

Tytuł „Krakowski Ambasador Wielokulturowości” przyznawany jest osobom lub podmiotom działającym na rzecz dialogu międzykulturowego w Krakowie. Został ustanowiony przez Radę Miasta Krakowa - [uchwałą nr III/31/18 z dnia 19 grudnia 2018 roku](#) - kierującą się intencją wspierania działalności oraz inicjatyw mających na celu promowanie różnicowania kulturowego, etnicznego, wyznaniowego oraz integrację mieszkańców Krakowa i środowisk cudzoziemców. Wyróżnienie może być przyznawane osobom indywidualnym lub podmiotom, takim jak: organizacja pozarządowa, instytucja, firma, grupa nieformalna. Tytuł przyznaje Prezydent Miasta Krakowa na wniosek Kapituły Wielokulturowości, corocznie za poprzedni rok kalendarzowy. Kapituła Wielokulturowości powoływana jest corocznie [zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa](#).

W ramach III edycji przedłożono 30 wniosków, w oparciu o nie Kapituła opiniowała 27 kandydatur, spośród których wyłoniono 4 laureatów. Uroczyste ogłoszenie wyników plebiscytu i wręczenie nagród laureatom odbyło się 25 czerwca 2021 r., podczas gali finałowej, zorganizowanej zgodnie z obostrzeniami sanitarnymi, w Sali Miedzianej Pałacu Krzysztofory.

Laureatami plebiscytu w kategorii organizacji pozarządowych, instytucji oraz firm i grup nieformalnych zostali:

Federacja Znaki Równości działa od 2016 r., należy do ILGA (*The International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association*). Odpowiada za powstanie w 2019 r. Krakowskiego Centrum Równości DOM EQ, będącego bezpiecznym i otwartym miejscem dla osób LGTB+, mniejszości i cudzoziemców. DOM EQ umożliwia organizowanie grup wsparcia, paneli dyskusyjnych, pokazów filmowych i innych wydarzeń. Federacja zrzesza dziewięć fundacji i stowarzyszeń działających na terenie Małopolski i całego kraju. Udostępnia również darmową pomoc psychologiczną oraz prawniczą, w tym w języku angielskim. W ramach działalności Krakowskiego Centrum Równości funkcjonują grupy Wiara i Tęcza (grupa chrześcijan LGTB+) oraz Obco Tęczowcy (grupa cudzoziemców LGTB+).

Fundacja na Rzecz Różnorodności Polistrefa zajmuje się przeciwdziałaniem dyskryminacji i promowaniem praw człowieka. Działa na rzecz osób z grup postrzeganych stereotypowo i doświadczających dyskryminacji, w szczególności ze względu na wyznanie i bezwyznaniowość, narodowość i pochodzenie etniczne, płeć, orientację psychoseksualną i tożsamość płciową. Od 2010 r. organizuje „Żywe biblioteki” umożliwiające spotkanie i porozmawianie z osobami postrzeganymi stereotypowo i mogącymi doświadczać dyskryminacji, w tym z przedstawicielami mniejszości religijnych, etnicznych i kulturowych. W 2020 r. wydarzenie ze względu na pandemię przeniesiono w przestrzeń internetu i zorganizowano trzy edycje online, w tym jedną w ramach „18. Objazdowego Festiwalu Filmowego WATCH DOCS Prawa Człowieka” w „Filmie w Krakowie”. Od 2017 r. fundacja organizuje „Noce świątyn w Krakowie” i „Zakątkowe spotkania” (od 2020 r. spotkania „Zakątkowy Klub Książki”). Organizacja prowadziła cykl warsztatów: „Bezpieczna szkoła. Warsztaty równościowe dla nauczycielek i nauczycieli”, przygotowała publikację „Bezpieczna szkoła. Poradnik równościowy dla nauczycieli i nauczycielek”, współpracowała z IFMSA Poland przy realizacji projektu „Leczyć bez uprzedzeń”.

W kategorii osób indywidualnych nagrodzeni zostali:

Joanna Antonik – założycielka i prezeska Stowarzyszenia Wielokulturowy Kraków, zarejestrowanego w 2018 r. Jest inicjatorką wielu projektów. W 2020 r. koordynowała projekt „Kraków – mój dom”, zrealizowany dzięki wsparciu finansowemu Miasta. Projekt skupiał się głównie na przybliżaniu mieszkańcom i mieszkankom Krakowa wielokulturowej historii i współczesności Miasta. Wykorzystywano przy tym metody edukacji nieformalnej, takie jak: liczne podcasty, wideospacery („Wielokulturowy Salwator i Zwierzyniec” oraz „Wielokulturowy Stary Cmentarz Podgórski” prowadzone przez duet Krakolodzy. Przewodnicy po Krakowie), konkursy (konkurs fotograficzny „Kraków – mój dom?”), webinaria (webinar o podstawach fotografii „*Webinar: Essential Photography Tips for Beginners by Agata Maziarz*”), grę miejską (literacka gra miejska – „Znajdź wielokulturową książkę” pod patronatem Kraków Miasto Literatury UNESCO). Aktualnie koordynuje projekt „W 12 kultur dookoła Krakowa”.

Ziyad Raof – pełnomocnik Rządu Regionalnego Kurdystanu w Polsce, urodził się w Kurdystanie Irackim. Jest współzałożycielem Kurdyjskiego Centrum Informacji i Dokumentacji oraz prezesem Stowarzyszenia Irackich Demokratów w Polsce. Od 30 lat działa na rzecz dialogu i lepszego wzajemnego poznania kultury, historii i nauki Krakowa i Kurdystanu. Inicjuje i prowadzi też liczne działania mające na celu zwiększenie otwartości Krakowa i krakowian na obcokrajowców, zwłaszcza z odmiennych kręgów kulturowych. Jest założycielem i dyrektorem Kurdyjskiego Centrum Informacji i Dokumentacji, które od 1992 r. przybliży Polakom historię i kulturę narodu kurdyjskiego. Od 2011 r. we dworze w Tomaszowicach organizuje Targi Sztuki „Kraków Art Expo”. We współpracy między innymi

z Uniwersytetem Jagiellońskim, Muzeum Narodowym, Stowarzyszeniem Willa Decjusza, Akademią Muzyczną i Wydawnictwem ZNAK organizował wiele imprez kulturalnych i konferencji naukowych, w których uczestniczyli wybitni naukowcy, politycy, artyści i ludzie kultury, również z Kurdystanu i innych krajów Bliskiego Wschodu. Laureat konkursu Mecenasa Kultury Krakowa (2002 r.). Za zasługi dla miasta Krakowa w tym w szczególności na rzecz rozwoju kultury uhonorowany został medalem „Honoris Gratia” w 2011 r. Członek zarządu Fundacji Zdrowie Dziecka na rzecz Szpitala Dziecięcego im. Św. Ludwika w Krakowie, członek Zarządu Fundacji Międzynarodowe Centrum Kultury, członek Rady Muzeum Narodowego w Krakowie na okres 2012–2016.

Sieć Miast Międzykulturowych i projekt „Razem przeciwko mowie nienawiści”

Program Miasta Międzykulturowe to wspólna inicjatywa Rady Europy i Komisji Europejskiej, której ideą jest wzmocnienie i wspieranie działań społeczności lokalnych w celu lepszego wykorzystania ich różnorodności kulturowej. Program jest obecnie wdrażany przez ponad 140 miast w Europie, a także poza naszym kontynentem m.in. w Australii, Kanadzie, Japonii, Izraelu, Meksyku, Maroku i w Stanach Zjednoczonych. Kraków jest 144 miastem, które dołączyło do programu. Sieć Miast Międzykulturowych to laboratorium innowacji w zakresie polityki lokalnej, a także koalicja miast, które wierzą i udowadniają, że odpowiedzialnie zarządzana różnorodność jest głównym atutem społeczeństw europejskich. Międzykulturowość w kontekście tego programu rozumiana jest jako promowanie polityki i praktyk wzmacniających interakcje, wzajemne zrozumienie i poszanowanie między różnymi kulturami i grupami etnicznymi.

W 2021 r. Kraków intensywnie uczestniczył w działaniach podejmowanych w ramach Programu Miast Międzykulturowych (Intercultural Cities Programme – ICC). Kraków we współpracy z Wrocławiem i Lublinem, które również są członkami ICC, został zrealizowany wspólny projekt pn. **„Razem przeciwko mowie nienawiści. Wspólna kampania polskich miast w rodzinie Programu Miast Międzykulturowych Rady Europy”**. Projekt był finansowany ze środków Programu ICC, w okresie od czerwca do grudnia 2021 r.

Założeniem projektu było wypracowanie partycypacyjnej kampanii, serii wydarzeń przeciwdziałających mowie nienawiści i promujących wartość integracji międzykulturowej dla zróżnicowanych społeczności w trzech miastach: **Lublinie, Krakowie i Wrocławiu**. Mowa nienawiści jest obecnie jednym z poważniejszych problemów w polskiej sferze publicznej, jest to w związku z tym wspólny problem dla trzech miast biorących udział w projekcie. Pomysł polegał na stworzeniu kampanii, która będzie łatwa do podzielenia się z innymi miastami w Polsce – przeciwdziałającej mowie nienawiści i promującej jednocześnie wartości Programu Miast Międzykulturowych.

Celem projektu było wypracowanie założeń i przesłanek, a także krótko- i długoterminowych celów kampanii przeciwdziałającej mowie nienawiści i promującej międzykulturowość w zróżnicowanych społecznościach poprzez:

1. Zdefiniowanie problemu i celów a także wyszczególnienie korzyści płynących z kampanii (edukacja, zmiana postaw, wzrost świadomości)
2. Zdefiniowanie narzędzi i kanałów dotarcia do grup docelowych: wyszczególnienie działań skierowanych na podnoszenie świadomości i zmianę zachowań, a także budowanie spójnej, opartej na szacunku społeczności
3. Ustalenie, jak zmieniały się przejawy mowy nienawiści od początku pandemii i w związku z przeniesieniem wielu aktywności do sieci – analiza kontekstu lokalnego
4. Stworzenie kreacji na różnorodne nośniki / kanały komunikacji

5. Zaplanowanie i przeprowadzenie serii partycypacyjnych działań angażujących lokalne społeczności w każdym z miast – webinary, warsztaty online i inne formy wydarzeń zaproponowane na bazie analizy kontekstu lokalnego.

Produktem projektu była kreacja kampanii społecznej „AToMy”. Manual kampanii można pobrać ze strony ICC: <https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/-/lublin-krakow-and-wroclaw-together-against-hate-speech>.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”

Głównym zadaniem Zespołu było wypracowanie koncepcji, pomysłów i rozwiązań na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków” we współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Krakowa i miejskimi jednostkami organizacyjnymi, instytucjami kulturalno-oświatowymi, wyższymi uczelniami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i służbami działającymi na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

Zespół Interdyscyplinarny ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”, pełniący rolę platformy współpracy między przedstawicielami mniejszości i cudzoziemców a samorządem, w 2021 roku odbył 8 posiedzeń, głównie w formie online ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19.

W 2021 r. Zespół zakończył swoją pracę, w związku z realizacją zadań, do których został powołany (na podstawie zarządzenia nr 3845/2021 z 30 grudnia 2021 r. Sprawozdanie końcowe z prac Zespołu jest opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=%20105129.

Wspólne działania i projekty partnerskie z organizacjami pozarządowymi i instytucjami

Projekt „Zmiana zaczyna się od pojedynczego człowieka”

Na podstawie umowy partnerskiej (umowa nr W/V//88/SZ/65/2021 z 17 września 2021 r.) pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Fundacją Inicjatyw Twórczych i Społeczno-Edukacyjnych Kurdybanek w II półroczu 2021 r. realizowano projekt pn. „Zmiana zaczyna się od pojedynczego człowieka”, mający na celu wzmocnienie postawy otwartości wobec innych oraz niwelowanie negatywnego czy stereotypowego postrzegania migrantów i zjawiska migracji poprzez działania teatru zaangażowanego społecznie. Był to projekt edukacyjny, skierowany do młodzieży szkolnej, dotyczący życia w społeczeństwie międzykulturowym. Po stronie Gminy Miejskiej Kraków prowadzone były działania informacyjno-promocyjne.

Projekt „Strategie współpracy i włączania osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie”

Celem projektu jest:

- 1) Przetworzenie narzędzia rozwoju efektywnego działania i odniesienia do doskonalenia procesów samorządności i partycypacji.
- 2) Zwiększenie wiedzy z samorządności, struktury i instrumentów wspierających działalność przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w UMK i Radzie Miasta Krakowa.
- 3) Przygotowanie planu działań strategicznych w samorządności, wyartykułowanie i określenie potrzeb i celów do realizacji z włączaniem grup narażonych na dyskryminację i wykluczenie społeczne.

W 2021 r. kontynuowano działania w ramach realizacji projekt realizowanego wspólnie z Żydowskim Stowarzyszeniem Czulent oraz Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie pn. „Strategie współpracy i włączania osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie” (umowa nr W/VI/200/SZ/56/2020). Przeprowadzono badania socjologiczne w ramach projektu oraz rozliczono koszty obsługi projektu. Promowano realizację programu oraz podjęto przygotowania do przeprowadzenia warsztatów dla policjantów i urzędników w 2022 r. Projekt będzie realizowany do 2022 r. Numer projektu w Systemie Zarządze Projektami: P/113/2020

Projekt: TASKFORCOME - „Transnarodowe działania poprawy umiejętności i kompetencji dla wsparcia społecznego zaangażowania i przedsiębiorczych inicjatyw migrantów w Europie Środkowej”

TASKFORCOME (Transnational Action to Advance Skills and Competences for Community Engagement and Social Migrants Entrepreneurship Initiatives in the Central Europe).

TASKFORCOME był projektem realizowanym w ramach programu INTERREG CE. Projekt koordynowany był przez Centrum Zaawansowanych Badań Ludnościowych i Religijnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, we współpracy z 11 partnerami z 5 krajów (Austria, Chorwacja, Włochy, Niemcy i Polska). W Polsce partnerami projektu byli Wydział Polityki i Zdrowia, Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie (Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców) oraz Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza o/Kraków.

TASKFORCOME odpowiadał na dwa istotne wyzwania dla Unii Europejskiej oraz jej krajów członkowskich: społeczno-ekonomiczną integrację imigrantów oraz potencjał społecznych innowacji w społecznym i ekonomicznym rozwoju.

Projekt miał na celu rozwój ekosystemów promujących inkluzyjność i społeczną innowacyjność, w ramach których kluczowi uczestnicy mogą, w nowatorski sposób, dostarczać usługi dla obywateli oraz stwarzać możliwości rozwoju przedsiębiorczości.

Dla stworzenia odpowiednich warunków dla innowacji i rozwoju w regionach objętych działaniem projektu, kluczowy był, w tym aspekcie, udział uniwersytetów, organizacji pozarządowych, organów administracji państwowej oraz obywateli.

W ramach działań projektowych przygotowano narzędzia szkoleniowe w postaci platformy e-learningowej, mającej na celu wzmocnienie kompetencji i umiejętności przedsiębiorców migrantów. Uruchomiono punkty kompleksowej obsługi dla przedsiębiorców migrantów i przedsiębiorców społecznych, w tym, stanowisko ds. przedsiębiorców cudzoziemców w Punkcie Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miasta Krakowa. Opracowano dwie strategie wsparcia przedsiębiorczości migrantów i przedsiębiorczości społecznej – lokalny plan działania (Local Action Plans) oraz transnarodowy planu działania (Transnational Action Plan). Wydział Polityki i Zdrowia przystąpił do projektu w formalnie w marcu 2021 r. Projekt zakończył się w listopadzie 2021 r. Numer projektu w Systemie Zarządze Projektami: P/126/2021.

Projekt partnerski z Wojewódzką Biblioteką Publiczną

W 2021 r. realizowano z Wojewódzką Biblioteką Publiczną porozumienie w sprawie wsparcia medialnego lekcji języka polskiego dla obcokrajowców organizowanych przez Bibliotekę w ramach projektu dofinansowanego ze źródeł zewnętrznych. Po stronie Gminy Miejskiej Kraków prowadzone były działania informacyjno-promocyjne.

D&I changemakers conference 2021

W 2021 r. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia współorganizował największe w Europie Środkowo-Wschodniej wydarzenie na temat różnorodności i inkluzji (diversity & inclusion) – konferencję, która odbyła się 1-3 grudnia 2021 r. D&I Changemakers to globalna konferencja przeznaczona dla top menedżerów, D&I lub HR menedżerów, ekspertów D&I, liderów oraz członków sieci pracowniczych i osób zainteresowanych tematyką diversity & inclusion. Na podstawie umowy partnerskiej zawartej z Fundacją Diversity Hub, organizatorowi zapewnione zostało przez GMK wsparcie w transmisji on-line konferencji oraz działaniach informacyjno-promocyjnych.

Micreate2020 i Child_up

17 grudnia 2021 r., w siedzibie Urzędu Miasta Krakowa odbyła się konferencja poświęcona edukacji oraz sytuacji społecznej dzieci z doświadczeniem migracji. W konferencji wzięli udział: Dyrektorka Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Elżbieta Kois-Żurek, Dyrektorka Wydziału Edukacji Agnieszka Domańska, a także przedstawiciele zespołów badawczych, realizujących projekty europejskie w programach Unii Europejskiej Horyzont 2020, poświęcone integracji dzieci migrujących – Child-Up, reprezentowane przez prof. Magdalenę Ślusarczyk oraz dr Joannę Struzik, a także Micreate, reprezentowany przez dr Adama Bulandrę.

„Otwarty Kraków 5. Wspólna sprawa – wiele perspektyw”

W grudniu 2021 r. została zorganizowana przez uczestników Akademii Asystentów Międzykulturowych konferencja „Otwarty Kraków 5. Wspólna sprawa – wiele perspektyw”, która odbyła się w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa im. S. Wyspiańskiego w Krakowie. Uczestnicy, witani przez gospodarzy spotkania po rosyjsku, portugalsku czy ormiańsku, mieli okazję zrozumieć i poczuć to, co przeżywa dziecko niemówiące po polsku w polskiej szkole. Spotkanie było także okazją do dyskusji na temat wyzwań stojących przed wszystkimi osobami zaangażowanymi w proces edukacji w zakresie wsparcia uczniów pochodzących z innych krajów. Działania asystentów międzykulturowych są kolejnym krokiem ku temu, by krakowskie szkoły stawały się miejscem jeszcze bardziej otwartym na potrzeby innych.

Działania związane z 5-leciem Programu „Otwarty Kraków”

Z okazji jubileuszu 5-lecia realizacji programu „Otwarty Kraków” przygotowano okolicznościowy numer dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL nr 16 (292) z 6 października 2021 r., zawierający dedykowaną okładkę i artykuły poświęcone działaniom, które w ramach minionych 5 lat były w ramach Programu realizowane. Odrębne teksty poświęcone były m.in. projektowi „Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji” oraz Centrum Wielokulturowemu w Krakowie i Punkтови Informacyjnemu dla Obcokrajowców. O tym, jak Kraków wspiera obcokrajowców i czy pod Wawelem czują się jak u siebie, mówił w wywiadzie opublikowanym w gazecie Andrzej Kulig, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Społecznej i Komunalnej. Artykuły w wersjach obcojęzycznych były publikowane w portalu „Otwarty Kraków”. Natomiast 18 października 2021 r. odbyła się jubileuszowa gala, którą zwieńczył koncert „Muzyczne brzmienia wielokulturowości”. Wydarzenie było formą podziękowania dla przedstawicieli wszystkich tych gremiów, które przez cały czas są zaangażowane w realizację Programu. „Te wszystkie lata owocnej działalności nie byłyby możliwe bez współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi, biznesem czy środowiskiem naukowym” – mówił podczas gali Andrzej Kulig Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa.

Zespół Unii Metropolii Polskich ds. Migracji i Integracji

Kraków jest czynnym członkiem Unii Metropolii Polskich i bierze udział w cyklicznych spotkaniach Zespołu ds. migracji i integracji. W 2021 r. Zespół odbył 10 spotkań, podczas których poruszano m.in., następujące tematy:

- bezdomność wśród cudzoziemców mieszkających w Polsce - prezentacja UHCR,
- wykład na temat kluczowych zagadnień islamu i kultury muzułmańskiej niezbędnych do zrozumienia sytuacji osób odmiennych kulturowo przebywających w Polsce - Fundacja Polskie Forum Migracyjne,
- warsztat dotyczące przeciwdziałania islamofobii wobec kobiet i dziewcząt - Fundacja Polskie Forum Migracyjne,
- działania równościowe na poziomie lokalnym,
- spotkanie z ekspertami nt. projektu polityki migracyjnej,
- omówienie rządowego planu działań integracji ewakuowanych Afgańczyków, prezentacja nowego projektu Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji IOM (repatrianci).

Inicjatywa lokalna i budżet obywatelski

Referat ds. Partycypacji i Dialogu Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia udostępnił informatory nt. procesu konsultacji, procedury budżetu obywatelskiego oraz inicjatywy lokalnej, przetłumaczone na język angielski, rosyjski i ukraiński.

- Konsultacje:
http://obywatelski.krakow.pl/243496,artykul,konsultacje_spoeczne.html/255400,artykul,for_foreigners.html.
- Inicjatywa lokalna:
http://obywatelski.krakow.pl/start/253766,artykul,_for_foreigners.html.
- Budżet Obywatelski:
<https://budzet.krakow.pl/> (zakładka po prawej stronie „For Foreigners”). Jak w latach poprzednich, w dalszym ciągu do głosowania w Budżecie Obywatelskim obcokrajowcy nie potrzebują PESEL, zostaje im nadawany kod identyfikacyjny.

Działania na rzecz młodzieży

W 2021 r. program „Młody Kraków 2.0” realizowany przez Referat ds. Młodzieży, kontynuował tworzenie przestrzeni do spotkań o charakterze wielokulturowym w nowo otwartych Pracowniach Młodych. Zarówno w już funkcjonujących Pracownia Piastów 22, Pracownia Młodych na Zachodniej, jak i nowej Pracowni na Kozłówce, miały na celu m.in. organizację projektów wielokulturowych, kształtujących postawę otwartości i tolerancji na różnorodności wśród młodzieży. Jako przykład można podać zarówno wykłady i wywiady (w formie online), podczas których gośćmi specjalnymi były osoby pochodzące z USA, Wielkiej Brytanii i Belgii, jak i możliwość korzystania z otwartej i bezpłatnej przestrzeni w obu lokalizacjach, dla młodzieży w wieku 13-26 lat, niezależnie od narodowości.

Kolejnym przykładem aktywizacji młodzieży wielokulturowej była kolejna edycja Festiwalu Młodych Twórców. II edycja Festiwalu Młodych Twórców pod nazwą „Sztuki odlotowe” odbyła się w dniach od 30 czerwca do 3 lipca 2021 r. Wydarzenie poświęcone było twórczości street artowej – uczestnicy wzięli udział w spacerze Szlakiem Krakowskiego Street Artu oraz w wybranych przez siebie warsztatach twórczych (graffiti szablonowe, komiksowy zawrót głowy, plakat i sitodruk, sito i odlotowy świat vlepek, Yarn bombing, DJing, beaty i produkcja

muzyczna). Wszystkie festiwalowe prace zaprezentowane zostały szerszej publiczności podczas powarsztatowej wystawy prac.

Wydarzeniu towarzyszyło odsłonięcie muralu symbolizującego hybrydowość i przekraczanie, zatracanie granic, jako znak obecnych czasów, w których żyją młodzi ludzie.

W dniach 22 maja oraz 19 czerwca 2021 r. w Ogrodzie Społecznym Salwator odbył się wielokulturowy piknik, integrujący rdzenną krakowską młodzież z młodymi osobami pochodzącymi z innych krajów. Celem wydarzenia było zbudowanie nowych relacji pomiędzy młodzieżą różnych narodowości oraz przełamanie stereotypów. W ramach wydarzenia zorganizowano m.in. warsztaty ceramiczne, networking, występ Chóru w Kontakcie, spotkanie z Krakowskimi Ambasadorami Wielokulturowości oraz wiele innych atrakcji.

Za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz strony internetowej Referat ds. Młodzieży zachęcał krakowską młodzież i studentów do udziału w projektach integracyjnych a organizacje pozarządowe do składania wniosków projektowych w trybie małych grantów na działania adresowane do młodzieży w kontekście szeroko pojmowanej wielokulturowości.

Komunikacja i strona internetowa Otwarty Kraków

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia kontynuował prowadzenie miejskiego portalu internetowego „Otwarty Kraków”, poświęconego tematyce cudzoziemców w Krakowie pod adresem www.otwarty.krakow.pl oraz funpage OtwartyKrakow. Portal jest prowadzony w czterech językach: polskim, ukraińskim, angielskim i rosyjskim. W roku 2021 portal przebudowano, uruchamiając m.in. w ramach struktury nowy dział – „Centrum Wielokulturowe”. Komunikaty - aktualności przygotowywane i publikowane były częściowo także w językach obcych. Na bieżąco publikowane były informacje z Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców oraz innych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych o prowadzonych działaniach, organizowanych spotkaniach i innych wydarzeniach, tj. warsztaty, spacer tematyczne, konferencje. W portalu umieszczano dokumenty, wydawnictwa i procedury Urzędu Miasta Krakowa, które zostały przetłumaczone przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia oraz inne jednostki. Zorganizowano szkolenie z obsługi portalu dla redaktorów spoza UMK.

Od ponad dwóch lat działa Funpage <https://www.facebook.com/ProgramOtwartyKrakow/>, który był wykorzystywany głównie do komunikowania wydarzeń, które dotyczą swojej tematyką wielokulturowości lub też popularyzują kultury mniejszości narodowych i etnicznych. Na łamach portalu „Otwarty Kraków” oraz Funpage’u OtwartyKrakow od 1 września do 15 listopada 2021 r. prowadzona była kampania społeczna dotycząca różnorodności i wielokulturowości, której celem była promocja idei różnorodnego i wielokulturowego Krakowa.

Informatory w językach obcych, tłumaczenia

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia realizował w 2021 r. tłumaczenia na języki obce (głównie angielski, ukraiński i rosyjski) następujących materiałów: „Edukacja w Krakowie dla dzieci cudzoziemców”, „Budżet obywatelski”, „Inicjatywa lokalna”, „Konsultacje społeczne”, „Wielokulturowość, działania związane z realizacją programu „Otwarty Kraków”, materiał dla ambasadora Wielkiej Brytanii oraz dotyczące jubileuszu 5-lecia realizacji programu „Otwarty Kraków” (artykuły, posty).

W wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert opracowano wydawnictwo pn. „WITAJ w DOMU! Przewodnik dla cudzoziemców mieszkających w Krakowie” w wersji językowej: polskiej, angielskiej, ukraińskiej i rosyjskiej. Przewodnik został opublikowany w portalu „Otwarty Kraków” a także wydany i rozkolportowany pośród miejskich instytucji i pozarządowych organizacji mających kontakt z mieszkańcami Krakowa – cudzoziemcami.

Harmonogram realizacji Programu „Otwarty Kraków” w 2021 r.

Zadanie priorytetowe:	Działania:	Termin realizacji	Nazwa produktu	Zrealizowane działania 2021 r.
1) budowanie Urzędu przyjaznego cudzoziemcom, mniejszościom narodowym i etnicznym poprzez równy dostęp do usług i świadczeń oferowanych przez Gminę,	a) uruchomienie punktu informacyjnego, w którym będą udzielane porady w językach obcych,	do 31 grudnia 2018 r.	uruchomiony punkt informacyjny	Od 1 marca do 31 grudnia 2021 r. działało Centrum wielokulturowe z Punktem Informacyjnym dla Obcokrajowców, prowadzone przez NGOs, w ramach zlecenia zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert. Podmiot prowadzący: Fundacja Internationaler Bund Polska.
	b) przetłumaczenie i opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa procedur administracyjnych, z którymi mogą mieć styczność osoby obcojęzyczne,	do 31 grudnia 2017 r.	zestawianie procedur przetłumaczonych w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa	Przetłumaczone procedury są opublikowane w portalu „Otwarty Kraków”.
	c) podjęcie współpracy z partnerami w celu przygotowania pakietu powitalnego dla cudzoziemców obejmującego broszurę informacyjną,	działanie o charakterze ciągłym	pakiet powitalny dla cudzoziemców	Zlecono opracowanie poradnika dla cudzoziemców w ramach otwartego konkursu ofert. Publikacja Poradnika „Witajcie w Krakowie” w portalach miejskich, na stronach www.otwarty.krakow.pl , BIP.

	d) prowadzenie szkoleń dla pracowników samorządowych z zakresu budowania Urzędu przyjaznego cudzoziemcom, mniejszościom narodowym i etnicznym oraz szkoleń z komunikacji międzykulturowej,	działanie o charakterze ciągłym	przeprowadzone szkolenia	Szkolenia w ramach projektu „Strategie współpracy i włączania osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie”, warsztaty „ADMin4ALL Final Event Supporting social inclusion of migrants in European Cities”, warsztat przeciwdziałania islamofobii organizowany przez Unię Metropolii Polskich, webinar ICC “Sustainable Cities: Including migrants and diversity in circular, green and inclusive economic models”.
2) budowa instytucjonalnych ram współdziałania pomiędzy przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców a jednostką samorządu terytorialnego,	a) powołanie zespołu interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu, którego skład i zadania określi Prezydent Miasta Krakowa w drodze zarządzenia,	do 31 grudnia 2016 r.	zarządzenie powołujące zespół interdyscyplinarny ds. współpracy na rzecz realizacji Programu	Zaktualizowano zarządzenie Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie składu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”. W grudniu 2021 r. opracowano sprawozdanie końcowe z prac Zespołu.
	b) wskazanie przez Prezydenta Miasta Krakowa komórki organizacyjnej Urzędu odpowiedzialnej za wspieranie inicjatyw i współpracy z przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców;	do 31 grudnia 2016 r.	zarządzenie Prezydenta dotyczące zadań Zastępcy Prezydenta.	Zarządzenie Prezydenta Miasta Krakowa nr 963/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia - zakresu działania Referatu ds. Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej (SZ-07).

	c) współpracę komórki organizacyjnej Urzędu, o której mowa w pkt. 2) z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu i miejskimi jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i służbami działającymi na terenie Gminy, w tym z instytucjami kulturalno-oświatowymi oraz z wyższymi uczelniami.	działanie o charakterze ciągłym	spotkania, konferencje i inne wydarzenia	Opis konferencji i wydarzeń znajduje się w sprawozdaniu. Kontynuowano współpracę z wydziałami UMK i MJO w zakresie realizacji Programu.
3) stworzenie społecznej platformy konsultacji i rozwoju polityki otwartości na wielokulturowość i integrację,	a) opracowanie kampanii społecznej uświadamiającej wartość, jaką czerpie społeczność lokalna z różnorodności i wielokulturowości wraz ze stworzeniem osobnego serwisu internetowego poświęconego zjawisku imigracji,	do 31 grudnia 2018 r.	konspekt kampanii społecznej	W roku 2021 ogłoszono otwarty konkurs ofert na przeprowadzanie kampanii społecznej dotyczącej idei wielokulturowości. Działania promocyjne były realizowane również w ramach zadań Referatu ds. Promocji i Kształtowania Polityki Społecznej i Zdrowia (SZ-04). Ponadto działał dedykowany Programowi Otwarty Kraków portal www.otwarty.krakow.pl oraz funpage OtwartyKrakow oraz konto na portalu Instagram.
	b) powołanie kapituły, która będzie przyznawała „logo wielokulturowości” instytucjom działającym na rzecz tolerancji oraz przeciwdziałania incydentom o charakterze dyskryminacyjnym w Gminie,	do 31 grudnia 2017 r.	projekt uchwały powołującej kapitułę, która będzie przyznawała logo wielokulturowości	Zarządzenie nr 1179/2021 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie powołania Kapituły Wielokulturowości opiniującej kandydatury do tytułu „Krakowski Ambasador Wielokulturowości A.D. 2020”.

4) kształtowanie odpowiedzialności społecznej podmiotów prywatnych w politykach Gminy,	a) wprowadzenie do umów najmu, dzierżawy oraz użyczenia zawieranych przez Gminę obowiązkowego zapisu dotyczącego klauzul antydyskryminacyjnych obowiązujących wszystkie strony umowy,	po 31 grudnia 2016 r. działanie o charakterze ciągłym	umowy zawierające zapis dotyczący klauzul antydyskryminacyjnych obowiązujących wszystkie strony umowy	Wprowadzono zapisy antydyskryminacyjne do umów użyczenia, dzierżawy, najmu. Pełna informacja w sprawozdaniu.
	b) nawiązanie współpracy z podmiotami prywatnymi w celu wypracowania wspólnych działań na rzecz otwartości wobec innych kultur i narodowości,	działanie o charakterze ciągłym	komunikaty i informacje przekazywane do podmiotów prywatnych; spotkania informacyjne	Włączono do składu Zespołu Interdyscyplinarnego Programu „Otwarty Kraków” - przedstawicielki z grupy ASPIRE i Philip Morris International.
5) wdrażanie mechanizmów reakcji na incydenty o charakterze dyskryminacyjnym jako elementu polityki inkluzywnej oraz budowanie świadomości międzykulturowej mieszkańców,	a) pozyskiwanie bieżących statystyk dotyczących przestępstw i naruszeń prawa powodowanych rasizmem lub ksenofobią,	działanie o charakterze ciągłym	przekazane informacje (np. komunikaty prasowe, wysłanie newslettera, ogłoszenia)	Regularnie są pozyskiwane statystyki z Policji i Straży Miejskiej. Część informacji została zawarta w sprawozdaniu.
	b) organizacja wydarzenia nawiązującego do idei wielokulturowości np. w postaci wernisaży, konferencji lub cyklicznych festiwali,	działanie o charakterze ciągłym	zrealizowane wydarzenie	Zorganizowano konferencje, wystawy oraz inne wydarzenia kulturalne i edukacyjne. Szczegóły zostały umieszczone w sprawozdaniu.

	c) wspieranie organizacji pozarządowych,	działanie o charakterze ciągłym	realizacja co roku otwartego konkursu ofert bądź innego trybu zlecenia zadania publicznego organizacjom pozarządowym	Zabezpieczono środki na prowadzenie Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w językach obcych. W 2021 r. zrealizowano konkretne działania z udziałem organizacji pozarządowych w trybie otwartych konkursów ofert oraz a trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - szczegóły w sprawozdaniu.
	d) informowanie o możliwości inicjowania procesu nadawania nazw ulic, placów odnoszących się do cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych oraz promowanie miejsc już istniejących, tak by zapewnić udział w zbiorowej pamięci i zachowaniu tożsamości przy jednoczesnym krzewieniu wiedzy o tych miejscach wśród mieszkańców Krakowa,	działanie o charakterze ciągłym	przekazane informacje (np. komunikaty prasowe, wysłanie newslettera, ogłoszenia)	Zapoznano się z procedurą zewnętrzną dotyczącą nazewnictwa ulic, alei, mostów, placów, osiedli, parków, bulwarów i skwerów. W 2021 r. podjęto jedną uchwałę nawiązującą w nazwie ulicy do idei wielokulturowego Krakowa.
	e) kształtowanie wrażliwości na różnorodność kulturową oraz umiejętności używania języka wrażliwego w kontekście różnic rasowych, etnicznych i narodowościowych,	działanie o charakterze ciągłym	przeprowadzone szkolenia	Prowadzenie szkoleń wśród urzędników Urzędu Miasta Krakowa zostało w 2021 r. zaplanowane do realizacji w ramach projektu „Strategie włączenia osób narażonych na wykluczenie i dyskryminację”. Szkolenia będą prowadzone w 2022 r.

	f) prowadzenie działań mających na celu wsparcie organizacji zajęć szkolnych i projektów edukacyjnych, które poświęcone są wielokulturowemu dziedzictwu miasta,	działania o charakterze ciągłym	zrealizowane projekty	Realizowano działania na rzecz asystentów międzykulturowych. Finansowano działanie projektów oraz konkursy edukacyjne realizowane w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – opisy w sprawozdaniu.
	g) przeprowadzenie konkursu skierowanego do dzieci przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych z zakresu wiedzy o historii Krakowa,	działanie o charakterze ciągłym	konkurs dla dzieci cudzoziemców z wiedzy o Krakowie	Zabezpieczono środki budżetowe w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia na działanie edukacyjne w trybie art. 19a ww. ustawy.
	h) przeprowadzenie konkursu wśród uczniów krakowskich szkół z zakresu wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków,	działanie o charakterze ciągłym	konkurs dla dzieci krakowskich szkół z wiedzy o innych narodowościach	Zabezpieczono środki budżetowe w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, które zostały wykorzystane przez organizacje pozarządowe na działanie edukacyjne - tryb art. 19a ww. ustawy. Żadna z organizacji nie złożyła oferty na realizację takiego zadania.
	i) obejmowanie patronatem oraz udzielanie innych form wsparcia dla projektów, inicjatyw artystycznych, kulturalnych, naukowych i edukacyjnych poświęconych wielokulturowemu dziedzictwu Miasta,	działanie o charakterze ciągłym	nadany patronat	Procedura nadawania patronatu Prezydenta Miasta dostępna pod adresem internetowym: https://peu.um.krakow.pl/usluga/-/usluga/KP-2 .

	j) zapewnienie prawidłowego przebiegu imprez masowych,	działanie o charakterze ciągłym	zapisy w regulaminach imprez w obiektach należących do Gminy zakazujące zachowań o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym	W realizacji, do wprowadzenia w kolejnych latach.
6) dbałość o jakość i estetykę przestrzeni publicznej,	a) kontynuowanie prac przez Zespół Zadaniowy ds. Ograniczenia Bazgrołów w Krakowie powołany zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa,	działanie o charakterze ciągłym	dokumenty potwierdzające pracę Zespołu	Szczegóły na temat działań Zespołu Zadaniowego ds. Ograniczenia Bazgrołów zostały zawarte w sprawozdaniu z prac Zespołu złożonym do Prezydenta Miasta Krakowa.
	b) utworzenie Zespołu Operacyjnego Straży i Policji do ścigania sprawców aktów wandalizmu, w szczególności znaczących budynki bazgrołami,	do 31 grudnia 2016 r.	dokument potwierdzający powołanie Zespołu	Działania i jest realizowane POROZUMIENIE o WSPÓŁPRACY PARTNERSKIEJ przy realizacji Programu „Otwarty Kraków” w zakresie ścigania sprawców aktów wandalizmu, w szczególności znaczących budynki bazgrołami zawarte przez Straż Miejską i Policję 30 grudnia 2016 r.
	c) organizacja społeczności lokalnej wokół idei ochrony przestrzeni publicznej przed bazgrołami,	działanie o charakterze ciągłym	notatki prasowe, sprawozdania ze spotkań z mieszkańcami	Akcja społeczna mocno ograniczone ze względu na pandemię, aktywność realizowana głównie poprzez media społecznościowe.
	d) opracowanie systemu promowania aktywnych postaw właścicieli nieruchomości, którzy zadbają, aby ich budynki były wolne od bazgrołów,	do 31 grudnia 2016 r.	dokument opisujący system promowania aktywnych postaw właścicieli nieruchomości	Straż Miejska w Krakowie, udostępniała na swojej stronie „Poradnik dla właścicieli nieruchomości uszkodzonych przez bazgroły lub nielegalne ogłoszenia i plakaty”.
	e) zaangażowanie i promowanie podmiotów prywatnych współpracujących z Gminą na rzecz likwidacji bazgrołów,	działanie o charakterze ciągłym	dokumenty potwierdzające współpracę gminy z firmami	Zespół Zadaniowy ds. Ograniczenia Bazgrołów ściśle współpracuje z firmą, która pokrywa elewacje farbą antygraffiti.

f)	wspieranie działań na rzecz instalowania monitoringu wizyjnego, oświetlenia wzbudzanego ruchem oraz przygotowanie katalogu rekomendacji pozwalających aktywnie przeciwdziałać aktom wandalizmu na budynkach,	działanie o charakterze ciągłym	katalog rekomendacji	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w ramach Zespołu Zadaniowego ds. realizacji wyników referendum przygotował rekomendacje i wytyczne obejmujące zagadnienia dalszej rozbudowy systemu monitoringu przestrzeni publicznej w Krakowie.
g)	zaangażowanie mieszkańców Krakowa w tym w szczególności uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a także młodzieży akademickiej w działania na rzecz usuwania bazgrołów,	działanie o charakterze ciągłym	komunikaty i informacje przekazywane do szkół i uczelni	Działania Straży Miejskiej w ramach profilaktyki społecznej - zajęcia w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i innych placówkach; organizowano akcje usuwania bazgrołów z udziałem uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Szczegóły w sprawozdaniu.
h)	przekazywanie przestrzeni artystom celem stworzenia profesjonalnych murali i legalnego graffiti oraz organizacja konkursów w ww. zakresie,	działanie o charakterze ciągłym	dokument określający zasady organizacji konkursów murali artystycznych	Trwały prace dot. powołania Zespołu ds. Murali w Gminie Miejskiej Kraków.
i)	organizacja banku informacji o miejscach gdzie znajdują się znaczone elewacje oraz działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących skutków prawnych wynikających z niszczenia budynków i innych elementów przestrzeni miejskiej bazgrołami,	działanie o charakterze ciągłym	dokument określający zasady organizacji banku informacji o miejscach, gdzie znajdują się znaczone elewacje oraz konspekt działań edukacyjno-informacyjnych	Na stronie internetowej Straży Miejskiej mieszkańcy mogą zgłaszać znaczone elewacje; znajdują się tam informacje dotyczące skutków prawnych wynikających z niszczenia budynków i innych elementów przestrzeni miejskiej bazgrołami. http://strazmiejska.krakow.pl/nasze_dzialania/214760.artykuł.walka_z_bazgrołami.html
j)	promowanie i podkreślanie znaczenia stref wolnych od bazgrołów w kontekście wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa,	działanie o charakterze ciągłym	notatki prasowe, materiały ulotne dot. stref wolnych od bazgrołów	Notki prasowe i posty na portalu Facebook sygnowane przez Zespół Zadaniowy ds. Ograniczenia Bazgrołów.

7) przystąpienie do Sieci Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy i Komisji Europejskiej.	a) przygotowanie projektu uchwały Rady Miasta Krakowa.	do 31 grudnia 2018 r.	projekt uchwały RMK w sprawie przystąpienia Gminy Miejskiej Kraków do Sieci Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy i Komisji Europejskiej	Kraków przystąpił do Sieci Miast Międzykulturowych – szczegóły w sprawozdaniu
--	--	-----------------------	---	--

Podsumowanie

Wdrażając uchwałę nr LII/964/16 w sprawie realizacji Programu „Otwarty Kraków”, podjętą przez Radę Miasta Krakowa w dniu 14 września 2016 r., zrealizowano w 2021 r. m.in. następujące działania:

- W 2021 r. zwiększono środki zaplanowane na dotacje dla organizacji pozarządowych w ramach otwartych konkursów ofert i tzw. małych grantów w obszarach „działalność na rzecz integracji cudzoziemców” oraz „działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych i języka regionalnego”;
- Kontynuowano działalność Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w Krakowie, obsługującego mieszkańców w językach obcych;
- Zakończono pracę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”;
- Uruchomiono w strukturze Urzędu Miasta Krakowa Punkt Obsługi Przedsiębiorcy-Cudzoziemca;
- Przyznano tytuły Krakowskich Ambasadorów Wielokulturowości AD 2020;
- Kontynuowano działania Krakowa w Sieci Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy i zrealizowano projekt partnerski we współpracy z Lublinem i Wrocławiem dotyczący przeciwdziałania mowie nienawiści;
- Podjęto intensywniejszą współpracę na rzecz i ze społecznością romską w Krakowie i z Wydziałem Edukacji UMK - głównie w zakresie wsparcia asystentów edukacji romskiej;
- Wprowadzono do kolejnych umów najmu, dzierżawy oraz użyczenia zawieranych przez Gminę obowiązkowy zapis dotyczący klauzul antidyskryminacyjnych,
- Zrealizowano uroczyste podsumowanie realizacji Programu Otwarty Kraków z okazji 5-lecia działania Programu;
- Zrealizowano następujące mierniki Programu Otwarty Kraków (zgodnie z uchwałą nr LII/964/16) – niektóre dane są szacunkowe:

Lp.	Nazwa miernika	Wartość
1	Wysokość środków finansowych zaangażowanych przez Gminę na rzecz realizacji Programu	969 900 zł ⁴
2	Liczba wydarzeń związanych z ideą wielokulturowości	min. 400 ⁵
3	Liczba wydarzeń zorganizowanych na terenie Krakowa związanych z działaniami Programu	30 ⁶
4	Liczba organizacji pozarządowych uczestnicząca w realizacji Programu	ok. 50 ⁷

⁴ Środki przeznaczone na otwarte konkursy ofert i tryb art. 19a ustawy w budżecie Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia – Referatu ds. Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej.

⁵ Miernik obejmuje wydarzenia kulturalne, integrujące, wspierane przez Gminę i realizowane z budżetu Programu Otwarty Kraków, jak również wspierane wyłącznie medialnie. Wpisano minimalną wartość, szacowaną obliczoną na podstawie informacji zawartych w Sprawozdaniu.

⁶ Ujęto wydarzenia finansowane bezpośrednio ze środków Programu „Otwarty Kraków” w formie zadań zleconych (konkursy ofert i małe granty), nie ujęto wydarzeń finansowanych ze środków UE ani działań stałych Referatu ds. Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej (np. Krakowski Ambasador Wielokulturowości).

⁷ Wliczono w zestawieniu zarówno organizacje bezpośrednio realizujące zadania finansowane przez Gminę Miejską Kraków, laureatów KAW z 3 edycji, członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

5	Liczba beneficjentów korzystających z pomocy Punktu Informacyjnego	2 497 ⁸
6	Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pakiet powitalny	4 000 ⁹
7	Liczba przetłumaczonych procedur na języki obce	ok. 50 ¹⁰
8	Liczba podmiotów (wymienionych w rozdziale V) zaangażowanych w realizację Programu	ok. 120 ¹¹
9	Liczba zrealizowanych produktów Programu	31 ¹²
10	Liczba wydarzeń związanych z ograniczaniem bazgrołów	840 ¹³
11	Liczba osób zaangażowanych w działania na rzecz ograniczania bazgrołów	kilkanaście ¹⁴
12	Liczba zarejestrowanych zgłoszeń bazgrołów	1 119
13	Liczba ukaranych sprawców wandalizmu polegającego na niszczeniu przestrzeni publicznej bazgrołami	145 ¹⁵

⁸ W Punkcie Informacyjnym dla Obcokrajowców w roku 2021: 2047 obcokrajowców uzyskało informację nt. spraw życia codziennego oraz prawnych aspektów życia w Polsce bezpośrednio od konsultanta, 450 osób wsparcie specjalistyczne. Ze względu na pandemię forma spotkań została zmieniona na formę online.

⁹ Wydano łącznie 4 000 egzemplarzy drukowanych poradników „Witaj w domu. Przewodnik dla cudzoziemców mieszkających w Krakowie”(2 000 egz. na bazie umowy dotacyjnej + dodruk 2 000 egz. w ramach umowy wydatkowej), przewodnik dostępny jest również na stronie internetowej:

https://otwarty.krakow.pl/program/217945.arttykul.pakiet_powitalny_dla_cudzoziemcow.html

¹⁰ Ujęto procedury dostępne na stronie www.otwarty.krakow.pl oraz wymagające aktualizacji, opublikowane 162 tłumaczenia dla ok. 50 procedur (stan na 20 kwietnia 2022 r.):

- 61 procedur – dla wersji angielskiej;
- 53 procedur – dla wersji ukraińskiej;
- 48 procedur – dla wersji rosyjskiej.

¹¹ Wliczono w zestawieniu zarówno organizacje bezpośrednio realizujące zadania finansowane przez Gminę Miejską Kraków, jak również laureatów KAW z 3 edycji, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Zespół badaczy OWIM, asystentów międzykulturowych i romskich, Zespół Centrum Wielokulturowego, Policję, Wydziały UMK i MJO.

¹² Vide produkty w harmonogramie Programu.

¹³ Na podstawie danych ze Straży Miejskiej w 2021 r. doprowadzono do usunięcia 840 nielegalnych napisów i bazgrołów.

¹⁴ Osoby zaangażowane w usuwanie nielegalnego graffiti.

¹⁵ W zakresie działań prewencyjnych związanych z walką z nielegalnym graffiti na terenie miasta Krakowa przeprowadzono łącznie 145 wzmoczonych działań prewencyjnych ukierunkowanych na zwalczanie nielegalnego graffiti.